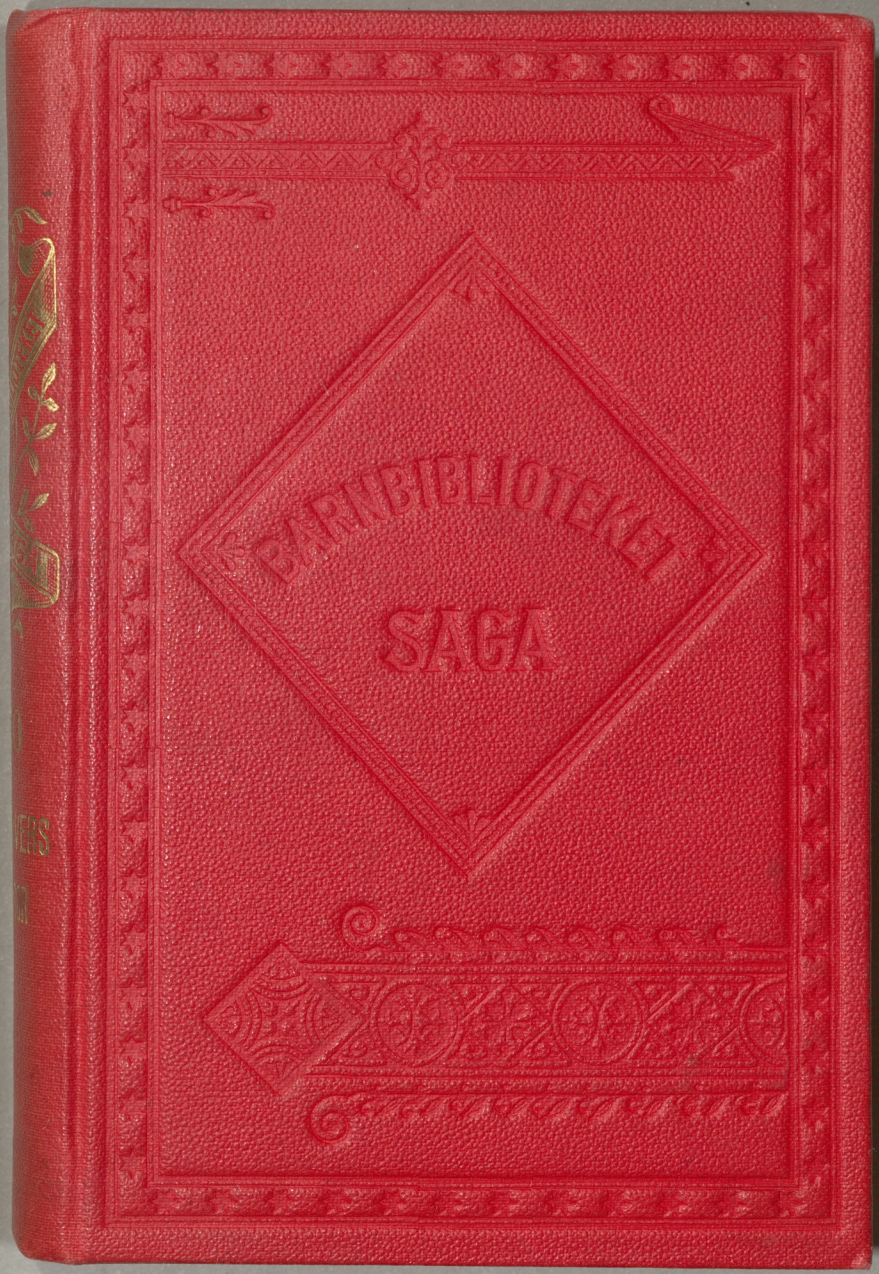
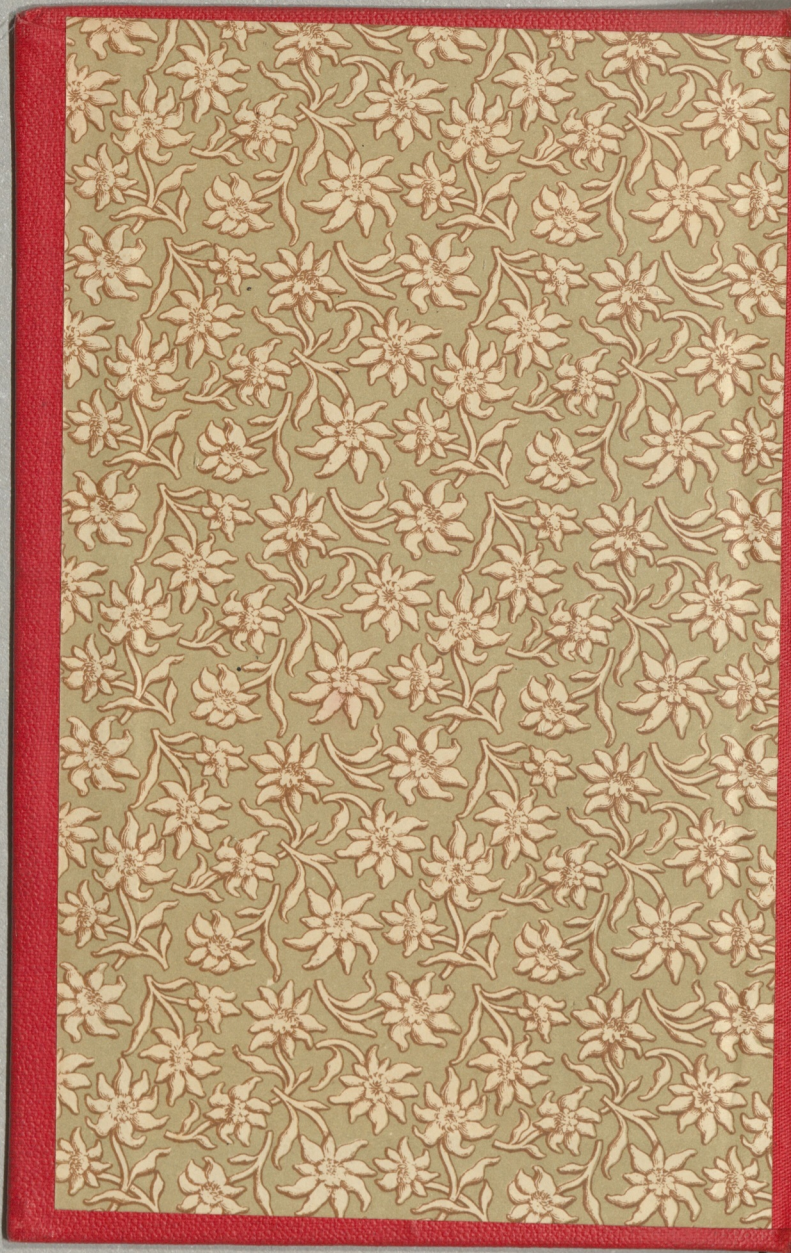

BARNBIBLIOTEKET
SAGA

BARNBIBLIOTEKET. SAGA
10.

GULLIVERS UNDERBARA RESOR

TILL LILLEPUTTARNAS OCH JÄTTARNAS LAND

BEARBETNING FÖR SVENSK UNGDOM

AF

HUGO GYLLANDER

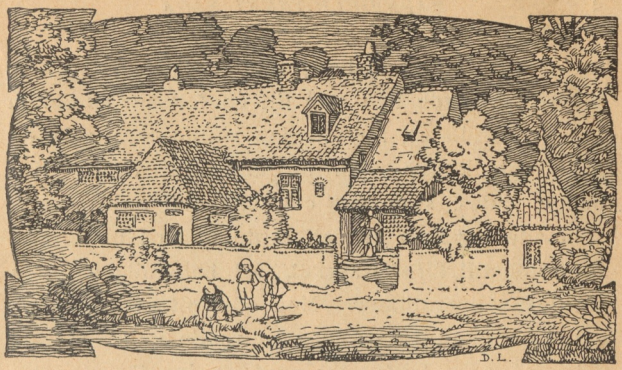
MED TECKNINGAR

AF

DAVID LJUNGDAHL

STOCKHOLM
SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAGSAKTIEBOLAG

STOCKHOLM 1902
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

I. I lilleputtarnas land.

FÖRSTA KAPITLET.

Min ungdom och mina första sjöresor.

Min far hade en egendom i Nottinghamshire i England. Där föddes jag, den tredje i ordningen af fem söner. Vid fjorton års ålder sändes jag till en skola i Cambridge och stannade i den under tre år. Jag läste flitigt och skaffade mig många nyttiga kunskaper. Men som min

---

Nottinghamshire; uttal: Nåttingemsjir. — Cambridge; uttal: Kämbridsj.

far fann, att han ej hade råd att låta mig studera längre, skickade han mig till en fältskär i London vid namn Bates, för att jag skulle lära mig ett yrke och kunna själf förtjäna mitt bröd. Hos denne Bates, som var en snäll och duktig man, stannade jag fyra år och lärde mig därunder allt, som hör till fältskärsyrket, att behandla sår och göra små operationer. Men därjämte sysslade jag också med andra saker, som roade mig. Största delen af mina fristunder använde jag för att sätta mig in i hvad som hör till sjöfarten, ty jag längtade redan nu mycket efter att företaga vidsträckta resor och se mig omkring på jordklotet. Jag läste matematik och annat, som man behöfver kunna för detta ändamål, och till slut tyckte jag mig vara en så duktig sjöman, att jag själf skulle kunna föra ett fartyg, endast jag först fått litet praktisk öfning.

Efter min lärotid hos fältskären återvände jag till mitt hem och stannade där en kort tid. Af min far samt några förmögna släktingar erhöll jag därefter understöd för att studera vid universitetet i den holländska staden Leiden. Där stannade jag tre år och studerade läkarevetenskapen, som jag visste skulle kunna bli mig till stor nytta under mina resor.

Bates; uttal: Bäts.

Jag studerade läkarevetenskapen.

Sedan jag återvändt till England, blef jag på herr Bates rekommendation antagen till läkare på ett skepp, Svalan, som fördes af kapten Abraham Pannel. Med denne reste jag öfver tre år och besökte därunder Levanten och andra länder, under hvilka resor dock ingenting vidare märkvärdigt hände mig.

När jag återkom till England efter sista resan med Svalan, beslöt jag att för en tid slå mig till ro på landbacken. Jag bosatte mig i London och började praktisera som läkare och fältskär samt erhöll rätt snart många patienter. Det gick mig så väl i händer, att jag kunde tänka på att gifta mig. Mitt val var snart gjordt. En dotter till en handtverkare i London blef min hustru, och med henne lefde jag nu lyckligt och lugnt några år. Men så började det gå mig emot. Mina patienter öfvergåfvo mig för att vända sig till läkare, som kunde puffa ut sin konst bättre än jag, och jag saknade, sedan min gamle läromästare herr Bates dött, helt och hållet vänner och bekanta i London, genom hvilka jag kunde erhålla understöd och rekommendationer. Till slut såg jag mig ingen annan råd än att åter taga anställning på ett fartyg, och min hustru gillade detta beslut. Under sex år for jag nu till sjös och besökte på skilda fartyg många aflägsna länder.

Under denna tid sparade jag ihop en liten för-

mögenhet och återvände omsider till mitt hem. Jag fann min hustru frisk och kry och tänkte nu ändtligen kunna föra ett lugnt och behagligt lif, ty jag räknade på, att jag skulle få många kunder bland allt det sjöfolk, med hvilket jag gjort bekantskap under mina resor. Men dessa förhoppningar slogo fel. Jag väntade dag från dag förgäfves på patienter, men inga kommo. När mina besparingar tagit slut, hade jag intet annat val än att åter söka anställning på ett fartyg. En sådan erhöll jag också af kapten Richard. Som läkare på dennes fartyg, Antilopen, anträdde jag min nya sjöresa, som skulle bli så äfventyrlig och underbar.

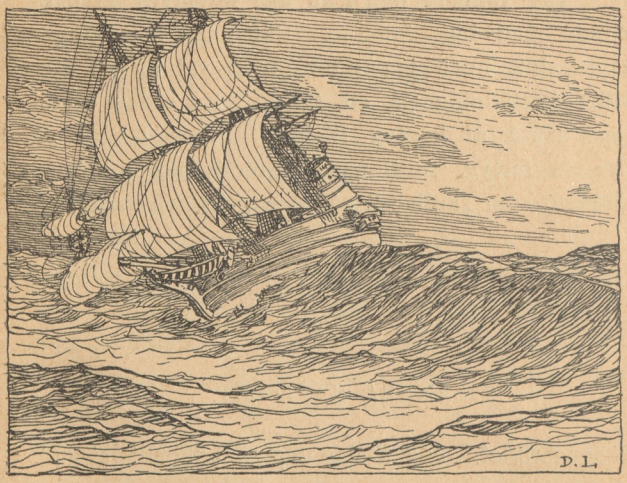
ANDRA KAPITLET.

Skeppsbrottet. Jag kastas upp på Lilleputts strand.

Vi lyfte ankar den 4 maj 1699 i Bristol. Vår bestämmelseort var Ostindien. Den första tiden gynnades vi af ett härligt väder och nalkades redan målet för vår resa, utan att det minsta missöde träffat oss. Men plötsligt blefvo vi ryckta

Bristol; uttal: Bristl.

ur vår trygghet. En våldsam storm växte upp och dref fartyget ur sin kurs och ned mot Van Diemens land. Under flera dagar måste vi arbeta till det yttersta för att hålla skutan öfver vatten. Tolf matroser dogo af öfveransträngning och af dålig föda, ty saltvattnet hade trängt in och all-

deles förstört vårt matförråd. De öfriga af besättningen befunno sig i ett tillstånd af fullständig utmattning. Den 5 november, vid disigt väder, upptäckte vi plötsligt på några kabellängders afstånd ett klippref, mot hvilket fartyget dref ned. Ingen räddning syntes möjlig. Ett skri af förtviflan höjdes från de utmattade matroserna. Jag

och fem andra män, som ännu hade litet kraft i behåll, lyckades få räddningsbåten i sjön och grepo med förtviflans styrka till årorna. I nästa ögonblick stötte fartyget med ett våldsamt brak mot klippan och splittrades i små stycken. Vågornas dån öfverröstade de drunknandes skri. Jag och mina kamrater fingo vår båt lyckligt genom bränningen, och vi förmådde också en stund hålla ut emot stormen, men slutligen kastade sig en jättevåg öfver vår bräckliga farkost, vräkte omkull den och slungade oss själfva ut bland de rasande böljorna.

Hur det sedan gick med mina olyckskamrater, kan jag ej säga. Men jag såg dem aldrig mer och tar för afgjordt, att de alla funno sin graf i vågorna eller krossades mot klipprefvet. Själf höll jag mig uppe genom simning och lämnade åt vind och ström att föra mig, hvart de behagade. Då och då sökte jag finna fast mark under mig genom att känna efter med fötterna, men förgäfves, jag nådde ingen botten. Då jag redan förtviflade om räddning, grep mig ändtligen en våg och spolade in mig på en sandbank. När jag kände fast mark under mig, uppbjöd jag mina sista krafter för att kunna ta mig fram till den ö, som måste vara i närheten. En full halftimme vadade eller kröp jag fram i vattnet och förvånade mig öfver, att stranden var så långgrund. Slutligen, vid omkring åtta-

tiden på aftonen, nådde jag fastlandet. Jag gick under en halftimmes tid in i landet för att söka efter hjälp och skydd, men i mörkret, som för hvarje ögonblick föll på allt tätare, kunde jag ej upptäcka vare sig människor eller boningar. Till sist föll jag till marken, svag och uttröttad, och slumrade in så djupt och lugnt, som jag aldrig sofvit förr i hela mitt lif.

TREDJE KAPITLET.

Jag vaknar som lilleputtarnas fånge.

Min sömn måtte ha varat omkring nio timmar, ty när jag vaknade, var det fullt dagsljus. Jag sökte resa mig upp men förmådde ej röra mig ur fläcken. Jag låg på rygg, och mina armar och ben voro liksom fasttrollade vid jorden, och likaså syntes mitt hår, som var långt och tätt, på något underligt sätt vara fästadt vid marken. Därjämte kände jag på min kropp liksom tunna band. Jag kunde endast se uppåt. Solen brann hett öfver mig, och dess strålar pinade mina ögon. Jag hörde ett besynnerligt sorl omkring mig, men

»Jag låg på rygg, och mina armar och ben voro liksom fasttrollade vid jorden.»

i den ställning, i hvilken jag befann mig, kunde jag ej se, hvad det var, som framkallade det.

Efter en kort stund kände jag någonting lefvande röra sig på mitt vänstra ben och öfver mitt bröst nalkas nästan upp till min haka. När jag riktade mina blickar nedåt, så mycket jag kunde, upptäckte jag, att det var en mänsklig varelse, knappt sex tum hög, med pil och båge i sina händer och ett koger på ryggen. Under tiden kände jag, att omkring ett fyrtiotal dylika små varelser kraflat sig upp på min kropp. I min förvåning och bestörtning skrek jag till så högt, att de alla förfärade sprungo sin väg, tumlande ned från mitt bröst och min mage. Som man berättade mig efteråt, skadade sig därvid många af dem.

Emellertid hämtade sig de små människokräken från den rysliga fasa, som jag injagat hos dem, och togo åter mod till sig, då de märkte, att jag icke var i stånd att slita sönder de band, med hvilka de fängslat mig under min sömn. De blefvo åter dristiga och näsvisa och började klänga upp på mig, kraflande sig fram öfverallt på min kropp. Ja, en af dem var så djärf, att han spatserade upp på min krage och glodde mig rakt i ögonen. Med ett lustigt uttryck i sitt ansikte af den största häpnad och den gränslösaste förundran höjde han sina små händer mot himmelen och utbrast:

»*Aekina degul!*» Hans röst var tydlig och klar men ovanligt späd och svag. Den erinrade om en råttas pip, fastän den var något högre.

Hans kamrater upprepade ropet *aekina degul*

väl hundra gånger. Men jag kunde naturligtvis inte förstå, hvad de menade med det. Jag antog, att det var ett uttryck af den högsta förundran, som de små varelserna voro mäktiga.

När jag såg, att ingen brydde sig om att lösgöra mig ur mina bojor och därmed befria mig från min obekväma ställning, blef jag för hvar stund allt otåligare. Jag började rycka och slita och fick ändtligen med en väldig kraftansträngning min vänstra arm lös ur de band, med hvilka den var bunden vid små pålar, som man slagit ned i marken. Äfven ryckte jag loss mitt hår, så pass mycket åtminstone, att jag kunde lyfta hufvudet ett par tum och vända det åt sidorna.

När jag lyckats bli så pass fri, sökte jag gripa en af de små varelserna. Men då skyndade de alla undan med ett genomträngande, pipande skri af fruktan. Därpå blef det plötsligt tyst, och jag hörde en fin röst i befallande ton ropa *tolgo fonak*. I samma ögonblick kände jag en plågsam stickning i min vänstra hand och märkte, att ett hundratal pilar sutto fast i den. Pilarna voro ej stort större än knappnålar, men de orsakade ganska plågsamma styng. Knappt hade jag mottagit denna salfva af pilar i min hand, förr än de små kräken sände mig nya pilskurar men nu mot min kropp och mitt ansikte. I ansiktet framkallade pilarna en olidlig smärta. Jag betäckte hastigt

ögonen med min hand för att skydda dem. De pilar åter, som träffade min kropp, förmådde ej genomtränga kläderna.

Drifven till ursinne af mina små plågoandar, började jag åter slita i mina band för att befria mig, men jag åstadkom med dessa ansträngningar ingenting annat, än att nya pilskurar föllo öfver mig. Några af mina fiender gjorde obehagliga ansträngningar att sticka mig i sidan med lansar och spjut. Detta deras fräcka tilltag lyckades dock icke. Deras små krafter räckte ej till att genomborra den lädertröja, jag hade på mig. Jag kunde således uthärda deras anfall utan att bli svårare skadad, men mitt läge var ändå mycket pinsamt och utsikterna för framtiden föga glada.

FJÄRDE KAPITLET.

Jag förvånar lilleputtarna genom min glupskhet.

Striden upphörde för ett ögonblick. När jag insåg, att jag för tillfället ej kunde uträtta någonting med våld, beslöt jag att hålla mig alldeles lugn, tills natten kom, då det möjligen skulle

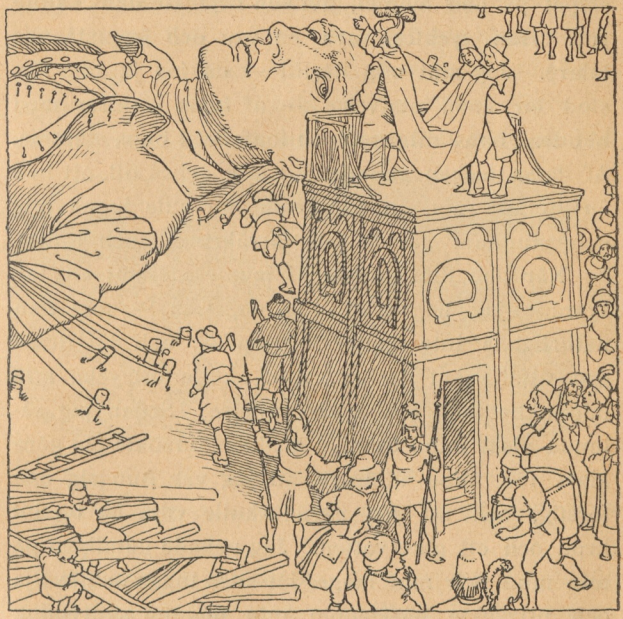
kunna lyckas mig att göra mig fri. Vore jag endast kvitt mina bojor och kunde använda mina lemmar, skulle jag helt visst reda mig mot de små människorna, om nämligen i landet ej funnes några större invånare än dem jag hittills sett.

Jag höll mig således alldeles stilla, rörde inte ett finger och afvaktade tålmodigt natten för att då kunna utföra min plan. Men det blef ingenting af med den saken. Ty när mina angripare sågo, hur lugn och undergifven jag var, inställde de alla fientligheter och läto mig vara i fred. Men af det ständigt stigande sorlet omkring mig märkte jag, att deras antal växte för hvar minut.

Om en stund hörde jag, omkring fyra fot från mitt hufvud, ett hamrande och bultande, som om timmermän varit sysselsatta med att uppföra en byggnad eller någon sorts träställning.

Jag grubblade öfver, hvad detta hade att betyda, och vred på hufvudet, så mycket jag kunde för mina band. Jag såg då, att de små människorna voro sysselsatta med att uppföra ett litet trätorn, ungefär halfannan fot högt. De klättrade upp och ned på det med tillhjälp af små stegar, något som tog sig ganska lustigt ut. När tornet ändtligen var färdigt, efter en timmes ifrigt arbete, klef en liten manlig figur upp på dess plattform, tog på sig en värdig min och en stolt hållning och höll till mig ett långt tal, af hvilket jag natur-

ligtvis inte begrep ett ord. Innan han började tala, ropade han tre gånger: *longro dekul san.* Sedermera förklarade man mig, hvad dessa ord betydde, men nu begrep jag dem, som sagdt, inte alls.

Vid dessa ord sprungo femtio eller sextio af de infödde fram och lösgjorde en del af de band, med hvilka mitt hår var bundet vid jorden, så att jag kunde vrida hufvudet åt höger. Därigenom blef jag i tillfälle att bättre kunna ta den lille

talaren i betraktande. Han var af ett ståtligt och vördnadsbjudande utseende och halfva hufvudet längre än de personer, som omgåfvo honom. Dessa, som ej voro större än mitt långfinger, uppburo släpet på den mantel, hvilken betäckte hans skuldror. Han tycktes vara en van och framstående talare. Jag slöt mig därtill — då jag ju inte förstod en enda stafvelse — af hans rörelser med handen, hans minspel och tonfallet i hans stämma. Af dessa tecken gissade jag mig också till, att han än hotade mig, än smickrade, än ville lugna mig och stundom gjorde mig försäkringar och löften.

När den lille mannen i manteln slutat sitt tal, svarade jag några ord på engelska — som han naturligtvis inte heller begrep — och lät dessa ord åtföljas af tecken, som skulle uttrycka min ödmjukhet och min underkastelse. Sedan jag sålunda visat mina fredliga afsikter, försökte jag göra klart för mina åhörare, att jag var hungrig och törstig, och att jag gärna skulle vilja ha en bit bröd och ett glas vatten. Jag pekade nämligen på min mun och min mage, låtsades tugga och svälja och uttryckte härigenom min mening så tydligt, att man begrep mig fullständigt. Den lille förnäme mannen nickade åt mig för att visa, att han förstått mig och ville uppfylla min bön. Han steg också genast ned från tornet, och jag kände strax därpå, att man reste upp stegar mot min kropp

och att minst ett hundratal små varelser klättrade upp på mig. De buro ett antal små korgar, fat och andra kärl, alla fyllda med vällagade rätter. Med dessa spatserade de fram till min mun och tömde dem i gapet på mig, så att jag endast behöfde tugga och svälja. Man gaf mig bland annat en mängd skinkor och oxstekar, som smakade mycket bra. Den största steken var ej större än en lärkvinge, och då jag var mycket hungrig, tog

jag två eller tre i munnen på en gång och åt därtill små limpor, som voro ungefär så stora som körsbär.

De små människorna voro mycket förvånade öfver min väldiga aptit och tittade förskräckta på hur fårbogar, skinkor och stekar försvunno i min mun. Men de buro fram nya förråd, så fort de kunde, och jag märkte däraf, att de voro vänligt stämda mot mig, och att jag icke hade någonting att frukta, om jag endast tålmodigt fogade mig i

mitt öde och ej gjorde vidare försök att slita mig loss.

När min hunger var stillad, bad jag om någonting att dricka. Genast släpade man fram två fyllda vinfat af den största sort, som fanns där i landet. Dessa rullades fram till min vänstra hand, så att jag kunde nå dem. Därpå slog man ut bottnarna och bjöd mig dricka. Jag drack det ena fatet i ett enda drag, något som inte var vidare svårt, då det endast rymde så mycket som ett vanligt dricksglas. Vinet smakade mig, ty det var sött och vederkvickande. Utan tvekan tömde jag äfven det andra fatet och bad om ännu mer. Men som ingenting mer fanns, måste jag nöja mig med hvad jag fått.

När de små sågo, hvilka rysliga klunkar jag tog, upphäfde de åter ett väldigt skri, dansade och hoppade omkring mig och ropade gång på gång *aekina degul.* Slutligen tecknade de åt mig, att jag skulle rulla ner faten, som ännu lågo på mitt bröst, i det de samtidigt varnande skreko åt dem, som stodo närmast intill mig. Dessa sprungo hastigt åt sidan för att inte krossas af faten. Ett väldigt jubel skallade genom luften, när jag med min starka hand slungade ned faten på marken.

Aekina degul, aekina degul ljöd det från alla håll. De små varelserna hoppade omkring som galningar och kunde knappast sansa sig igen, så

häpna och förundrade voro de öfver min oerhörda styrka.

Jag kan inte neka till, att jag ibland, när de små kräken kraflade omkring på min kropp, kände lust att gripa en fyrtio—femtio af dem och krossa dem mot marken. Men lyckligtvis satte jag ej denna onda afsikt i verket, mest af fruktan för mig själf, ty jag insåg, att de små människorna då drifvits till förtviflans ursinne och gjort allt för att bringa mig om lifvet. Jag gaf mig i stället till freds, belåten med, att man åtminstone inte tycktes vilja låta mig svälta ihjäl. Af tacksamhet för den rik-

liga måltid, de gifvit mig, beslöt jag att med tålamod bära, hvad än komme att hända.

FEMTE KAPITLET.

Jag föres till hufvudstaden.

Efter en stund, när man fann, att jag inte mer visade några tecken till hunger, kom en annan förnäm person fram till mig. Jag fick sedan veta, att han var sänd från hans majestät kejsaren och var af mycket hög rang. Hans excellens — eller hvilken fin titel jag nu bör gifva honom — klef med mycken värdighet upp på mitt högra ben, naturligtvis med tillhjälp af en stege, och skred fram mot mitt ansikte. När han kommit upp på min hals, höll han till mitt beskådande fram en liten, liten papperslapp med en röd fläck i ena hörnet. Jag erfor sedan, att det var en kunglig fullmakt, och att den röda fläcken var hans majestät kejsarens sigill. Den lille mannen talade därpå i tio minuter. Under det han talade, pekade han ofta bort åt ett visst håll, och jag förstod, att det var dit, man ville föra mig. Sedan fann jag, att han menade rikets hufvudstad med dessa sina

pekningar. Jag svarade med några ord, naturligtvis till ingen nytta, men gjorde därjämte tecken för att betyga min stora vördnad och undergifvenhet. Likväl kunde jag ej underlåta att, likaledes med tecken och miner, framställa min önskan att bli löst från mina band.

Sändebudet begrep mig men syntes missnöjd med min begäran. Han lät mig förstå, att jag skulle föras bort som fånge. Men samtidigt tecknade han åt mig, att jag ej skulle behöfva sakna vare sig mat eller dryck, och att jag skulle behandlas med vänlighet och all omsorg.

Då jag märkte, att man ej ville släppa mig lös, greps jag åter, trots min förra föresats, af lust att med egna krafter befria mig. Men i sista stunden erinrade mig smärtorna efter pilarna, att jag borde vara försiktig, och så gaf jag mig åter till tåls.

Med tecken lät jag nu den förnäme herrn förstå, att jag fogade mig i hans beslut. Han bugade sig då sirligt för mig och begaf sig strax därefter på återvägen med sina följeslagare, tydligen för att inför landets regent aflägga en rapport öfver mig.

Kort därpå skallade fröjderop rundt omkring mig, och jag hörde i den mängd af ljud, som brusade i mina öron, tydligen orden *peplom selam, peplom selam!*

Därefter kände jag, hur de små varelserna åter började syssla omkring mig, och märkte, att de

lösgjorde de band, som fängslade min vänstra sida. Jag kunde nu vända mig åt höger. Samtidigt beströk man mina händer och mitt ansikte med en välluktande salfva, som ögonblickligen lindrade plågorna efter mina sår.

Bullret omkring mig, som ej var olikt surrandet af en bisvärm, verkade söfvande på mig. En oemotståndlig dåsighet smög sig in i mina lemmar, och snart föll jag i en djup sömn. Denna varade oafbrutet hela åtta timmar, ty läkare hade, som jag sedan erfor, lagt sömnmedel i det vin, man förut gifvit mig. Detta hade skett på kejsarens befallning.

Jag antog då — och jag håller det ännu för sannolikt — att man, när man först fann mig sofvande inne i landet, genast sände en kurir till kejsaren. Denne meddelade hans majestät allt, hvad som rörde min person, och i statsrådet blef så beslutadt, att jag skulle fjättras och sedan söfvas på det sätt, som skedde och som jag nu berättat. Därefter skulle jag läggas på en jättestor transportmaskin och föras till landets hufvudstad.

Mången skulle kunna tycka, att kejsaren därvidlag handlade djärft och obetänksamt. Men enligt min mening var det mycket klokt gjordt. Ty om vi antaga, att de försökt att döda mig med sina pilar och spjut, medan jag sof, skulle jag helt säkert ha vaknat vid första anfallet, och smär-

tan skulle ha drifvit mig till ursinne. Jag hade då troligen fått kraft att slita bojorna, som man bundit mig med. Och om jag sedan kommit lös, kunde de små invånarne ej väntat sig nåd eller förskoning, så uppretad som jag då varit.

De små invånarne i detta land äro skickliga ingeniörer, och de ha gått mycket långt i konsten att bygga maskiner. Det fick jag sedermera erfara. Kejsaren själf, som beskyddar alla konster och vetenskaper, som kunna vara af gagn för hans land, äger en mängd mekaniska konstverk. De flesta af dessa äro afsedda att framforsla stora bördor och laster. De användas vid transport af timmer och vid skeppsbyggeriet.

Kejsaren lät nu femhundra maskinbyggare och timmermän skrida till arbete för att förfärdiga den största maskin, man någonsin sett i riket. Det skulle vara ett slags jättevagn, på hvilken man sedan ämnade föra mig till hufvudstaden.

Med raskt och ihärdigt arbete fick man snart vagnen färdig och körde fram den till min sida. Den var gjord af trä och höjde sig omkring tre tum öfver marken. I längd mätte den sju fot och i bredd fyra. Den hvilade på ej mindre än tjugufyra hjul. När den väl fortskaffats intill min kropp, återstod för de små människorna ännu en oerhördt svår uppgift, nämligen att hissa upp mig på vagnen. Som jag låg i sömn, behöfde de ej

I sakta skridt bar det nu af mot hufvudstaden.

frukta något motstånd, men likväl var det ingalunda lätt att röra en jättekropp, sådan som min. Men det lyckades, och det på följande sätt:

Först slog man ned i marken åttio starka pålar, hvar och en omkring två fot hög. Därpå anbringades starka band omkring mitt hufvud, min hals, mitt bröst och min öfriga kropp. Vid dessa band fästes nu rep, ungefär af ett segelgarns tjocklek. Dessa rep gledo på trissor, som voro fästade i de förut nämda pålarna. Ett tusental af landets starkaste män fingo hugga tag i repen, och med mycken svett och möda lyckades de ändtligen hissa upp mig så högt, att man kunde rulla fram vagnen under mig. Äfven detta gick bra, och så sänkte man sakta ned mig på vagnen.

Det, som först kunde tyckas outförbart, hade lyckats. Jag bands sorgfälligt fast vid vagnen, på det jag ej måtte ramla ned. Femhundra utvalda hästar spändes för. Ingen af dessa hästar var öfver fem tum hög. I sakta skridt bar det nu af mot hufvudstaden, som endast låg en kvarts timmes väg från det ställe, där jag fängslats.

Omkring fyra timmar sedan vi anträdt vår resa, vaknade jag af en ganska lustig anledning. Vagnen hade nämligen stannat för ett ögonblick — någonting hade kommit i olag på den — och under tiden begagnade sig några infödingar af tillfället för att tillfredsställa sin nyfikenhet.

De ville se, hur jag såg ut, när jag sof. De klättrade upp på vagnen och smögo sig försiktigt fram mot mitt ansikte. En af dem, en ung officer, stack in sitt spjut ganska långt i min vänstra näsborre, tydligen för att visa de kringstående, hur djärf och oförvägen han var. Men det skulle han aldrig ha gjort! Kittlingen i näsan kom mig nämligen att nysa till med sådan kraft, att den stackars officern hufvudstupa flög ned från mitt bröst på marken och var nära däran att bryta nacken af

sig. Man berättade mig sedan, att han skadade sig ganska svårt och måste ligga till sängs flera veckor.

Vi tillryggalade en ganska stor sträcka under dagens lopp, ehuru vagnen tycktes mig skrida fram med snigelfart, men hufvudstaden lyckades vi dock ej nå. Vi måste således göra halt. Facklor blefvo tända, och femhundra soldater, beväpnade med båge och spjut, höllo vakt kring vagnen under natten. De hade sträng befallning att ögonblick-

ligen skjuta ned mig, om jag gjorde minsta försök att fly.

Morgonen därpå fortsattes resan, och vi tillryggalade vägen så pass raskt, att vi vid middagstiden endast befunno oss på omkring två hundra stegs afstånd från hufvudstaden. Här gjordes åter halt, ty kejsaren själf kom oss till mötes, följd af hela sin här och en väldig svärm höga ämbetsmän. Han ville fröjda sig åt anblicken af min oerhörda gestalt. Också vågade han sig ganska nära intill mig, ja, visade till och med lust att stiga upp på min kropp, men det förfärade hofvfolket lyckades hålla honom tillbaka från ett så djärft och farligt företag.

Vid den plats, där vagnen stannat, befann sig ett gammalt afgudatempel, det största i hela riket, men som ej längre användes för sitt ändamål, emedan för några år sedan ett hemskt mord blifvit begånget inom dess murar. Nu stod det tomt och öde. I denna byggnad hade man beslutat låta mig bo. Hufvudporten, som vette åt norr, var omkring fyra fot hög och omkring två fot bred, så den lämnade mig tämligen bekvämt rum att kunna krypa in. På hvar sida om porten var ett litet fönster, sex tum ofvan marken. Vid fönstret på vänstra sidan fäste nu kejsarens hofsmed sex dussin järnkedjor, hvar och en af ungefär samma tjocklek som de guldkedjor, fruntimmerna i Europa

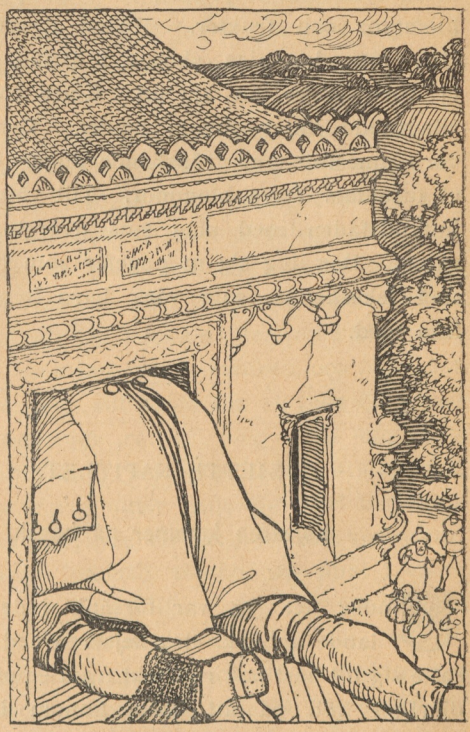
begagna att hänga sina klockor vid. De voro omkring fyra alnar långa och fastgjordes med trettiosex små hänglås vid min ena fotled.

Under det detta skedde, steg kejsaren upp på ett litet, fem fot högt torn, som låg midt emot templet, för att därifrån få en bättre öfverblick öfver min kropp. Samtidigt samlade sig en mängd människor, väl hundra tusen till antalet, omkring mig, betraktade mig med stum häpnad och trängde sig så nära inpå mig som möjligt för att kunna röra vid mina kläder.

Folkets nyfikenhet var så stor, att, trots vakten som omgaf mig och trots det strängaste förbud, minst tusen personer stego upp på vagnen, klättrade upp på min kropp och sprungo omkring där. Endast tack vare kejsarens slutliga hot om dödsstraff för hvar och en, som vågade krypa upp på mig, fick jag till sist fred för de små obehagliga bråkstakarne.

När mina kedjor blifvit riktigt fastgjorda, ansågo arbetarna, att jag var tillräckligt starkt fjättrad, hvarför de skuro sönder de band och tåg, som höllo mig bunden vid vagnen. Jag reste mig sakta upp och gick ett par steg fram och tillbaka på marken, så långt kedjorna tillåto, för att mjuka upp mina leder, som blifvit alldeles stela af långt liggande. Folket skrek och jublade af förundran, när det såg, hur jag rörde mig i upprätt ställning.

För att bli kvitt deras larm och få vara ostörd ett par ögonblick kröp jag slutligen in i mitt fängelse och sträckte ut mig i hela min längd. Ty det ärevördiga gamla templet var nätt upp så stort, att det tillät mig göra det.

Efter en kort stunds hvila begaf jag mig åter ut i det fria och lät mina blickar glida öfver det kringliggande landskapet. Jag måste erkänna, att jag aldrig skådat en vackrare tafla. Hela landet liknade en väl ordnad, grönskande träd-

gård. Så långt ögat räckte, såg jag inhägnade, välodlade fält, som alla hade en storlek af omkring fyrtio fot i fyrkant, och som prunkade med blommor och frukter. Mellan dessa trädgårdar lågo täta, lummiga skogar, i hvilka dock träden ej voro högre än sju fot. Klara bäckar flöto i slingrande linjer genom landet. Deras stränder voro inneslutna af grönskande ängar och doftade af tusentals fagra blommor. Till vänster såg jag hufvudstaden med sina små dvärgtorn, hus och gator. Den tog sig ut ungefär som de städer af små leksakshus, som våra barn bygga upp och leka med.

SJETTE KAPITLET.

Kejsaren kommer på besök.

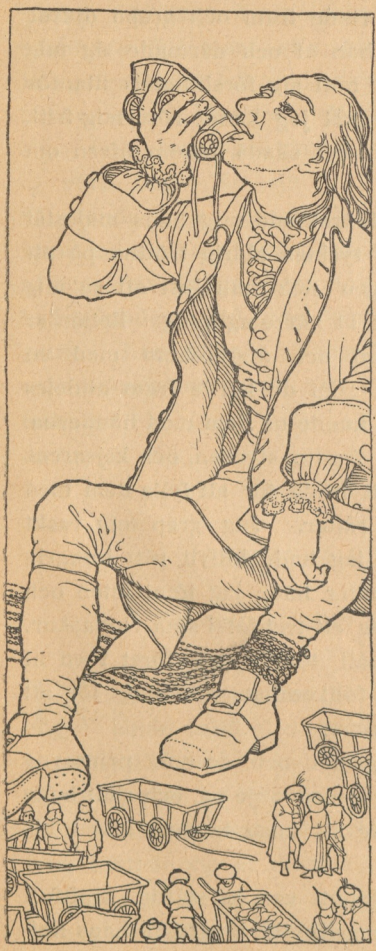
Under det jag var försänkt i denna förtrollande anblick, steg kejsaren ned från tornet, satte sig till häst och red rakt fram emot mig. Hans djärfhet höll på att kosta honom lifvet, ty då hästen fick ögonen på mig, blef den skygg och vild, kastade sig åt sidorna och reste sig slutligen fnysande på bakbenen. Kejsaren visade sig dock vara en skicklig ryttare och satt fast i sadeln, till

dess hans tjänare störtade fram och grepo djuret i tygeln. Då steg han af och närmade sig mig till fots. Men han höll sig försiktigtvis utanför det område, inom hvilket jag kunde röra mig fritt, så att jag hade ej kunnat skada honom, äfven om jag velat.

Med nyfikenhet betraktade mig hans majestät från alla sidor och tycktes aldrig tröttna på att studera mig. Slutligen fick han lust att se mig äta och gaf en vink åt sin omgifning. Betjänter sprungo strax å stad och återkommo med en mängd små vagnar, som de körde fram alldeles intill mig, så att jag kunde nå dem med händerna. Det var väl omkring femtio stycken, och kejsarens kockar hade gjort sitt bästa för att fylla dem med riktigt välsmakande rätter. Jag grep mig raskt an med måltiden, ty jag hade blifvit rätt hungrig igen. Inom fem minuter hade jag tömt faten och skålarna och därjämte ett trettiotal små vinflaskor. Dessa senares innehåll tömde jag först i en af vagnarna, som var fullkomligt vattentät, för att kunna dricka bekvämare.

Kejsaren, hans gemål och de små prinsarne och prinsessorna sågo med nöje på, och själf hade jag det bästa tillfälle att noga ta dem alla i betraktande.

Härskaren i Lilleputt var en ståtlig, kraftfull man och minst en nagelbredd längre än hans hof-

män. Redan detta var nog, för att han hos sitt folk skulle ingjuta den största vördnad och beundran. Hans ansikte var vackert och manligt. Stora, yfviga mustascher prydde hans öfverläpp, hans klara ögon glänste befallande och skarpa, hans näsa var kraftfullt böjd och gaf åt ansiktet någonting verkligt imponerande. Han hade mörk hy. Håret flöt i långa lockar ned på skuldrorna. Hållning, gång, rörelser, allt tycktes mig prägladt af verkligt majestät. Han var väl växt, och man hade

svårt att tänka sig något vackrare och nättare än hans små händer och fötter.

När jag första gången såg honom, hade han just uppnått sitt tjugunionde år och befann sig således i blomman af sin kraft. I sju år hade han fört en lycklig och ständigt segerrik regering. Hans klädedräkt var vacker och utan prål och liknade till hälften den asiatiska, till hälften vår europeiska dräkt, liksom man öfverhufvud på Lilleputt kan märka en blandning af öster- och västerländska seder och bruk. En förgylld hjälm med konstnärligt arbetade prydnader, glänsande diamanter och vajande fjädrar täckte hans hufvud. Vid höfterna hängde ett svärd i gyllene skida, och i gördeln satt fästad en krokig, med ädelstenar besatt dolk. Svärdet var nära på tre tum långt och tämligen bredt, så att det för en så liten man behöfdes ganska mycken kraft att kunna svinga det. När han kom i min närhet drog han det manligen ur skidan för att kunna försvara sig, om jag skulle rycka mig lös ur mina bojor. Hans röst var klar och tydlig och nog stark för att kunna tränga ända upp till mina öron. Han tilltalade mig flere gånger, och jag svarade ständigt med största vördnad. Men jag tror inte, han förstod mig mer än jag förstod honom.

Kejsarens hofstat, herrar och damer i oräkne-

liga skaror, kraflade och krŏp omkring honom, och deras brokiga dräkter glimmade af guld och ädla stenar, så att, när jag såg dem, var det, som om en brokigt stickad matta legat utbredd vid mina fötter.

När kejsaren fått klart för sig, att han icke var i stånd att tyda ett enda af mina ord, vinkade han fram en mängd små figurer, som stodo i närheten och sågo ut att vara lärde män — jag slöt mig till det af deras dräkt och utseende — och befallde dem att söka förstå mig. Jag ville lätta deras möda genom att tala till dem i alla de munarter, jag kände till. Jag talade tyska, engelska, franska, spanska och latin men utan någon verkan. De lärde endast skakade på sina små hufvuden. Till slut, när kejsaren såg, att det var omöjligt, drog han sig tillbaka med hela hofvet.

SJUNDE KAPITLET.

Lilleputtarnas påflugenhet.

När de hade aflägsnat sig, måste jag lida mycket obehag genom folkets påflugenhet, trots den vakt, som omgaf mig. De små människorna tycktes

anse mig för ett underdjur, som man kunde behandla hur som helst. Därför voro de nog fräcka och tilltagsna att afskjuta sina bågar mot mig, och jag sårades på flere ställen af kroppen utaf pilarna, som haglade från alla håll. Då tyckte öfversten för vakten, att det gick väl långt, och när varningar tjänade till ingenting, befallde han sina soldater att gripa sex af de värsta bråkmakarne och utan barmhärtighet öfverlämna dem bundna i mina händer. Befallningen efterkoms på ögonblicket, och man förde fram de stackars kräken inom mitt område. Jag tog hela det lilla dvärgsällskapet i min högra hand, stack fem af dem i min rockficka och förde den sjette till min mun, i det jag gjorde rysliga miner och spärrade upp munnen, som om jag ämnade sluka honom med hull och hår. Den lille syndaren pep och sprattlade som en groda i den största dödsångest. Äfven folket omkring och vaktmanskapet greps af förfäran, i synnerhet när de sågo, att jag drog fram min pennknif. Men jag tog dem snart ur deras ångest, i det jag med knifven löste min fånges band och satte honom fri. Med ett glädjerop störtade han bort. Folket dansade och jublade af glädje, och deras fröjd ökades ännu mer, när jag drog fram de fem andra brottslingarne ur min ficka och äfven lät dem löpa. Jag märkte, att denna min mildhet gjorde ett särdeles godt intryck. Sedermera be-

rättade man mig, att den äfven blifvit mycket väl upptagen vid hofvet, dit den naturligtvis strax inberättats.

När aftonen föll på och solen gick ned, kröp jag in i mitt tempel och lade mig till hvila på golfvets kalla stenplattor, där jag njöt en så god sömn, jag under dylika omständigheter kunde få.

Fjorton dagar måste jag nöja mig med detta hvilolä-ger, ehuru det var mycket obehagligt och obekvämt, som man lätt kan tänka sig. Men sedan erhöll jag en egendomlig bädd, som blifvit förfärdigad

på kejsarens särskilda befallning. Sex hundra bolstrar af den storlek, som begagnades i landet, forslades på kärror fram till mitt fängelse och syddes där ihop till en enda stor bolster. Ehuru denna blef fyrdubbelt så tjock som en vanlig lilleputtbolster, var den ändå ej mjuk nog att kunna skänka en behaglig hvila eller skydda mig mot det hårda och kyliga golfvet. Likaledes sydde man ihop en otalig mängd af lakan och täcken. Till slut hade man åstadkommit en bädd åt mig, och ehuru den, som sagdt, lämnade mycket öfrigt att önska, var den dock bättre än ingenting.

Underrättelsen om min ankomst spred sig emellertid raskt öfver hela landet, och det dröjde icke länge, förrän otaliga folkskaror strömmade till från alla rikets hörn och kanter, drifna af en våldsam nyfikenhet att skåda det främmande vidunder, som hölls fängsladt vid hufvudstaden.

Och så kom det sig, att hela städer och byar snart stodo alldeles folktomma. På det att inte arbetet skulle helt och hållet läggas ned, måste kejsaren utfärda befallning, att ingen finge gå till templet utan särskild tillåtelse. Denna befallning tyckte jag mycket om, ty jag blef nu mindre besvärad af nyfikna än förut. Man förstår väl, att det inte var särdeles angenämt att från morgon till kväll bli begapad som ett underligt djur.

ÅTTONDE KAPITLET.

Oro vid hofvet.

Jag lefde således nu tämligen bekymmerfritt. Men under tiden rådde stor oro och mycket bekymmer vid kejsarens hof. Hans majestät och hans vise rådsherrar kunde nämligen ej bli ense om, hur man för framtiden borde behandla mig. Jag fick sedan höra, att man funderat på riktigt förskräckliga saker. Man tänkte rent ut taga lifvet af mig för att bli mig kvitt. Ty ehuru jag inte gjorde en mask för när, fruktade man, att jag möjligen skulle kunna komma lös och förhärja hela landet. Därför föreslog en af rådsherrarne, att man skulle skjuta ihjäl mig med förgiftade pilar, en annan höll på, att man hellre borde låta bli att ge mig mat och således svälta mig till döds. Men båda dessa planer syntes kejsaren vågsamma och outförbara. Han fruktade, att, om jag skulle blifva dödad, skulle stanken af ett så vidunderligt stort lik frambringa päst i landet. Men likväl hyste han sina betänkligheter mot att hålla mig längre fångslad i sitt land, ty han fruktade, att man inte skulle kunna anskaffa mat nog åt en så glupsk jätte som mig.

Medan rådet höll på att öfverlägga i denna svåra fråga, steg en officer in i salen och berättade, hur snäll jag varit mot de sex bråkmakarne, som man öfverlämnat i mitt våld. Denna berättelse gjorde ett mycket godt intryck på alla. Man talade inte mer om att döda mig. I stället började man rådgöra om hur man skulle bära sig åt för att kunna hålla mig med mat och dryck. Slutligen enade man sig om ett förslag, nämligen att utfärda befallning om att alla de byar, som lågo närmast intill på ett visst afstånd från hufvudstaden, dagligen skulle tillföra mig sex oxar, fyrtio får och andra lifsmedel, jämte en tillräcklig mängd vin. Man beslöt äfven, att sex hundra man ständigt skulle vara i min närhet för att passa upp mig.

Sedan den saken var klappad och klar, kom man till en annan fråga, som orsakade mycket bryderi. Mina kläder voro nämligen ganska slitna och dåliga, och man måste förse mig med nya, för att jag inte skulle ta mig för illa ut eller lida af kölden. Tre hundra af de allra skickligaste skräddarne erhöllo till slut befallning att sy mig en kostym efter det snitt, som där i landet brukades. Samtidigt befalldes sex lärde att undervisa mig i landets språk, så att jag skulle kunna göra mig förstådd. För att vänja hästarne vid mig, skulle vidare kejsarens rytteri dagligen företaga öfningar i min närhet.

Alla dessa befallningar blefvo naturligtvis punktligt åtlydda. Inom tre veckor hade jag redan lärt mig ganska mycket af landets språk. Kejsaren själf besökte mig ibland, lyssnade till mina lärares undervisning och var stundom så nådig, att han själf gjorde mig frågor eller sökte förklara någonting för mig.

NIONDE KAPITLET.

En lustig undersökning.

När jag kunde uttrycka mig tämligen bra på lilleputtspråket, bad jag kejsaren ödmjukligen att skänka mig friheten. Ty jag kunde inte fördölja, att jag pinades mycket i mitt trånga fängelse. Till min stora förargelse brydde sig emellertid fursten inte alls om min bön. Först sedan jag flere gånger enträget upprepat den, behagade han ge mig ett svar. Han bad mig hoppas på framtiden och sade, att han ingenting kunde göra, innan han inhämtat sina ministrars råd. Dessutom uppmanade han mig, att uppföra mig hyggligt och stilla och ej reta folket genom någon slags våldshand-

ling. Hölle jag mig bara lugn och fredlig, skulle nog allt till sist bli bra för mig, och under tiden skulle jag, det försäkrade han, behandlas med aktning och omsorg.

Ett par dagar efter detta samtal kom kejsaren åter till mig och hade i sitt sällskap två höga ämbetsmän. Han bad mig icke taga illa upp, att man företog en undersökning i mina kläder för att se efter, om jag möjligen hade några vapen dolda hos mig.

Jag gjorde mig strax beredd att tömma mina fickor och visa deras innehåll. Men detta tillät ej kejsaren. Det vore ej så bruk i landet, sade han, utan man öfverlät dylika undersökningar åt särskilda ämbetsmän. För öfrigt litade han så på mig, att han ej tvekade att lämna dessa sina tjänares lif i mina händer. Han vore också öfvertygad om att jag skulle göra allt för att understödja dem i deras arbete. Till slut förklarade han, att man visst inte tänkte beröfva mig mina tillhörigheter, utan skulle man lämna tillbaka dem åt mig, när jag en gång reste ur landet.

Därpå skredo de två ämbetsmännen fram till mig. Jag tog dem i min hand och stack dem helt försiktigt ned i min rockficka och därpå i de öfriga fickorna. Endast i ett par fickor lät jag dem ej komma ned. I dessa hade jag några småsaker, som inte kunde ha något värde

för kejsaren, men som voro af stor betydelse för mig. De små lilleputtarna snokade igenom mina fickor i alla deras vinklar och vrår. Samtidigt skrefvo de upp de olika föremål, de påträffade. När de slutat sitt arbete, bådo de mig, att jag åter skulle sätta ned dem på marken, och öfverräckte därpå vördsamt åt kejsaren den förteckning, de satt upp öfver sakerna i mina fickor.

Senare, när jag blifvit bekant och god vän med flera af kejsarens ämbetsmän, lyckades det mig att få en afskrift af denna förteckning. Den var ganska lustig och roade mig mycket. I öfversättning från lilleputtspråket lydde den ungefär så här:

»Vi undertecknade funno i fickorna på den rysligt stora vidundermänniskan efter noggrann undersökning följande saker:

För det första: i högra rockfickan ett mycket stort stycke groft rödt tyg, så stort, att det skulle kunna användas till matta i Ers majestäts största gemak. Människovidundret sade, att det var hans näsduk.

För det andra: i vänstra rockfickan, en väldig kista

af silfver med fast tillslutet lock. Trots de största ansträngningar kunde vi ej öppna detta lock. Sedan människovidundret på vår uppmaning öppnat det, funno vi i kistan ett slags groft, brunt pulver, som utsände en bedöfvande lukt. Med vidundrets tillstånd gingo vi ned i kistan och vadade omkring i pulvret ända till knäna samt togo ett prof af det. Men vi måste plötsligt hals öfver hufvudet ge oss af, ty litet af nämnda pulver trängde händelsevis in i våra näsor, och vi råkade då i så förskräckliga nysningar, att vi voro nära att mista andan. Människovidundret kallade kistan sin snusdosa.

För det tredje upptäckte vi i den vänstra rockfickan en väldig packe af en hvit, fast massa, som var betäckt med underliga alnslånga figurer. Det var, sade han, hans dagbok. Den jättestora boken, eller papperspacken, var ombunden med ett tjockt tåg, för att inte bladen skulle falla isär.

För det fjärde upptäckte vi i en ficka på högra sidan af västen en maskin, försedd med höga stolpar, erinrande om långa gärdesgårdsstörar, fästade i en rad bredvid hvarandra. Människovidundret uppgaf, att denna maskin var hans hårkam, och visade oss samtidigt, hur han kammade sig med den.

För det femte funno vi i en af hans byxfickor en stor, ihålig järnpelare, ungefär af manslängd, som var fastsatt vid ett ännu större träblock. I träblocket sutto underligt formade järndelar. Vi förstodo ej, hvartill denna besynnerliga apparat skulle användas och bådo om upplysning härom. Människovidundret kallade den pistol men kunde ej klart redogöra för, hvartill den användes.

I en mindre ficka i byxorna funno vi flera runda stycken af röd och hvit metall. Några af de hvita, som tycktes vara gjorda af silfver, voro så rysligt tunga, att

vi båda tillsamman ej voro i stånd att lyfta dessa. Människovidundret kallade dessa metallplattor för slantar.

Vidare upptäckte vi i en ficka en väldig stålskifva, infogad i ett långt fodral af trä. Det skulle vara hans pennknif.

Utom dessa fickor funnos ännu två andra, i hvilka vi dock inte kunde komma ner, dels emedan de voro för små, dels emedan de sutto så tätt prässade intill den stora människans kropp. Från den ena hängde en lång, massiv silfverkedja ned. Vi drogo i den, allt hvad vi orkade, och fingo slutligen fram en maskin, som liknade en tillplattad kula och som var förfärdigad till hälften af silfver och till hälften af en okänd, genomskinlig metall. Under den genomskinliga skifvan sågo vi en rund tafla, som var betäckt med besynnerliga figurer. När vi ville känna på dessa, hindrades vi af den genomskinliga metallen, som vi först då upptäckte. Människovidundret höll maskinen till våra öron, och vi hörde då ett sorl och ett buller ifrån den som ifrån ett kvarnverk. Det lät ideligen »tick-tack, tick-tack». Den stora människan kallade detta besynnerliga ting för en klocka. Men vi misstänka, att det antingen är ett obekant djur eller också en afgud, som människovidundret tillbeder, ty han sade, att han sällan företar något viktigt utan att se på det.

Till slut få vi berätta, att människovidundret omkring lifvet bar en bred gördel, som tycktes vara förfärdigad af skinnet af något slags jättedjur. Vid vänstra sidan af denna gördel sågo vi ett väldigt svärd. Vi mätte dess längd och funno, att det var sex gånger så långt som den största man i vårt land.

På högra sidan af denna gördel hängde en pung, som innehöll två afdelningar. I den ena funno vi kulor af en tung, för oss okänd metall. Hvar och en af dessa kulor, var så stor som våra hufvuden, och man behöfde vara

ganska stark för att kunna lyfta den. I andra afdelningen upptäckte vi en hög små, svarta korn, som voro så lätta, att vi kunde taga mer än femtio af dem i vår hand på en gång.

Hvartill dessa kulor och dessa korn skola användas, förstå vi icke.

Härmed afsluta vi berättelsen om vår undersökning och ha ytterligare endast att förklara, att människovidundret under hela tiden behandlade oss med den största artighet och uppmärksamhet, samt att han bevisade oss all den aktning, som man är skyldig Eders majestäts undersöknings-ämbetsmän.»

Berättelsen var undertecknad med namnen på de två ämbetsmännen.

Under det ämbetsmännen sökte igenom mina fickor, stodo för säkerhets skull ett par regementen af kejsarens tappraste trupper på litet afstånd ifrån mig uppställda i slagordning.

TIONDE KAPITLET.

Jag sätter skräck i lilleputtarna.

Kejsaren läste uppmärksamt igenom förteckningen på de hos mig funna sakerna. Därefter befallde han mig att först utlämna mitt svärd, något som jag gjorde utan invändning, i det jag

knäppte af mig bältet och kastade svärdet till kejsarens fötter.

När kejsaren såg min lydnad och däraf märkte, att jag ej rufvade på något ondt, befallde han mig att draga svärdet ur skidan och visa det för honom. Jag gjorde så, och ehuru klingan blifvit något rostig af saltvatten, blänkte den likväl ganska mycket. I samma ögonblick, som jag svängde svärdet i luften, höjdes från alla håll rop af fasa. Ty solen lyste just mycket klart, och dess strålar återkastades från svärdsklingan som glänsande blixtar, så att de omkringstående nästan blefvo bländade. Endast kejsaren bibehöll sitt lugn och sin kallblodighet, men han befallde mig hastigt att åter sticka värjan i skidan och kasta den ifrån mig.

Härefter befallde han mig, att jag skulle taga fram den ihåliga järnpelaren, min fickpistol, och uppmanade mig att visa, hur man använde den. Jag varnade honom och sade, att han skulle bli mycket förskräckt, om jag gjorde det. Men när han upprepade sin önskan, laddade jag pistolen med krut och en duktig papperstuss till förladdning och tryckte af. När knallen hördes, ljöd åter ett gällt ångestrop rundt omkring, och halfva lifvakten svimmade af förskräckelse. Äfven kejsaren blef rädd, så att han skälfde i hela kroppen. När han lugnat sig, befallde han med darrande

röst, att jag skulle kasta både pistolen och krutpåsen så långt ifrån mig som möjligt. Jag lydde men varnade honom för krutet och bad honom akta väl, så att det ej kom i närheten af eld, emedan det i så fall skulle kunna spränga hela hans hufvudstad i luften.

Därefter utlämnade jag min klocka. Kejsaren kunde ej nog förvåna sig öfver denna besynnerliga inrättning. Han lät mig hålla den till sitt öra, lyssnade till bullret, som den förorsakade, och följde med stor nyfikenhet minutvisarens rörelser, som han mycket bra kunde iakttaga. Ty lilleputtarna se mycket skarpare på nära håll än vi.

När kejsaren tillfredsställt sin vetgirighet, uppmanade han sina lärde män att ge honom en förklaring öfver den besynnerliga maskinens sammansättning. De kommo fram med en hel mängd meningar, af hvilka många voro alldeles besatt galna, och naturligtvis träffade de ej det rätta.

Sedan kejsaren tröttnat på de lärdes prat, kallade han fram två soldater och befallde dem att bära klockan till palatset. De stucko in en lång stång genom bygeln och buro så, med stort besvär, allt till kejsarens skattkammare. Därefter lämnade jag fram min knif, min kam, snusdosan och mina öfriga tillhörigheter. Sabeln, pistolen och krutet fördes till arsenalen, men det öfriga fick jag behålla.

Jag kan här tala om, hvad jag hade i de dolda fickorna, som jag ej visade kejsarens ämbetsmän.

Det var mina glasögon, som jag ibland måste använda för mina svaga ögons skull, en liten kikare och en kompass. Dessa saker kunde ej vara kej-

saren till hvarken nytta eller skada, men jag kunde själf ogärna undvara dem. Och om de kommit bort, skulle jag ej kunnat skaffa mig några nya i hela landet Lilleputt.

ELFTE KAPITLET.

Mina förströelser i Lilleputt.

Genom mitt goda uppförande, min höflighet och mitt stora tålamod hade jag så småningom lyckats att göra mig omtyckt ej blott af kejsaren utan äfven af hans ämbetsmän, soldaterna och hela det öfriga folket, och man lät mig förstå, att jag kunde hoppas på att snart återfå min frihet. Naturligtvis uppförde jag mig ännu bättre, när jag fått höra detta, för att inte på något sätt förspilla det goda rykte, jag åtnjöt i hela Lilleputt.

Mitt milda uppträdande gjorde lilleputtarna allt dristigare. Ibland, när jag var vid godt lynne, lade jag mig rak lång på marken, så att de kunde skåda mig bättre, och lät sex eller åtta af dem dansa på min flata hand eller företog mig något annat dylikt upptåg med dem. Till sist blefvo

barnen, både gossar och flickor, så djärfva, att de lekte kurragömma i mitt långa hår och ryckte och sleto i det, så att jag stundom skrek till af smärta. Men umgänget med de små barnen muntrade upp mig, och de lärde mig dessutom ganska mycket af landets språk.

En dag besökte mig kejsaren och frågade, om det inte skulle roa mig att se på hans skickliga konstmakare och lindansare. Jag svarade, att det skulle vara mig ett stort nöje. Kejsaren lät därefter sina konstmakare komma fram till mig, och skådespelet började. Det blef genast mycket roligare än jag väntat mig. Mest tyckte jag om lindansarne, som gjorde sina krumbukter på ett segelgarn, som blifvit uppspändt tre fot öfver marken.

Man bör nämligen veta, att i Lilleputt lindansarne inte bestå af fattigt och tarfligt folk som hos oss, utan de förnämsta männen vid hofvet drifva detta yrke. Adelns söner blifva från sin tidigaste ungdom undervisade i konsten, ty utan skicklighet i den är det omöjligt att få anställning vid hofvet eller de höga ämbetsverken. Så snart ett högre ämbete blir ledigt, komma sökande till platsen och bedja att få visa sin konst i att dansa på lina. Den, som nu gör de högsta sprången och de djärfvaste kullerbyttorna, kan vara säker på att bli utnämnd. Denna egendomliga sed för-

vånade mig en smula, men kejsaren förklarade, att det just vore rätta sättet att få bra tjänstemän.

Emellertid öfvade sig dagligen rytteriet i min närhet, för att hästarna skulle vänja sig vid mig. Snart förlorade de också all fruktan för mig, och

sprungo fram ända till mina fötter. Ja, ryttarne roade sig till sist med att låta hästarna hoppa öfver min hand, när jag höll den utbredd på marken. En af dem, som red på en häst af finaste kapplöpningsras, vågade till och med sätta öfver min fot.

När nu rytteriet vant sina hästar vid mig, kom

jag på den tanken att förskaffa kejsaren ett särskildt nöje och lät för den skull föra till mig åtta pålar, ungefär så tjocka som en af våra spatserkäppar. De voro ungefär fyra fot långa. Pålarna slog jag ned i jorden, så att de bildade en fyrkant, med hvarje sida något öfver tre fot bred. Därefter tog jag min näsduk och fäste den på pålarna, så att det blef en slät yta, nära på lika spänd som ett trumskinn. Af andra, tunnare trästänger gjorde jag därpå ett staket omkring hela duken. Det hela tog sig då ut som en oändligt liten dansbana eller något sådant.

När allt var färdigt, bad jag konungen, att han skulle låta sina ryttare göra öfningar på den iordningställda planen. Han var genast beredd att uppfylla min önskan och kommenderade strax fram manskap.

Jag tog nu de små varelserna tillika med deras hästar, den ena efter den andra, upp från marken och satte dem försiktigt på min näsduk. De delade sig här i två partier och utförde en stridsöfning. De fäktade med slöa svärd och sköto pilar utan spets, kastade lansarna susande genom luften och afvärjde dem med sina sköldar, sprängde emot hvarandra på hästarna, veko undan, redo tillbaka och förföljde hvarandra i kretsar. Ja, det var riktigt vackert att åse. Falla ned från näsduken

kunde de inte, ty min starka inhägnad skyddade emot hvarje olycksfall.

Konungen var ofantligt road af skådespelet och lät uppföra det flera dagar efter hvarandra. En dag lät han mig till och med lyfta upp honom själf i full rustning, och han tog då befälet öfver en af de små afdelningarna. Han tillkallade också sin gemål och sina barn, för att de skulle få njuta af nöjet.

Men en olyckshändelse tvingade mig snart att göra slut på upptåget. Under en af stridsöfningarna stegrade sig nämligen en häst, som blifvit skygg. Med sådan kraft for han fram, att han trampade hål på näsduken och blef hängande i den, under det hans ryttare slungades långt framåt. Lyckligtvis skadade sig ryttaren endast obetydligt, men hästen bröt ena benet och måste slaktas. Jag täckte hålet med min hand och lyfte förskräckt hästar och ryttare ned på marken igen, besluten att aldrig mer upprepa denna lek, som visat sig kunna bli farlig.

TOLFTE KAPITLET.

Ett ståtligt skådespel.

En kort tid härefter kommo budbärare från den ort, där man först påträffat mig, och berättade, att man där funnit ett underbart ting, hvars bestäm-

melse eller användning man ej kunde begripa. Det var en stor, svart, underligt formad massa ungefär af manshöjd och i omfång så stor som kejsarens sofkammare. Först hade man ansett det för ett lefvande väsen och närmat sig det med största försiktighet. Men man fann snart, att det förblef liggande orörligt på samma fläck och således ej kunde ha lif. Slutligen hade man gått fram och undersökt det, och en af de djärfvaste hade vågat klättra upp på dess topp. Denna var jämn och slät, och när man stampade på den, fann man, att det besynnerliga tinget var ihåligt. Säkert tillhörde det människovidundret. Om kejsaren så befallde, skulle man släpa det till hufvudstaden efter fem hästar.

Kejsaren visste ej, hvad han skulle tro om denna underrättelse. Men jag blef rysligt glad, ty jag begrep strax, att de små lilleputtarne funnit min hatt. När jag räddade mig från skeppsbrottet, befann jag mig i ett så eländigt tillstånd af slöhet och förvirring, att jag på vägen förlorade min hatt utan att genast märka det. Senare trodde jag, att jag möjligen förlorat den redan i vattnet, ehuru den varit fastbunden vid hufvudet.

Nu bad jag kejsaren enträget att för all del låta hämta hatten. Han gick gärna in härpå, och de nödvändiga anordningarna blefvo vidtagna. Dagen därpå kom man också släpande med den, men

ack, i ett rysligt tillstånd. I stället för att ordentligt lägga hufvudbonaden på en vagn hade de borrat hål i brättet och medelst linor släpat den stackars hatten öfver stock och sten ända fram till mitt tempel. Lyckligtvis är marken i landet Lilleputt

ganska slät och jämn, eljest skulle hatten ha blifvit alldeles förstörd. Nu såg den visserligen ut som en fågelskrämma men kunde ändå användas.

Med glädje satte jag den på hufvudet till hela folkets beundran.

Någon tid därefter höll kejsaren mönstring invid hufvudstaden med hela sin krigshär. Han kom då på en ganska egendomlig tanke. Han befallde mig nämligen, att jag skulle ställa mig med benen utspärrade, och lät sedan hela sin krigshär med flygande fanor och klingande spel tåga fram mellan mina fötter.

Först kom kavalleriet med dragna sablar, därpå artilleriet med kanoner och vagnar. När artilleriet körde fram under mig, aflossade det sina kanoner. Jag var mycket ängslig för att man skulle bränna upp mina byxor. Men lyckligtvis hände ingen dylik olycka, utan de små artilleristerna skötte sig utmärkt bra.

Jag måste här anmärka, att jag efter min ankomst till Lilleputt lärt dess invånare att gjuta kanoner och göra krut samt öfvat dem i användningen af eldvapen.

Efter artilleriet kom infanteriet och så hela det öfriga krigsfolket. Musiken klingade muntert, fanorna fladdrade i vinden, vapnen blixtrade, och med jämna steg och ståtlig hållning tågade så hela kejsarriket Lilleputts krigshär fram mellan mina ben.

Trots hela högtidligheten kunde jag knappt låta bli att skratta, när jag såg de små soldaterna, som jag kunnat trampa ihjäl i tusental, kräla fram

Lilleputts krigshär tågade fram.

vid mina fötter. Men kejsaren var mycket nöjd och berömde mig, emedan jag så länge med tålamod uthärdat i min obekväma ställning.

TRETTONDE KAPITLET.

Ändtligen fri!

Emellertid hörde jag aldrig upp att bedja kejsaren om min frihet, och sluligen lyckades jag genom mina böner förmå honom att framlägga saken för sitt råd.

Man känner af det föregående, hur omtyckt jag förstått att göra mig af alla Lilleputts invånare, små och stora, fattiga som rika. Också stötte min anhållan nästan icke på några svårigheter.

Endast en af rådsherrarne, rikets amiral, som jag på något sätt måtte ha retat — jag känner ej hvarigenom — motsatte sig ihärdigt mitt frigifvande. Men ehuru han stod högt i kejsarens gunst, förmådde han här vid lag ej få sin vilja fram. Men han lyckades genomdrifva vissa villkor för min frihet, villkor, som betydligt inskränkte densamma.

Dessa villkor voro af följande lydelse:

1. Människovidundret får aldrig aflägsna sig ur riket utan med kejsarens särskilda, skriftliga medgifvande.

2. Vidare får den stora människan aldrig beträda hufvudstadens område utan dylik tillåtelse, och, om sådan lämnas honom, tillhållas våra undersåtar att vid hans besök ej vistas på gator och torg, på det han ej af misstag må trampa ihjäl dem.

3. Vid sina promenader på rikets landsvägar bör den stora människan noga akta sig för att trampa på några af kejsarens undersåtar. Dessutom får han på inga villkor klifva in på åkrarna eller trampa ned planteringar och fält. Ej heller skall han understå sig att lyfta upp några af de vägfarande eller mötande för att leka med dem eller stoppa dem i fickan, såvida det ej sker med deras eget medgifvande.

4. När landets välfärd så fordrar, skall han vara skyldig att fortskaffa kejsarens bref och befallningar till de aflägsnaste delar af riket, då han, tack vare sina långa ben, kommer mycket fortare fram än en ryttare på den snabbaste häst. I nödfall skall han ta de kejserliga sändebuden i fickan och utan motsägelse föra dem till deras bestämmelseort samt därifrån tillbaka igen.

5. Människovidundret måste vidare förpliktiga sig att i alla krig, som möjligen komma att utbryta, vara rikets bundsförvant och på intet sätt understödja dess fiender. Särskildt måste han lofva att i det förestående sjökriget med riket Lilleputts fiender på ön Blefusku uppbjuda alla sina krafter för att antingen bemäktiga sig eller förstöra fiendens flotta.

6. Han skall vidare hjälpa till vid svårare arbeten och skaffa fram stenblock och större bjälkar.

7. Till sist, på det vi må lära känna vårt omätligt

stora rikes omkrets, skall människovidundret gå omkring vårt land och uppmäta dess gränser. Och skola hans egna väldiga steg tagas till måttstock vid mätningen.

Alla dessa villkor måste jag högtidligt med ed bekräfta, att jag skulle uppfylla. Däremot lofvades mig i den kejserliga skrifvelsen, att man äfven för framtiden skulle förse mig med mat och dryck i samma mängd som hittills eller dagligen så mycket, som fordrades för att föda ett tusen åtta hundra nittiotre af Lilleputts invånare.

Sedan jag aflagt eden, löste man mig från mina kedjor. Denna handling skedde med stor högtidlighet, och kejsaren själf var närvarande med hela sitt hof. När jag stod fullkomligt fri, kastade jag mig till kejsarens fötter och tackade honom under djup rörelse för den nåd och det förtroende, han visat mig.

Kejsaren mottog min underdåniga hyllning med nedlåtande vänlighet, och sedan jag på hans befallning åter rest mig, försäkrade han mig om sin ständiga bevågenhet. Han uttryckte sin förhoppning, att jag skulle bli honom en trogen tjänare och visa mig värdig hans välvilja, och naturligtvis sade jag, att jag hoppades detsamma.

I det kejserliga brefvet var det en sak, som förvånade mig, nämligen löftet, att jag dagligen skulle få så mycket mat och dryck, som ginge åt för ett tusen åtta hundra nittiotre lilleputtiske in-

vånare. Hvarför hade man icke tagit ett rundt tal i stället, två tusen eller blott adertonhundra? Jag kunde ej lösa denna gåta och frågade därför en af mina bekanta.

— Jo, min vän, sade han, det är mycket enkelt. När man lade råd om hur mycket mat och dryck, du dagligen skulle behöfva, uppdrog man åt skickliga räknemästare att noga ta reda på din kroppslängd. Medelst sinnrika instrument lyckades de uppmäta denna och funno, att du är precis tolf gånger så hög som folket här. Efter denna uppgift beräknade de sedan din kropp till på pricken ett tusen åtta hundra nittiotre gånger storleken af en lilleputt och funno således, att du skulle behöfva lika mycket till ditt underhåll som nämnda antal af våra invånare.

Jag beundrade de små varelsernas skarpsinne, när jag hörde detta.

FJORTONDE KAPITLET.

Besök i hufvudstaden.

Som jag lofvat att ej beträda hufvudstaden utan kejsarens medgifvande, bad jag en dag ödmjukt om tillstånd härtill, ty jag var mycket

nyfiken att se, hur det såg ut därinne. Kejsaren gaf utan tvekan sitt bifall, men han varnade mig för att klifva på någon människa eller trampa ned husen. Strax därpå lät han kungöra i staden, att alla skulle draga sig tillbaka i sina bostäder. Därpå underrättade man mig, att jag kunde få göra mitt besök.

Jag har visst inte förut omtalat, att hela staden var omgifven af en mur. Denna har en höjd af nära två och en half fot och en tjocklek af minst elfva tum, så att lilleputtarna bekvämt kunna åka i vagn på den och fara förbi hvarandra utan svårighet. Murarna äro således mycket starka och kunna väl uthärda en belägring. De äro dessutom försedda med torn, som höja sina stolta tinnar minst halfannan aln.

Jag trädde in i staden genom att klifva öfver den höga västra porten och gick därefter ytterst försiktigt fram längs den förnämsta gatan.

För att inte i en hastig vändning med mina rockskört sopa bort några tak eller rent af något hus, hade jag tagit på mig en kort, åtsittande jacka. Jag gick också fram med den allra största försiktighet och tog så små steg, jag kunde. Ty ehuru kejsaren strängeligen förbjudit sina undersåtar att visa sig på gatorna, kände jag dock deras nyfikenhet allt för väl för att icke misstänka, att en

Jag klef in i staden genom den höga västra porten.

och annan dristat sig ut ändå. Jag trippade därför fram så försiktigt, som om jag gått på ägg.

På alla hustaken och i alla fönster sutto människor, och deras antal var så stort, att jag tyckte mig aldrig ha skådat en så folkrik stad. Jag nickade åt de bekanta, som jag kunde känna igen i mängden, talade med en och annan samt uppförde mig mycket stillsamt och hyggligt.

Staden, hvars namn är Belfaborak, bildar en regelbunden fyrkant. Hvarje sida är precis fem hundra fot lång. Den genomskäres i längd och bredd af två, fem fot breda gator.

Endast på de förnämsta gatorna kunde jag röra mig, ty smågatorna och gränderna voro ej mer än högst tolf till aderton tum breda. Jag tittade i förbigående in på gårdarna och fann öfverallt den största ordning och snygghet. Husen voro också mycket prydligt byggda och utvändigt målade i vackra färger.

Smuts och orenlighet märkte jag ingenstädes och slöt däraf, att man måtte ha en nitisk och duktig polis.

Ja, jag tyckte mycket bra om staden på det hela.

I själfva dess medelpunkt ligger det kejserliga palatset. Det bildar en oerhörd fyrkant och är omgifvet af en mur. Muren är omkring två fot hög, och det var lätt för mig att klifva öfver den

och sålunda komma in på yttre borggården. Här kunde jag beskåda palatset från alla sidor, men jag fick ej se mer än dess yttre delar, något som ej roade mig särdeles, ty de inneslöto endast förrådskammare och tjänstefolkets bostäder. De inre gårdarna voro väl stora nog att rymma mig, men ingången, en port om aderton tums höjd och sju tums bredd, visade sig vara mycket för trång för att släppa igenom mig, och öfver taken till de omgifvande byggnaderna kunde jag ej komma utan att anställa skada.

Men ju mer hindren reste sig i min väg, dess ifrigare blef jag att komma till målet, dess mer pinades jag af nyfikenhet att lära känna, hur fursten i Lilleputt hade det inrättadt i sin kejserliga bostad. Jag ansträngde hela min uppfinningsförmåga för att öfvervinna svårigheterna, och slutligen fann jag också ett medel att nå min afsikt utan fara för byggnader och människor.

När jag omtalade min plan för kejsaren, hoppade han högt af glädje, ty han var lika ifrig att visa mig alla sina härligheter som jag var att få skåda dem.

Jag lämnade staden och begaf mig till närmaste stora skog, som låg omkring hundra steg därifrån. Här sökte jag ut några af de största stammarna, skar af dem med tillhjälp af min pennknif, bar dem hem till mig och snickrade ihop

två pallar, som hvardera hade en höjd af tre fot och voro så starka, att de kunde bära min tyngd.

Försedd med dessa pallar trädde jag för andra gången in i staden och fann där gatorna lika öde och öfvergifna som förut, ty invånarne höllo sig fortfarande inomhus på kejsarens befallning. När jag kommit fram till slottet, ställde jag en af pallarna tätt intill de yttre byggnaderna, steg upp på den och kunde utan vidare svårighet sätta ned den andra på den inre slottsgården. Därpå var det lätt för mig att lyfta mitt vänstra ben öfver taket, ställa foten på den inre pallen och därefter klifva öfver äfven med det högra benet. Utan den minsta olyckshändelse steg jag således öfver husen och lade mig sedan rak lång ned på den inre borggården för att se in genom fönstren till kejsarens våning. Vid ett af fönstren upptäckte jag kejsaren själf, som mycket nådigt log emot mig.

De rum, som jag såg in i, voro smyckade med en sådan prakt, att jag alldeles bländades. Något liknande får man ej skåda i något palats i Europa.

Alla möbler voro dels af massivt guld och silfver, dels af de dyrbaraste träslag och förarbetade på det mest konstmässiga och vackra sätt. På väggarna hängde taflor, naturligtvis mycket små, men målade med högt uppdrifven skicklighet och infattade i förgyllda ramar. I stora speglar, som räckte från golf till tak, strålade all denna prakt

och härlighet mångfaldigad tillbaka. Mjuka mattor, väfda af de dyrbaraste ämnen, täckte golfven, och

hvart jag än vände blicken, bländades den af en rikedom på dyrbara guld- och silfverkärl.

Jag kunde ej undertrycka min beundran och

uttalade den också för kejsaren, något som tycktes smickra honom mycket. Han hörde nådigt på mina utgjutelser och samtalade med mig om anordningarna i palatset i omkring en timmes tid. När jag tog afsked, räckte han mig från fönsterbalkongen sin lilla hand, som jag tryckte till mina läppar. Därefter klef jag öfver taken på samma sätt som jag kommit in och begaf mig genom gatorna åter ut ur staden. Jag nådde mitt kvarter utan att något missöde inträffade. Väl hemkommen satte jag mig att fundera öfver allt det märkvärdiga, jag skådat.

FEMTONDE KAPITLET.

Jag besegrar Blefusku.

Några dagar efter denna händelse såg jag en präktig vagn komma farande emot mig och stanna tätt vid mina fötter. Betjänter hoppade ner från kuskbocken, ryckte upp vagnsdörren, och ut kom klifvande en herre i ordnar och band, i hvilken jag genast igenkände min vän och gynnare kejsarens utrikesminister. Han gick fram till mig och bad om en timmes samtal. Jag brann af nyfi-

kenhet att få höra, hvad han ville mig. Jag ämnade lägga mig på marken, för att han bekvämt skulle kunna tala i mitt öra, men han bad mig föra honom in i templet, på det vi skulle vara alldeles ostörda. Jag gjorde, som han önskade, och höll honom under samtalet på min hand för bekvämlighets skull.

— Först och främst, stora människa, sade han, önskar jag dig lycka till att ha återvunnit din frihet. Du har ernått denna nåd genom ditt eget goda uppförande och genom dina sanna vänners bemödanden. Till dessa dina sanna vänner räknar jag mig själf. Men äfven en annan sak har bidragit till din frihet, nämligen det läge, i hvilket vår stora och mäktiga stat för närvarande befinner sig.

Här gjorde talaren ett litet uppehåll och fortfor därpå med betänksam min:

— Du skall nämligen veta, att invånarne på ön Blefusku redan sedan flera år legat i tvist med vår kejsare. På grund af dessa tvistigheter har ett blodigt och ödeläggande krig uppstått, som nu varat i trettiosex månader och förts med omväxlande lycka. Vi ha under denna sorgliga krigstid förlorat fyrtio af våra största skepp jämte ett stort antal mindre fartyg, och trettiotusen af våra bästa och tappraste sjömän ha stupat i de blodiga drabbningarna. Ännu är det ej möjligt att se något

slut på eländet. Ty ehuru våra fiender lidit minst lika stora förluster som vi, ha de dock lyckats att åter utrusta en stor flotta, och de hota nu med ett fientligt infall i vårt land. Vår krigsmakt är ej i stånd att hindra detta, och därför äro vi nu i stor ångest.

— Nå, hvad kan jag göra åt det? frågade jag, då den talande ett ögonblick tystnade.

— Du skall strax få höra det, svarade han. Hans majestät kejsaren räknar med säkerhet på din hjälp i denna trängande fara och har därför skickat mig hit för att höra din mening. Säg nu, hvad du tänker, och om du vet något sätt, hur du skall kunna bispringa oss, och kom ihåg, att vi alltid behandlat dig med mildhet och aktning!

Ministern tystnade och tittade ängsligt på mig, som om han fruktade, att jag skulle vägra att lämna hjälp. Men jag tänkte inte ett ögonblick på en dylik otacksamhet och svarade därför utan betänkande fullkomligt öppenhjärtigt:

— Min vän, gå till din mäktige kejsare och säg honom, att jag är fast besluten att försvara honom och hans rike, så länge jag har anda i bröstet och orkar svinga mitt svärd! Han kan fullkomligt lita på mig.

När ministern hörde mitt svar, log han mycket förnöjd, torkade svettdropparna från sin panna och skakade kraftigt min hand.

— Det var rätt, stora människa, sade han, och jag hade för min del ej väntat, att du skulle svara på annat sätt.

Efter dessa ord lämnade han mig, och vagnen for snabbt som vinden därifrån.

Jag följde den med blickarna, så länge den var inom synhåll, och lade mig sedan ned på marken för att i stillhet grubbla öfver någon plan.

Jag visste, att Blefusku var en ö och skildt från Lilleputt endast genom ett smalt sund, omkring åtta hundra fot bredt. Det låg i nordvästlig riktning från oss, och vid den sidan af dess kust, som vette åt våra stränder, låg blefuskuanarnes flotta förankrad, beredd att vid första lägliga tillfälle styra mot Lilleputt.

Jag visste äfven, att invånarne på ön ingenting kände till om min person, dels emedan all samfärdsel under kriget varit afbruten mellan de båda länderna, dels emedan jag ej haft tillfälle att visa mig vid kusten. På dessa omständigheter grundade jag min plan och räknade i synnerhet på den förskräckelse, som min oförmodade ankomst skulle frambringa hos blefuskuanerna, som till växten ej äro större än lilleputtarna.

Emellertid kallade jag först till mig de erfarnaste sjömännen och utfrågade dem noga om djupet i det sund, som skilde öarna åt. De försäkrade mig, att vid högt vattenstånd djupet i midten ej

var mer än sex fot, men att det närmare stränderna var betydligt grundare.

Sedan jag fått upplysning i denna sak, tog jag min kikare och begaf mig till kusten, där jag dolde mig bakom ett skogbevuxet berg, så att våra fiender ej kunde upptäcka mig. Med kikaren mönstrade jag nu den fientliga flottan och fann, att den bestod af femtio skepp. Alla voro stora och starka, lågo segelfärdiga för ankar och afbidade endast gynnsam vind för att angripa oss.

— Vänta ni, tänkte jag, här skall bli annat af. Och jag smålog för mig själf.

Sedan jag forskat ut allt, begaf jag mig till kejsaren och omtalade för honom hela min plan. Han hörde uppmärksamt på mig, och ju längre jag kom i min berättelse, dess gladare blef hans min. Slutligen sprang han upp och ropade jublande: — Ja, det måste lyckas! Och jag är sedan kvitt min fiende och kan sluta den mest förmånliga fred.

Han utgöt sig i tacksägelser, gick in på min plan och gaf därpå befallning, att man skulle skaffa mig allt, hvad jag komme att begära och som jag behöfde för att sätta min föresats i verket.

Jag skred genast till arbete och lät anskaffa en mängd af de starkaste tåg och järnstänger, man kunde få i landet.

Tågen voro så tjocka som vanliga snören, och järnstängerna liknade i längd och styrka våra stoppnålar. Men för att vara alldeles säker, att ingenting skulle gå sönder, snodde jag ihop tre tåg till ett enda och fäste vid deras ända en hake, som jag förfärdigat af sammanfogade järnstänger. Jag gjorde femtio sådana hakar med tillhörande tåg, band alla tågen tillsamman i en knut och begaf mig så rustad till den del af kusten, som låg midt emot Blefusku.

Här hade kejsaren tagit plats med hela sitt

hof för att åse min bragd. Jag drog af mig skor och strumpor samt min rock, hvarpå jag klef i vattnet och började vada mot den fientliga ön. Jag gick på bottnen, så länge jag kunde. Först när vattnet räckte mig upp till näsan, började jag simma och sam omkring trettio fot. Därefter kände jag åter fast mark och vadade vidare. Inom en half timme kom jag alldeles intill skeppen.

När besättningarna på den fientliga flottan såg mig, lik ett jättestort vidunder, komma emot fartygen, grepos de af förskräckelse, alldeles som jag beräknat, och störtade sig i hafvet för att rädda sig till stranden. Jag lät dem fly sin kos utan att på något sätt oroa dem. De voro omkring trettiotusen till antalet, och om de infallit i Lilleputt, kunde det ha gått lilleputtarna illa nog.

Sedan fienderna flytt, skred jag till mitt arbete. Jag fästade först mina hakar väl vid skeppen, den ena efter den andra. Under det jag höll på härmed, återkommo blefuskuanarne till besinning och sköto en skur af pilar emot mig. De sköto och siktade bra, och jag kände starka smärtor i ansikte och händer samt hur blodet här och där trängde fram ur såren. Men jag skulle ej oroat mig så mycket för pilarna, om jag ej fruktat, att de kunde träffa mina ögon och göra mig blind för hela mitt lif.

I denna stora fara kom jag på en god tanke.

Jag erinrade mig nämligen mina glasögon, som jag bar på mig i ett fodral. Dessa tog jag nu fram och satte dem på näsan. Nu var jag skyddad på allra bästa sätt. Muntert fortsatte jag mitt arbete och bekymrade mig om ingenting, hur än pilarna haglade öfver mig. Ibland flög en pil mot något af glasen i mina glasögon, men den studsade maktlös tillbaka.

Utan att vidare låta störa mig fästade jag mina hakar och hade snart alla skeppen fastgjorda.

Nu begaf jag mig på återväg, tog knuten till alla de femtio linorna i min hand för att draga bort skeppen. Men just då märkte jag, att alla fartygen lågo för ankar, och att jag inte kunde röra dem ur stället. Jag måste således vända om och skära af alla femtio ankarkablarna med min knif. Det lyckades, och jag började nu vada öfver sundet, dragande de femtio präktiga krigsskeppen efter mig.

Blefuskuanerna, som ej hade någon aning om min verkliga afsikt, trodde först, att jag skulle släppa skeppen igen, sedan jag släpat bort dem från deras ankarplats, och de hoppades då kunna fånga upp dem på hafvet. Men då de sågo, att jag drog deras ståtliga flotta efter mig i bästa ordning för att öfverlämna den åt deras fiender, utbrusto de i så ömkliga klagorop, att jag började känna medlidande.

Men hur mycket jag än tyckte synd om dem, kunde jag ej ändra deras olycksöde och vadade därför, utan att se mig om, vidare mot Lilleputts strand.

Då jag hunnit utom skotthåll, stannade jag ett ögonblick för att dra ut pilarna, som ännu sutto kvar i mitt ansikte och på mina händer och där förorsakade svåra plågor. Därpå strök jag på såren den förut omtalade salfvan, som en gång förr gjort mig goda tjänster, och genast försvunno smärtorna. Jag tog så af mig mina glasögon, lade in dem i deras fodral och stack dem i fickan, hvarpå jag fortsatte min väg.

Jag sam lyckligt öfver det djupa stället i midten och kom så ändtligen åter till Lilleputts strand, där jag mottogs med jubel af kejsaren och en oerhörd folkmassa.

Kejsaren hade från stranden åskådat hela förloppet. När han såg mig vända tillbaka, släpande hela flottan efter mig, hade han darrat af fröjd, men oro grep honom, när jag nådde djupt vatten och där började simma. Vågorna slogo nämligen ett tag öfver mig och begrofvo mig alldeles. Men när jag dök upp igen och fortfarande släpade med mig skeppen, ehuru jag samtidigt måste simma, skrek han till af glädje, och i hans jubel instämde hela folkmassan. När jag kom så nära, att min röst kunde höras till stranden, ropade jag så högt

Jag släpade hela flottan efter mig.

jag förmådde: »Lefve den mäktige och tappre kejsaren af Lilleputt!» Detta väckte mycket jubel. Slutligen, när fiendens flotta väl låg fast förankrad vid stranden, visste lilleputtarna knappast, hur de skulle bära sig åt för att ge uttryck åt sin fröjd. De rullade sig på marken, kastade sina mössor i luften och skreko i ett. Kejsaren mottog mig med stor nåd, omfamnade mig i hela folkets åsyn, öfverhopade mig med beröm och utnämnde mig genast till grefve i landet Lilleputt.

SEXTONDE KAPITLET.

Kejsarens missnöje.

Som läsaren funnit, hade jag dag från dag stigit allt högre i kejsarens gunst. Men tyvärr är lyckan inte så beständig, som vi människor önska, och jag fann snart till min sorg, att kejsarens välvilliga känslor mot mig började allt mera svalna.

Första anledningen till hans missnöje gaf jag därigenom, att jag ståndaktigt vägrade att uppfylla en fordran, som han ställt på mig. Bländad af

lyckan att ha hela den fientliga krigsflottan i sina händer, stegrades hans önskningar. Han befallde mig ännu en gång vada öfver hafvet och äfven borttaga blefuskuanernas handelsfartyg och transportskepp. Jag gjorde så, och äfven denna gång lyckades mitt vågstycke. Men aptiten växer, medan man äter. Kejsaren var ändå inte nöjd. Hans äregirighet lockade honom att öfverfalla Blefusku, eröfra det helt och hållet och göra det till ett lydrike under Lilleputt. Med min hjälp, menade han, skulle dessa planer lätt kunna sättas i verket, och sedan allt blifvit utfördt, skulle han skicka en ståthållare till Blefusku för att styra landet.

När jag hörde dessa äregiriga och brottsliga planer, svällde mitt hjärta af harm, och jag förklarade rent ut, att jag för min del aldrig skulle hjälpa till att underkufva ett fritt och bra folk. Kejsaren finge göra, hvad han ville, men på min hjälp kunde han inte räkna, ty jag vore besluten att hellre dö än begå en dylik nedrighet.

När kejsaren märkte, att mitt beslut var orubbligt, vände han mig ryggen med bister min och gick in till sitt samlade råd för att inför det framlägga sina planer och afsikter.

I början gingo rådsherrarne beredvilligt in på hans eröfringsplaner, i det de räknade på min styrka för deras utförande. Men då de hörde, att jag var fast besluten att under inga förhållanden låta

begagna mig som verktyg i ett dylikt krig, rynkade de betänksamt sina pannor och gjorde den ena invändningen efter den andra. Motståndarne till förslaget fingo till sist öfverhand, och slutligen ville ingen enda af rådet höra talas om den historien.

Kejsaren blef således tvungen att uppge sin plan och afstå från grannlandet, som han redan ansett så godt som eröfradt.

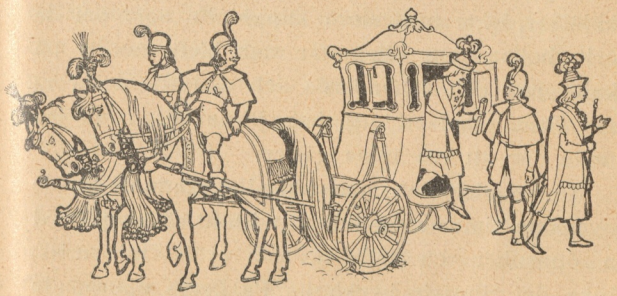
Kejsarens vrede föll tyngst på mig, och han kunde aldrig förlåta, att jag genom att vägra mitt bistånd gjort hans planer om intet. Inför sina rådsherrar gaf han luft åt sitt missnöje, och några af dessa, som voro mindre välvilligt stämda mot mig på grund af afundsjuka, gjorde allt för att underhålla och ännu mer öka hans vrede. De förtalade mig, anklagade mig för en mängd förseelser och brott, och kejsaren lät af sitt agg förleda sig till att skänka dem ett välvilligt öra. På så sätt uppstod mellan kejsaren och hans rådsherrar en verklig sammansvärjning mot mig. Några månader därefter kom det till öppen brytning, och jag var då nära att helt och hållet störtas i fördärfvet.

Häraf kunde jag lära, hur lätt de allra största förtjänster falla i glömska, om man inte förstår att smickra härskarnes lidelser och uppfylla äfven deras mest orättvisa fordringar.

SJUTTONDE KAPITLET.

Jag inbjudes till Blefusku.

Det dröjde ej länge, förr än sändebud kommo från kejsaren i Blefusku för att underhandla om fred. De villkor, som de erbjödo, voro så fördelaktiga, att de utan vidare kunde antagas. De gjorde sitt intåg i hufvudstaden med all den

prakt, som sändebud pläga utveckla vid sådana tillfällen.

Kort efter det freden blifvit sluten, erhöll jag till min stora förvåning besök af sändebuden från Blefusku.

De hade nämligen hört, hur ädelt och djärft jag uppträdt emot kejsarens planer att underkufva deras land, och de kommo nu för att tacka mig därför. De sade mig många artigheter öfver mitt

ädelmod, min besinning och min tapperhet och inbjödo mig att så snart som möjligt göra ett besök i Blefusku. Ty deras kejsare längtade, sade de, mycket efter att se mig och få njuta af ett samtal med mig.

Sedan vi en stund talat med hvarandra i all förtrolighet, bådo de mig, att jag skulle visa dem några prof på min utomordentliga styrka. Jag lät ej bedja mig länge utan skred genast till verket. Jag bröt sönder en mängd järnstänger och ekbjälkar, lekte med stora klippblock, som om de varit bollar, tog lilleputtar och blefuskuaner på skuldrorna och i händerna och dansade omkring med dem. Med ett ord, jag gjorde allt, hvad jag kunde, för att roa mina gäster.

När sändebuden togo afsked, tackade de för de angenäma timmar, de tillbragt i mitt sällskap, med en öppenhet och ärlighet, som ej lät mig misstänka det ringaste hyckleri. På deras upprepade inbjudningar att besöka fursten i Blefusku lofvade jag att ej återvända till mitt fädernesland, innan jag gjort ett besök hos dem. Därmed tycktes de vara nöjda.

Vid den första sammankomst, som jag därefter hade med kejsaren i Lilleputt, uttryckte jag för honom min önskan att besöka hofvet i Blefusku och bad honom om tillstånd härtill.

Kejsaren gaf mig sin tillåtelse men med så

tydlig köld, att jag genast märkte, att han var mycket onådigt stämd mot mig.

Jag sökte efter grunden härtill och lyckades också erfara den. Ett par af de höga ämbetsmännen berättade mig, att kejsaren hyste agg mot mig ej blott på grund af min vägran att bistå honom i hans planer på eröfringen af Blefusku utan ännu mera, emedan jag mottagit besök af de blefuskuanska sändebuden. Några af hans rådsherrar, som voro mina fiender, hade nämligen inbillat honom, att jag och sändebuden uppgjort fientliga planer mot hans rike, och att jag funderade på att förråda landet. Naturligtvis var allt detta osanning, och jag kände mig mycket upprörd öfver detta usla förtal.

Jag glömde att omtala, att mitt samtal med blefuskuanerna måste föras genom tolk, ty de båda folkens språk äro lika skilda från hvarandra som det franska språket från det engelska.

ADERTONDE KAPITLET.

Hur jag släckte eldsvådan i kejserliga slottet.

Som man kanske erinrar sig, hade jag för att bli fri ur fångenskapen måst förbinda mig att uppfylla vissa villkor, som voro ganska förnedrande.

Nöden tvang mig att göra detta. Nu, när jag genom mitt hjältedåd att bortföra den fientliga flottan blifvit utnämnd till grefve, kunde det ej mer vara tal om dessa skamliga slaftjänster, utan jag behandlades ej blott af kejsaren utan ock af de förnäme herrarne och folket med all den aktning, som min rang kräfde. Dess beredvilligare var jag att lämna hjälp, där min hjälp behöfdes, och jag fick snart tillfälle att visa kejsaren min goda vilja.

Ty värr skedde detta på ett sätt, som ännu mer ökade hans missnöje med mig. Jag skall nu berätta, hur det gick till.

En natt väcktes jag af rop och af buller på min dörr och rusade genast upp för att se, hvad som var på färde.

Jag klädde på mig i hast och hörde därunder, att man utanför skrek, att elden brutit lös. Jag var nästan färdigklädd, då några hofmän störtade in med andan i halsen och ifrigt bådo mig att så snart som möjligt komma till slottet. Genom en kammarjungfrus slarf hade nämligen elden där kommit lös, och palatset stod nu i lågor. Jag slängde tröja och hatt på mig, och i ett ögonblick var jag på väg till slottet.

Månen lyste klart, och det var därför lätt för mig att finna mig tillrätta med vägen. Jag klef öfver stadsmuren. Till all lycka hade kejsaren

befallt stadsborna att utrymma hufvudgatorna för min skull, och jag lyckades därför komma till slottet utan att trampa ihjäl någon. Jag fann nu, att den flygelbyggnad, i hvilken kejsarinnan hade sin bostad, stod i ljusan låga.

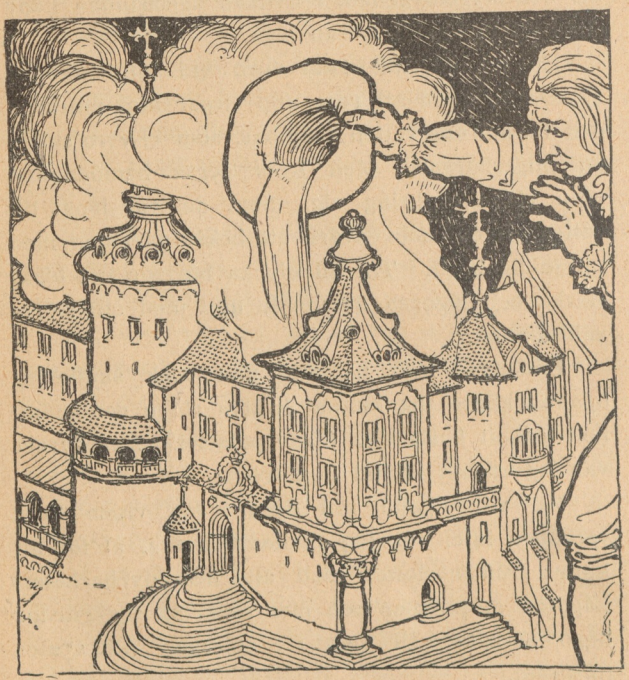
En mängd lilleputtar voro vid min ankomst sysselsatta med att resa upp stegar mot murarna och bära fram vatten i ämbar, som ej voro större än fingerborgar. Men trots deras bemödanden grep elden omkring sig. Som det var långt till vatten, hade man svårt att bekämpa elden med tillräcklig kraft. Till all olycka började det blåsa starkt, och lågorna flammade upp med allt större våldsamhet.

Hade jag haft på mig min rock, skulle jag ögonblickligen ha kunnat kväfva elden genom att helt enkelt kasta den öfver palatset. Men tyvärr var jag endast iklädd min tröja.

Nu voro goda råd dyra. Jag visste först verkligen inte, hur jag skulle bära mig åt för att kunna rädda slottet med alla dess dyrbarheter. Lågorna grepo mer och mer omkring sig, gnistor flögo åt alla håll som ett eldregn. Allt syntes förloradt.

Då fick jag ett infall. Jag erinrade mig, att utanför stadsmuren var en väldig behållare, i hvilken slaskvattnet från staden rann ut. Jag visste också, att den nu var full ända till brädden.

Som intet rent vatten fanns i närheten, och då faran för hvarje ögonblick blef allt större, fattade jag raskt mitt beslut och skyndade dit.

Då jag inte hade något ämbar eller kärl till hands, grep jag min hatt och fyllde den med slaskvatten. Därefter ilade jag tillbaka till det brinnande slottet. Med stor skicklighet och beräkning

göt jag ut vattnet, där elden var som starkast, och hade inom några få minuter släckt branden. Jag gladde mig mycket åt att ha genom min sinnesnärvaro räddat slottet från undergång.

Efter väl förrättadt arbete begaf jag mig tillbaka till mitt hem utan att först ha lyckönskat kejsaren till slottets underbara räddning. Jag misstänkte nämligen, att han kanske ej skulle ta så väl upp, att jag användt det smutsiga och stinkande vattnet att släcka med.

Dagen därpå underrättade man mig emellertid, att kejsaren med tacksamhet erkände det nit, jag visat under eldsvådan, och att han tillskref mig hela förtjänsten af slottets räddning.

Men snart trängde andra rykten till mitt öra. Man sade mig, att kejsarinnan högst onådigt upptagit, att jag smutsat ned hennes våning med slaskvatten, och att hon beslutat att aldrig mer ta sin bostad där. Hon kunde aldrig förlåta mig, att jag dristat skölja öfver hennes slott med dylik orenlighet, och hon betraktade det som en stor skymf, som hon måste hämnas.

Mina bemödanden inbringade mig således ingen tack utan i stället oförsonligt hat och utsikt till förföljelse. Jag bekymrade mig dock ej så särdeles om kejsarinnans vrede utan motsåg lugnt framtiden. Emellertid funderade jag på ett sätt att försvara mig, om jag på något sätt skulle bli angripen.

NITTONDE KAPITLET.

Ett och annat om Lilleputt.

Innan jag fortsätter min berättelse, vill jag tala litet om Lilleputts invånare, deras lagar, uppfostran och annat, som kanske kan vara nöjsamt att höra.

Jag har redan nämnt, att invånarnes storlek i allmänhet uppgår till omkring sex tum. I förhållande till människornas storlek står allt annat där i landet. De största oxarna och hästarna äro nämligen ungefär fyra till fem tum höga, fåren och kalfvarna något under en och en half tum, gässen mindre än våra sparfvar och så vidare med alla andra djur.

Det roade mig ofta att se på, hur min kokerska plockade små kycklingar, som ej voro stort större än våra humlor. Lustigt var också att se, hur lilleputtflickorna buro sig åt, när de skulle sy. Jag förmådde ej upptäcka vare sig trådar eller nålar, så små voro dessa föremål, men jag såg af rörelserna, när en sömmerska trädde tråden på synålen.

De högsta träd i Lilleputt, kanske hundratals år gamla, höja sig ej längre öfver marken än sju fot, så att jag utan stor svårighet kunde nå topparna endast genom att lyfta handen. Alla buskar och plantor stå i förhållande härtill. Blommor,

som lilleputtarna berömde för deras fägring och storlek, kunde jag ej upptäcka.

Som jag endast uppehöll mig en kort tid i landet, hann jag ej utforska, hur stora kunskaper lilleputterna hade. Deras sätt att skrifva syntes mig dock egendomligt. De skrefvo inte som vi från vänster till höger, ej heller från höger till vänster utan snedt från det ena hörnet af papperet till det andra, som slarfviga skolgossar.

Deras lagar äro mycket strånga. I synnerhet gäller detta om allt slags bedrägeri, som de bestraffa med döden. De påstå nämligen, att man kan beskydda sig mot tjufvar genom lås och reglar, men att man inte ens med största vaksamhet och försiktighet kan skydda sig emot en bedragares list och knep. Men hvarken handel eller något slags yrke kan bestå utan ärlighet och redbarhet, och därför böra, anse de, alla bedragare utrotas, på det samhället ej må lida skada.

En gång bad jag kejsaren om nåd för en betjänt, som bedragit sin herre på en summa penningar, hvilken han fått sig anförtrodd. I min enfald anmärkte jag, att denna förbrytelse ändå inte var så svår, att man borde bestraffa den med döden. Ett par års fängelse vore väl alldeles tillräckligt.

Kejsaren betraktade mig häpen och frågade, huru jag kunde anse en dylik trolöshet för ett

ringa brott. Det vore i stället det allra afskyvärdaste och oförlåtligaste. Man kunde slå ihjäl en person i ögonblickets uppbrusning, men en oredlighet, ett hemligt bedrägeri, som man utförde med öfverläggning och kallt blod, bevisade ett genomgående fördärf.

Jag teg och rodnade, ty jag gaf i mitt hjärta kejsaren rätt, ehuru jag ej ville tillstå det. Betjänten hängdes, utan att man det ringaste brydde sig om mina förböner.

Otacksamhet anse lilleputterna likaledes för en stor förbrytelse. De påstå, att den, som vedergäller godt med ondt, ej är i stånd att hysa kärlek till någon varelse, och att en sådan ej är värdig att lefva.

Lilleputterna uppfostra sina barn med stor strånghet, på samma sätt ungefär som det spartanska folket i det gamla Grekland uppfostrade sina. Barnen härdas från tidigaste år emot köld och hetta, och man inskärper hos dem värdet af dygderna: rättvisa, tapperhet, anspråkslöshet, mildhet och gudsfruktan. Man ger dem enkel men närande mat och öfvar dem ej blott i vetenskaper utan i allehanda idrotter såsom simning, ridning, fäktning och dylika hälsosamma öfningar. Däraf kommer sig, att man sällan ser några sjuklingar, och att läkareyrket där i landet ej hör till de mest lönande.

TJUGONDE KAPITLET.

Jag får nya kläder.

Sedan jag nu berättat så mycket om lilleputtarna, måste jag väl tala litet om mig själf och mitt lefnadssätt.

Jag hade under tiden inrättat det ganska bekvämt åt mig i mitt tempel. Efter många ansträngningar hade jag lyckats att snickra en stol och ett bord af de största träd, som funnos i de kejserliga parkerna, och som jag erhållit tillstånd att fälla. Det var ingen lätt sak, som man kan förstå, om man blott tänker på, att jag ej hade några lämpliga verktyg, och att lilleputtarna inte kunde vara mig till stor tjänst. Med tålamod och flit kommer man emellertid fram här i världen och öfvervinner de största svårigheter. Både stolen och bordet blefvo mycket bra och fullt användbara.

För att förse mig med skjortor, borddukar och annat linne hade kejsaren skickat mig tvåhundra af sina skickligaste sömmerskor, som måste arbeta dag och natt. De använde det gröfsta lärft, som kunde anskaffas, men ändå måste de sy tillsammans ett tre- till fyrfaldt lager af linne. Ty den allra starkaste sorten var ej stort tjockare än tunt flor i Europa.

När sömmerskorna skulle ta mått på mig, måste jag lägga mig raklång på marken. Därpå ställde sig en af dem på min hals och en annan på mitt knä. I händerna höllo de en lina, som sedan mättes upp af en tredje sömmerska. Alnen, som hon mätte med, var ungefär en tum lång.

När de slutat denna mätning, bådo de mig att sträcka min tumme, hvarpå de mätte dess tjocklek med ett litet band.

Därpå nego de helt näpet och började strax sitt arbete med att skära till och sy skjortorna.

När jag uttryckte min förvåning öfver att de ej togo något mått af omkretsen kring mitt lif, svarade de, att det icke behöfdes. Det var alldeles nog, att de kände måttet på min tumme. Ty efter detta kunde de sedan räkna ut, hur mycket jag mätte kring lifvet. Sedermera öfvertygade jag mig om riktigheten af deras uppgifter. Och jag beundrade mycket de små människornas skicklighet i räkning, i hvilket afseende de stå långt framför oss européer.

Min rock hade under tiden blifvit ännu mer sliten och var nu full med hål, så jag riktigt skämdes för att bära den på mig. En dag kommo tre hundra skräddare till mig och bådo mig falla på knä för dem. Jag trodde först, att de ville drifva gäck med mig, tittade därför barskt på dem och stod i begrepp att läxa upp dem duktigt. Den äldste af dem märkte min förargelse, och innan jag hann säga något, upplyste han mig om, att de endast ville ta mått på mig till en kostym kläder, och att det därför vore alldeles nödvändigt, att jag fölle på knä. Denna förklaring lugnade mig, och jag uppfyllde utan tvekan deras önskan.

Nu släpade man fram en lång stege och reste upp den mot min kropp. Den räckte ända till hakan, och den äldste mästaren steg upp på den. Han var härunder mycket ängslig och bad mig bevekande, att jag för all del inte skulle göra

någon rörelse, emedan han då kunde ramla ned och bryta både armar och ben af sig. Jag höll mig därför alldeles stilla. Han släppte ned en lina, försedd med en bit bly i ena ändan, från min krage till golfvet, och på så sätt tog han mått af längden på min rock. Sedan han gjort det, tog han ytterligare några mått och tackade mig så för mitt tålamod.

Därpå började skräddarne att sy i min bostad och hade snart fått rocken färdig. Den passade mig alldeles utmärkt. Men när jag betraktade den närmare, fann jag, att den var hopsatt af flera tusen små lappar. Ty tygets bredd i Lille-

putt står naturligtvis i förhållande till invånarnes storlek.

För att laga i ordning min mat hade kejsaren skickat mig tre hundra kockar. Dessa hade sitt kvarter i närheten af templet, i små hus, som man byggt upp där, och i hvilka de bodde med sina familjer.

Hvar och en af kockarne var skyldig att dagligen koka två rätter mat åt mig. Dessa smakade alltid bra, och jag beundrade verkligen lilleputtarnas kokkonst. När jag satte mig till bords, tog jag ett tjugutal af mina uppassare i handen och lyfte upp dem på bordet, för att de skulle betjäna mig vid måltiden. Hundra andra höllo sig på golfvet för att passa upp på mig där. Somliga buro fram fat och skålar och rullade fram vinfaten, andra stodo beredda att föra mina befallningar ut till köket.

För att forsla upp vinfaten på bordet hade mina betjänter tänkt ut en sinnrik uppfinning. De hissade nämligen upp dem med linor ungefär på samma sätt, som vi bruka hissa upp ämbaret ur en brunn. Hvart och ett af vinfaten innehöll en god klunk och hvarje karott en mun full mat.

Köttet af deras djur är i allmänhet förträffligt. Fårköttet är kanske inte fullt så bra som vårt, men så är i stället oxköttet mycket bättre. Jag har farit vida omkring i världen, men ingenstädes

har jag smakat så saftiga och läckra oxstekar som i Lilleputt. Invånarne där förstå sig i synnerhet på att göda kreaturen. En dag fick jag en oxstek, som var så stor och präktig, att jag måste skära sönder den i tre bitar. Men så stora stekar äro sällsynta. Vanligen kunde jag ta dem i en enda munsbit. Hvad benen beträffar, brydde jag mig aldrig om att ta dem ur köttet, ty de voro så tunna och möra, att man mycket väl kunde äta dem med.

Mina tjänare stodo naturligtvis och gapade af förvåning, när de sågo, hur jag slukade stekarna med ben och allt. Och det får man ej undra på. Ty tänk själf efter, kære vän, om du en vacker dag finge se en väldig jätte komma in till dig, där du satt vid middagsbordet, taga steken och äta upp den i ett enda naffs! Du skulle helt säkert bli mycket förvånad, alldeles som lilleputtarna.

För resten skulle jag kanske haft någon svårighet att tugga sönder de gröfsta kotorna, om inte mina tänder varit så friska och starka som de äro. Hvad beträffar gås- och hönssteken var den så mör, att jag inte ens behöfde tugga den. Jag kunde med lätthet ta ett trettiotal stekta höns på gaffeln på en gång och sluka dem utan det ringaste besvär.

TJUGOFÖRSTA KAPITLET.

Kejsaren häpnar öfver min aptit.

Kejsaren, som ofta hört talas om min jätteaptit, fick en dag lust att se mig äta. Just när jag satt till bords, kom han åkande i sin granna praktvagn, åtföljd af en stor skara hoffolk. Jag ämnade resa mig från bordet för att buga mig för hans majestät, men kejsaren ropade åt mig att inte låta störa mig utan lugnt fortsätta med min måltid, ty han hade just kommit för att se mig spisa.

När jag hörde det, föresatte jag mig att äta riktigt duktigt och sluka så mycket jag kunde på en gång, ty jag ville gärna skaffa kejsaren detta lilla nöje. För att han skulle bli i tillfälle att se mig bättre, lyfte jag upp hans vagn med hästar och allt på bordet. Sedan kejsaren och jag växlat några vänliga ord till hälsning, började jag måltiden. Det knastrade och knakade, när jag tuggade de stora stekarna, och höns och gäss och ankor försvunno i min mage tillika med hvarjehanda sorters fiskar och annan mat.

Kejsaren gjorde stora ögon, när han såg, hvilken förödelse jag anställde bland karotterna, skålarna och faten, och skakade stundom betänksamt

på hufvudet. Finansministern, som satt bredvid kejsaren i vagnen, och som var en af mina värsta fiender, begagnade sig naturligtvis af tillfället för att söka skada mig. Han

hviskade i sin herres öra, att landet omöjligen i längden kunde stå ut med att föda ett så glupskt vidunder som mig. Jag skulle utarma landet genom min aptit, påstod han, och invånarne skulle dö af

svält. Kejsaren, som nu hade tillfälle att på nära håll se den förödelse, som jag anstiftade bland matvarorna, tycktes uppmärksamt lyssna till ministerns klagovisa och gjorde mycket sura miner. Isynnerhet blef han mörk i håg, när han hörde, att mitt underhåll redan kostat flera millioner. Jag förstod, att ministern sökte intala honom, att det vore rådligast att göra sig af med mig på något sätt.

Kejsaren dolde emellertid sina tankar, hvilka dessa nu än voro, och lyckades äfven snart dämpa sin förtret. När han tog afsked af mig, hade han sin vanliga vänliga min och räckte mig nådigt handen.

Jag förstod dock, att han inte var fullt så vänlig i sitt hjärta, och jag beredde mig på ett eller annat obehag men i orubbadt sinneslugn och med fast förtröstan på försynen.

TJUGOANDRA KAPITLET.

Sammansvärjning mot mig.

Innan jag fortsätter min berättelse och förtäljer om min flykt ur kejsarriket Lilleputt, måste jag tala om den fruktansvärda sammansvärjning, som man sedan ett par månader smidde mot mig.

Som läsaren kan förstå, passade jag med min ärliga enfald och öppenhjärtighet inte alls till hofman. Jag insåg det själf, och det föll mig därför aldrig in att besöka hofvets baler och festligheter, ehuru jag alltid mottog artiga inbjudningar till dem i min egenskap af grefve. Jag kände på mig, att jag inte passade i dylika fina sällskap. Förresten kunde jag ju omöjligen, med min våldiga kroppshydda, bjuda upp en lilleputt-hofdam till vals eller deltaga i andra sällskapsnöjen bland dessa småttingar.

Då jag sålunda inte lade mig i hofvets affärer, trodde jag, att jag också skulle vara fri från de ränker och det förtal, som rådde därstädes. Jag misstog mig emellertid härutinnan, och innan jag visste ordet af, hängde svarta ovädersmoln öfver mitt hufvud.

En natt, när jag låg i min sötaste sömn, väcktes jag af en knackning på dörren. Då jag öppnade, fann jag utanför en förnäm herre från hofvet, hvilken jag en gång varit i tillfälle att göra en viktig tjänst. Han bad mig med hemlighetsfull min om ett samtal.

Jag förde honom in i mitt rum och stängde dörren väl. Därpå lyfte jag upp honom på bordet framför mig och frågade, hvad han hade för nyheter att framföra.

Den lille mannen, som tycktes vara mycket

förskrämd och upprörd, såg sig ängsligt omkring i rummet, som om han varit rädd, att någon lyssnade på oss. Jag försäkrade honom, att ingen fanns närvarande, och bad honom öppna sitt hjärta utan fruktan.

Han såg sig ännu en gång ängsligt omkring. Därpå gick han fram ända till mitt ansikte och betraktade mig vemodigt.

När jag märkte hans bekymrade min, frågade jag, om någon olycka händt honom, och om jag i så fall kunde göra honom en tjänst eller vara honom till någon hjälp.

— Ack, svarade han, det är inte mig det är fråga om, utan er, och för er skull har jag smugit mig hit, ensam midt i natten. Min kära vän, jag ber er att med lugn höra på, hvad jag kommer att berätta, ty det gäller ert lif.

Ni skall nämligen veta, fortsatte han, att man på sista tiden flera gånger sysselsatt sig med er i rådet. Kejsaren har nu för ett par dagar sedan fattat sitt oåterkalleliga beslut. Ni känner, att rikets amiral sedan er ankomst hit hyst ett glödande hat till er, och att hans hat blifvit ännu bittrare, sedan ni genom ert hjältedåd i kriget mot Blefusku alldeles ställt honom själf i skuggan. Han och finansministern, som är lika fientligt stämd mot er, jämte några andra herrar bland edra ovänner, ha framkommit till kejsaren med

en ryslig anklagelseskrift mot er. De beskylla eder i den för högförräderi och flere andra skamliga förbrytelser.

Denna underrättelse var så oväntad, och jag kände mig så ren från hvarje skuld, att jag stod i begrepp att falla min vän i talet och bedyra min oskuld. Men han vinkade åt mig med sin lilla hand och fortfor:

— Jag vet allt, hvad ni vill säga, och vid kejsarens hof finnes ingen, som är mer öfvertygad om er oskuld än jag. Eljest skulle jag aldrig kommit hit, det kan jag försäkra er. Men er oskuld kan inte hjälpa er stort, så länge ni har mäktiga fiender vid hofvet. Hör därför lugnt på, hvad jag vidare har att säga!

Jag var verkligen mycket nyfiken att få höra, hvad han visste, och lyssnade därför med spänd uppmärksamhet.

Han fortsatte med något dämpad röst:

— Genom mina förbindelser och bekantskaper har jag lyckats få en afskrift af anklagelseskriften mot er, och af tacksamhet för er välvilja mot mig har jag kommit hit för att meddela er den, ehuru jag väl vet, att mitt hufvud skulle falla för bilan, om man finge det ringaste nys om mitt besök. Hör på, hur den lyder!

Han drog fram en pappersrulle ur fickan, vecklade försiktigt upp den och började läsa:

1. En gammal lag i vårt heliga rike Lilleputt förbjuder vid dödsstraff en hvar att slå ut något slags orenlighet inom det kejserliga palatsets område. Denna lag har det stora människovidundret på det skändligaste öfverträdt, i det han tagit sig före att vid eldsvådan i det kejserliga palatset öfvergjuta detta med smutsvattnet från slaskgrafvarna utanför staden. Genom detta brott har han gjort sig skyldig till döden, och vi yrka på, att straffet med det snaraste må gå i verkställighet.

2. Då det lyckats den stora människan, tack vare hans jättelika växt och hans öfvermänskliga styrka, att bemäktiga sig blefuskuanernas krigsflotta och öfverlämna den i eders majestäts händer, vägrade han först, trots er kejserliga befallning, att äfven taga handels- och transportfartygen. Till sist gaf han visserligen efter, men när det senare blef fråga om att eröfra Blefusku, vägrade han bestämdt sin medverkan under den tomma förevändningen, att det strede mot hans samvete att bringa ett fritt och ädelt folk i slafveri. Då den stora människan således gjort sig skyldig till uppenbar olydnad mot vår nådige kejsare, yrka vi på, att han måtte straffas till lifvet.

3. Den stora människan är ytterligare misstänkt för högförräderi, emedan han mottagit främmande sändebud och visat dem stor vänlighet och uppmärksamhet. Misstanken måste bli så mycket starkare, då man besinnar, att dessa sändebud voro från ett land, som strax förut varit invecklad i krig med eders majestät. Genom sin begäran att få besöka kejsaren af Blefusku har den stora människan ställt utom allt tvifvel, att han umgås med planer att förråda och fördärfva vårt land. Äfven för dessa förbrytelser bör han straffas med döden.

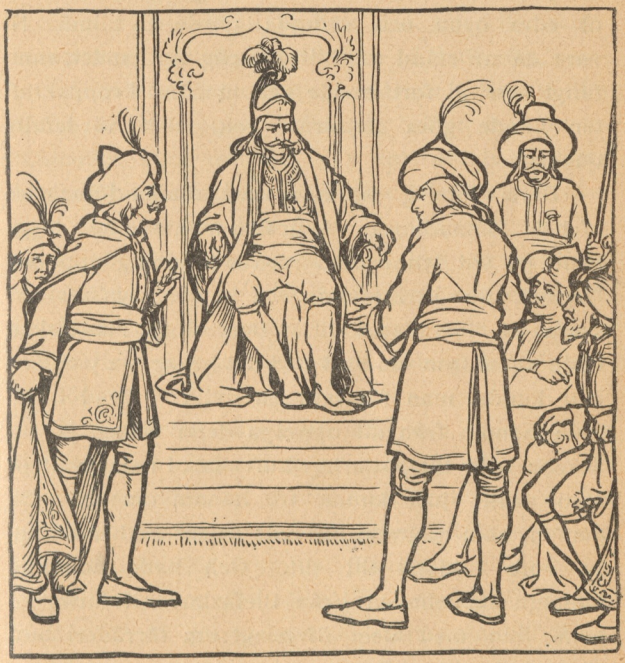
Min vän afbröt här sin läsning och upplyste mig om, att det visserligen ytterligare funnes några

anklagelsepunkter, men att dessa voro mera obetydliga och därför kunde förbigås. Han fortsatte så:

— Jag kan säga er, att hans majestät kejsaren under dessa förhandlingar flera gånger visade, att han ej helt och hållet glömt de tjänster, ni gjort honom. Gent emot edra fienders våldsamma angrepp sökte han framställa edra förseelser i mildare dager. Finansministern och riksamiralen yrkade på, att man skulle bringa er om lifvet på det mest pinsamma och skymfliga sätt. De föreslogo, att man nattetid skulle sätta eld på detta hus och sedan, när ni rusade ut ur lågorna, skjuta på er med förgiftade pilar. Tjugu tusen man af kejsarens bästa trupper skulle för detta ändamål omringa templet. Eller också skulle man låta edra tjänare stryka ett slags mycket farligt gift på edra skjortor och lakan. Härigenom skulle ert kött frätas upp, och ni komme till sist att dö i de rysligaste kval. Detta förslag tyckte man vara det bästa, och de flesta af rådsherrarne röstade för det. Men kejsaren ville ej ge sitt samtycke. Han stod fast vid sin mening, att man om möjligt borde visa er mildhet och nåd.

Kejsaren uppmanade nu utrikesministern Reldresol — som ni vet, en af edra trognaste vänner vid hofvet — att säga sin mening. Detta gjorde han också, och naturligtvis talade han till er

förmån, så mycket han kunde. Han medgaf visserligen, att edra förseelser voro stora, men de vore dock ej större, än att man borde och kunde

visa nåd. Kejsarens mildhet vore med rätta berömd i hela landet, och här vore nu ett tillfälle att ge ett ytterligare prof på den. Själf hyste han, sade han vidare, stor vänskap för eder, och denna

vänskap ville han ej dölja nu, då ert lif stode i fara. I betraktande af de stora tjänster, ni gjort landet, borde man icke tillgripa ett så hårdt straff som döden. Det vore alldeles nog, om man stucke ut edra ögon och sålunda gjorde er blind. Ni vore då ur stånd att blifva farlig för landet, samtidigt som ni fortfarande genom edra kroppskrafter kunde göra kejsaren och riket värdefulla tjänster.

Detta förslag mottogs med allmän förargelse af hela församlingen. Amiralen mäktade icke lägga band på sitt lynne utan rusade ursinnig upp och frågade, hur utrikesministern kunde våga att försvara en förrädares lif. Den stora människan hade skamligen smutsat ned det kejserliga palatset. Hur kunde man försvara en dylik? Hvad hindrade honom från att upprepa detta tilltag, ja, att dränka hela lilleputtarnas hufvudstad i slaskvatten? Man skulle just kunna tro honom om det. En person, som vägrade att lyda kejsarens befallningar, vore i stånd till allt. Och hade han inte mottagit sändebuden ifrån Blefusku? Naturligtvis hade han med dem öfverlagt om förräderi mot riket Lilleputt. Det vore ju klart som dagen. Talaren begrep inte, hur man kunde försvara en dylik person. Den stora människan hade gjort sig skyldig till döden, och straffet borde så snart

som möjligt gå i fullbordan. Eljest kunde man en vacker dag dyrt få ångra sin mildhet.

Finansministern var af precis samma mening som amiralen. Han visade med siffror, hur rysligt mycket ert underhåll kostade den kejserliga skattkammaren. Skulle det fortfara på detta sätt, komme ni bokstafligen att äta upp hela Lilleputt. Att sticka ut edra ögon skulle inte hjälpa mot denna olägenhet, utan tvärtom. Ty finansministern hade hört af landtbrukare, att blinda hönor äta mycket mer och bli mycket fetare än de, som ha sina ögon i behåll. Som hela rådet, lika väl som hans majestät kejsaren, vore öfvertygadt om er skuld, behöfdes inga längre förhandlingar, utan man hade tillräckliga grunder att utan vidare besluta om er död.

Kejsaren tog härpå till orda och sade, att det tycktes vara församlingens mening, att ögonens utstingande vore ett allt för lindrigt straff. Å andra sidan syntes honom förslagen att bringa er om lifvet alldeles för grymma. Kunde man inte tänka ut ett lindrigare dödssätt? Ty hans mildhet upprördes af de plågsamma dödssätt, som blifvit föreslagna.

Detta kejsarens yttrande gaf er vän utrikesministern en idé. Han begärde ordet och utvecklade ett nytt förslag med anledning af finansministerns yttrande om de stora kostnader, ni föror-

sakade landet. Man kunde ju, sade han, så småningom knappa in på edra matportioner och ge er allt mindre föda för hvar dag. På så sätt skulle ni till sist bli svag och kraftlös och dö inom några få månader. Man behöfde då ej heller frukta så mycket för stanken af ert lik, ty er kroppshydda skulle betydligt smälta ihop under en dylik behandling, och när ni doge, skulle ej stort mer än skinn och ben stå åter. Och man kunde då forsla ert skelett till riksmuseet att förvaras som ett minne af ert besök i Lilleputt.

Ministerns förslag mottogs med allmänt gillande, och rådet beslöt att sätta det i verkställighet. Troligen hade er goda vän hittat på det endast för att under tiden kunna rädda er på något sätt. Emellertid beslöt man, att denna plan tills vidare skulle hemlighållas. Hvad beträffar utstingandet af edra ögon, kommer det att äga rum en af de närmaste dagarna.

Man har nämligen beslutat att skicka utrikesministern till er för att meddela er domen och fullborda straffet. Han kommer helt säkert att för eder framhålla den stora nåd, som kejsaren och rådet bevisat er genom att endast beröfva er edra ögon i stället för att straffa er till lifvet och samtidigt uppmana er att med undergifvenhet och tacksamhet foga er i ert öde. Tjugu af kejsarens skickligaste läkare komma att verkställa operatio-

nen. De skola uppmana er att lägga er raklång på marken, hvarefter de ämna sticka ut ögonen med skarpa pilar, som man särskildt gjort i ordning för detta ändamål.

Nu har jag berättat allt för er och lämnar nu åt er själf att fundera ut ett sätt att draga er ur spelet. Jag kan inte göra något mer för er räddning. Nu måste jag åter smyga mig bort, lika hemligt som jag kommit, ty får man nys om, att jag varit här, är min sista stund slagen. Farväl, o stora människa, måtte försynen bevara eder från alla faror!

Med dessa ord tog min lille vän hjärtligt afsked och smög sig bort i nattens mörker, lika försiktigt som han kommit.

TJUGOTREDJE KAPITLET.

Jag lämnar Lilleputt utan afsked och vadar öfver till Blefusku.

När jag blef ensam, började jag att grubbla öfver min belägenhet. Man kan lätt föreställa sig, att det icke var några glada tankar, som rörde sig i min själ. Att bli beröfvad min syn vore det

värsta, som kunde hända mig. I så fall skulle jag på nåd och onåd vara lämnad i lilleputtarnas våld och hade ingen utsikt att någonsin få återvända till mitt fosterland och till de kära anhöriga, som jag hade där. Jag skulle för hela min lifstid stanna i Lilleputt som slaf åt dess kejsare och utsatt för alla möjliga förödmjukelser. Denna tanke gjorde mig både nedslagen och förargad. Jag erinrade mig alla de tjänster, jag bevisat kejsaren och lilleputtarnas folk, hur jag roat dem genom min styrka, beskyddat deras stad från eldsvåda, eröfrat deras fienders hela flotta, ja, på alla sätt varit dem till hjälp och nytta utan att tillfoga dem den minsta skada. Hur jag med tålamod burit deras näsvishet och deras pockande fordringar. Och till tack för detta skulle man nu sticka ut mina ögon och sedan låta mig omkomma af svält. Den enda heder man ämnade bevisa mig vore att gömma mitt skelett i museet, men den äran kunde jag gärna undvara.

Ju mer jag grubblade öfver lilleputtarna, dess mer förargad blef jag.

Men jag bevarade min kallblodighet för att kunna tänka ut ett sätt till räddning. Först funderade jag på att bemöta de anklagelser, som man riktat emot mig, och vädja till kejsarens rättvisa. Helt säkert skulle han inse det orätta i domen, om jag endast med tillräcklig vältalighet och kraft

uppträdde till mitt försvar. Men jag uppgaf snart denna tanke. Ty jag insåg, att inte ens det mest glänsande försvarstal och den fullkomligaste oskuld skulle skydda mig emot mina fienders list och ränker.

Jag öfvervägde därpå, huruvida jag icke borde sätta mig till motvärn och möta våld med våld. Fullkomligt fri som jag var, borde det ej bli mig svårt att försvara mig mot hela Lilleputts samlade folkmängd. Jag behöfde endast slunga några stora stenar mot hufvudstaden för att förstöra den i grund. Eller också kunde jag ju spola bort dess invånare med slaskvatten. Toge jag sedan en timmerstock i min hand och använde den som klubba, skulle jag lätt drifva tusentals lilleputtar på flykten. För deras pilar behöfde jag ej frukta särdeles mycket, då jag kunde skydda ögonen med mina glasögon. Jag var nästan betänkt på att sätta denna plan i verket och börja ett litet krig med kejsarriket Lilleputt, då jag erinrade mig det löfte, jag aflagt att aldrig under några förhållanden uppträda fientligt mot kejsaren och hans land. Detta löfte kunde jag ej bryta. Jag funderade därför på andra råd och fann snart ett sätt att dra mig ur klämman utan löftesbrott eller blodsutgjutelse.

Som läsaren erinrar sig, hade jag fått hans majestäts uttryckliga tillstånd att besöka Blefusku. Af detta tillstånd beslöt jag nu att begagna mig.

Innan ett par dagar förgått, sände jag ett bref till kejserliga hofvet, i hvilket jag meddelade, att jag morgonen därpå tänkte göra ett besök i Blefusku. Utan att bekymra mig om svar begaf jag mig på den utsatta tiden till kusten, där lilleputtarnas flotta låg förankrad. Jag tog ett stort krigsfartyg, band en kabel vid dess bog, lade mina kläder och andra tillhörigheter i skeppet och vadade så i väg mot Blefuskus strand, dragande fartyget efter mig. När jag ankom till hamnstaden i kejsarriket Blefusku, mottogs jag af en väldig folkmassa, som väntade på mitt besök. De mottogo mig med mycket jubel och stora hedersbevisningar. Kejsaren hade sändt mig två vägvisare för att föra mig till rikets hufvudstad, som också bär namnet Blefusku. Jag lyfte dem upp i min hand, och efter deras anvisningar styrde jag mina steg mot hufvudstaden. Jag nådde den inom en timme och möttes utanför dess murar af sändebud, som meddelade mig, att kejsaren med hela sitt hof genast skulle komma för att hälsa mig välkommen. Det dröjde ej länge, innan en väldig skara af åkande och ridande drog ut emot mig. Bland dem befann sig också kejsaren. När han steg ur sin förgyllda vagn, lade jag mig vördsamt ned på jorden för att kunna kyssa hans hand. Jag sade honom, att jag infunnit mig på grund af hans vänliga inbjudan, och att det gjorde mig stor glädje att få

skåda en så mäktig monark.

Kejsaren svarade mig högst nådigt och bad mig vara välkommen till Blefusku. Han hade alltid längtat att få se den stora människa, om hvilken ryktet haft att förmäla så underbara och fast otroliga saker. Sedan han med stort intresse en stund tagit mig i beskådande,

lämnade han mig, nådigt nickande, och med löfte att för framtiden taga mig i sitt beskydd.

Jag hade under vårt möte ingenting sagt om anledningen, hvarför jag lämnat Lilleputt. Ty min dom hade ännu ej blifvit offentliggjord, och jag antog, att man i Blefusku ej kände till den. Tills vidare och till dess lilleputtarnas kejsare på något sätt sökte sätta den i verkställighet, ansåg jag bäst att låtsa, som om jag ingenting visste om den stora otacksamhet, för hvilken jag varit utsatt i Lilleputt. Men jag tänkte med ett visst nöje på, hvilka häpna miner mina fiender där skulle göra, när de funno, att jag satt mig i säkerhet.

Af blefuskuanerna rönte jag stor välvilja. De skickade till mig en väldig mängd af mat- och dryckesvaror och försågo mig med tillräcklig betjäning för att uppfylla mina önskningar. Det enda obehag, jag var utsatt för, var, att man ej kunnat finna någon lämplig bostad åt mig. Jag måste därför ligga på bara marken och skydda mig mot köld och regn, så godt jag kunde.

TJUGUFJÄRDE KAPITLET.

Lilleputtarnas vanmäktiga vrede.

Under den första tiden, jag uppehöll mig i Blefusku, hördes ingenting af från hofvet i Lilleputt. Jag fick sedan veta, att kejsaren ej

hyst några misstankar om att jag erfarit rådets beslut, och att han därför säkert väntade, att jag skulle återkomma från mitt besök. Men sedan han länge väntat förgäfves, började han oroa sig. Han misstänkte, både att jag fått nys om den öfver mig fällda domen, och att jag för att hämnas ämnade träda i kejsarens af Blefusku tjänst. Denna sista tanke satte stor skräck i såväl honom som hans rådgifvare, och de fingo ej ro hvarken natt eller dag.

Slutligen beslöts i rådet, att ett sändebud skulle afgå till Blefusku, medförande en afskrift af den öfver mig fällda domen och med uppdrag att anmoda kejsaren att så snart som möjligt återsända mig.

Sändebudet inträffade en vacker dag i hufvudstaden och mottogs af kejsaren af Blefusku. Inför honom framlade han nu domen, samtidigt som han i ett långt tal framhöll de fruktansvärda brott, till hvilka jag gjort mig skyldig, och kejsarens af Lilleputt stora nåd mot mig, då han ej dömt mig till större straff än ögonens förlust. Samtidigt uppmanade han mig att genast återvända till Lilleputt. I annat fall skulle jag förlora min värdighet af grefve och förklaras i akt som landsförrädare.

För det fall, att jag ej frivilligt följde denna uppmaning, fordrade kejsaren af Lilleputt, i den

nyss afslutade fredens intresse, att kejsaren af Blefusku utlämnade mig bunden till händer och fötter. Jag skulle då ej längre kunna påräkna någon nåd, utan man skulle af mig utkräfva det allra strängaste straff.

Kejsaren af Blefusku utbad sig tre dagar för att öfverväga dessa fordringar och fatta sitt beslut.

Sedan tiden förflutit, lät han sändebudet åter komma inför sig och svarade honom i ungefär dessa ordalag:

— Den mäktige kejsaren af Lilleputt har behagat låta oss ta del af den dom, som han i sitt råd fällt öfver den stora människan, som för närvarande uppehåller sig i vårt rike. Hvad beträffar rättvisan i denna dom tillåta vi oss naturligtvis intet omdöme. Hans majestät kejsaren af Lilleputt har vidare fordrat, att vi med det snaraste skola återsända nämnda stora människa bunden till händer och fötter. Denna fordran förefaller oss fullständigt outförbar, då det ej är antagligt, att den stora människan kommer att tillåta oss att binda honom. Och om han gör motstånd, känna vi alltför väl hans styrka från den gång, då han eröfrade vår flotta, för att vi skulle hoppas på att kunna öfvervältiga honom. Men vidare har den stora människan vid flere tillfällen, särskildt vid fredsslutet emellan vårt rike och Lilleputt, visat sig mycket välvilligt stämd mot oss, och vår tack-

samhet förbjuder oss att tillfoga honom någon skada. Skulle nu kejsaren af Lilleputt nödvändigt vilja ha honom i sitt våld, torde det vara bäst, att han själf kommer hit med sin krigsmakt och hämtar honom. Men vi misstänka, att detta är lättare sagdt än gjordt, och skulle därför i all välmening vilja afråda vår ärade vän, kejsaren i Lilleputt, från ett så tvifvelaktigt företag.

Med detta besked drog sändebudet åter till Lilleputt. Kejsaren af Blefusku meddelade mig själf sitt svar, och jag kunde ej låta bli att skratta helt hjärtligt, när jag tänkte på, hur ursinniga kejsaren af Lilleputt och mina fiender där skulle blifva. Men jag bekymrade mig ej länge om denna sak, ty jag hade nu, af en underlig försynens skickelse, funnit ett medel, genom hvilket jag möjligen kunde ta mig hem till mitt land igen.

TJUGUFEMTE KAPITLET.

Ett lyckligt fynd.

En kort tid innan kejsarens af Lilleputt sändebud ankom till Blefusku, gick jag en morgonstund vid hafsstranden, försjunken i djupa tankar. Plötsligt gledo mina blickar ut öfver vågorna.

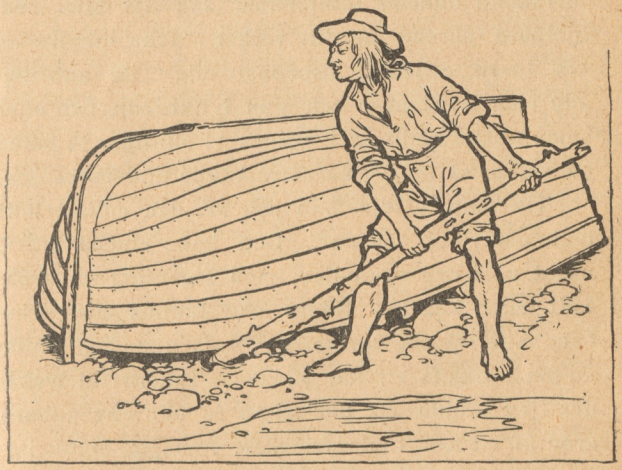
Jag upptäckte då, på ungefär ett par tusen fots afstånd, ett föremål, som jag genast fann vara en skeppsbåt. Den flöt med kölen i vädret. Intagen af en jublande glädje, kastade jag af mig skor och strumpor och vadade ut i hafvet. Men djupet hindrade mig att nalkas båten på närmare håll än några hundra fot, och jag ansåg det ej lönt att simma ut till den, då den under tiden kunde drifvas långt bort af vågorna.

I största hast återvände jag därför till stranden och ilade, så fort jag kunde, till hufvudstaden och utbad mig af kejsaren, att han skulle ställa tjugu af sina största skepp till mitt förfogande och uppmana deras befälhafvare att i allt rätta sig efter mina anvisningar. Kejsaren beviljade genast min begäran, och flottan afseglade ögonblickligen till det ställe, där båten låg och dref. Själf begaf jag mig af till fots. När jag kom ner till stranden, fann jag, att båten af vågorna drifvits allt närmare. Jag kunde nu iakttaga den bättre. Det var mycket riktigt en skeppsbåt. Tydligen hade den blifvit bortspolad från något fartyg under storm och sedan flutit omkring på hafvet.

Jag vadade nu ut och sam sedan, till dess jag kom intill båten. Från fartygen, som seglat fram till den, räckte man mig trossar och linor, de gröfsta man hade, jämte ankare och hakar. Jag fastgjorde de senare sorgfälligt vid båten och kas-

tade så upp linorna på fartygen. Dessa seglade därpå in mot stranden med båten på släp. Själf sam jag bakom den och hjälpte till, så godt jag kunde.

Det gick lyckligt att få in den på grundt vatten. När jag kände botten under mig, lät jag blefusku-

anernas fartyg segla sin väg och släpade själf fram båten mot stranden. Men omkring fyrtio fot från land måste jag låta den ligga, emedan djupet ej tillät mig att släpa den närmare.

För att få båten på rätt köl måste jag afbida ebbtiden, som skulle inträda om ett par timmar. Medan jag väntade härpå, lät jag föra ned till

Gullivers underbara resor.

stranden en stor mängd arbetare, försedda med alla behöfliga verktyg och maskiner. Jag hade nämligen af kejsaren fått tillstånd att använda all den hjälp af människor och redskap, jag för mitt företag kunde behöfva. När ebben kom, drog sig hafvet så långt tillbaka, att man kunde komma torrskodd alldeles intill båten. Jag och mina medhjälpare skredo nu till verket. Icke mindre än två tusen arbetare bisprungo mig. De anbringade sina häfstänger och sina lyftkranar, och efter stora ansträngningar lyckades vi slutligen få båten på sidan, så att jag närmare kunde undersöka den.

Till min glädje fann jag, att den endast lidit helt obetydliga skador. Den hade endast blifvit något nött och skamfilad, men ingenting var krossadt eller knäckt. Några åror funnos dock icke, och mitt värsta hufvudbry var, hur jag skulle kunna anskaffa ett par sådana. Emellertid lyckades jag slöjda ett par något så när användbara åror af ett par timmerstockar, som jag funnit liggande på stranden.

Jag afvaktade därpå flodtiden för att kunna få båten på köl. Det lyckades bättre och lättare än jag hade väntat mig. Jag steg så i den, anbringade mina åror och begaf mig roende till Blefuskus hamnstad.

Där väntade mig en oerhörd människomassa, som erhållit underrättelse om nyheten. När folket

på stranden såg, hur lätt och ledigt jag dref fram jättefartyget — som väl kunde rymma en fyra tusen blefuskuanare — utbröt det i ett sorl af beundran.

Jag fastgjorde min båt i hamnen och begaf mig därefter till kejsaren för att underrätta honom om, hur väl mitt företag lyckats. Samtidigt bad jag honom om tillåtelse att få vid första lägliga tillfälle lämna hans rike för att söka ta mig fram till mitt eget fädernesland. Jag tänkte nämligen segla ut på hafvet för att där söka få fatt i något fartyg, med hvilket jag kunde återvända till Europa. För att utrusta min båt ordentligt behöfde jag en del saker och förråd, hvilka jag ödmjukligen bad kejsaren bevilja mig.

Kejsaren lyssnade nådigt till mina ord och lofvade att lämna mig all den hjälp, jag ytterligare kunde behöfva. Men samtidigt sökte han öfvertala mig att gå i hans tjänst och stanna i Blefusku. Jag afslog detta anbud, så ödmjukt jag kunde, framhållande min längtan att återse mitt fädernesland och mina anhöriga därstädes, som helt visst vore mycket bekymrade öfver mitt öde och med ängslan afbidade min återkomst.

Jag hade i Lilleputt funnit alldeles nog af otacksamhet. Jag fruktade, att jag nu äfven i Blefusku förr eller senare kunde bli utsatt för afund och stämplingar vid hofvet, och att jag till

sist äfven skulle förlora dess kejsares gunst. Därför ansåg jag det förståndigast att ge mig af så snart som möjligt. Men naturligtvis yppade jag ej dessa tankar för kejsaren.

Senare fann jag, att min fruktan visst inte var ogrundad. Kejsaren hade ingalunda blifvit misslynt öfver min vägran att träda i hans tjänst. Bland hofmännen rådde nämligen ett doldt agg mot mig. Man misstänkte, att jag ämnade stanna kvar och söka svinga mig upp till en hög maktställning. Dessutom fann man det bra dyrt att i längden anskaffa föda till mitt underhåll. Både kejsaren och hans folk sågo därför med glädje, att jag gaf mig i väg, ehuru de voro för artiga att låta mig märka det. Men jag fick, som sagdt, reda på, hur det var fatt och påskyndade med ännu större ifver utrustningen af min båt.

TJUGUSJETTE KAPITLET.

Min affärd från Blefusku.

För att förfärdiga ett par segel till min båt hade jag fått mig anvisade fem hundra segelsömmare. De började sitt arbete under min

ledning och fingo ganska snart seglen färdiga. Dessa voro sydda af tretton lager starkt linne, som lagts ofvanpå hvarandra. Själf sysselsatte jag mig med att förfärdiga det tågvirke, som behöfdes för båtens upptackling. Som hvarje tåg snoddes ihop af tjugu till trettio af blefuskuanernas starkaste trossar, kan man förstå, att jag hade ett lika besvärligt som tråkigt arbete.

Något ankare hade jag icke, och ett sådant kunde blefuskuanerna ej förfärdiga åt mig med den bästa vilja i världen. Slutligen måste jag nöja mig med en stor sten, som jag band fast vid ett tåg. Det var naturligtvis en mycket klen ersättning men dock bättre än intet. Jag profvade det och fann, att det var mer användbart än jag först trott.

Man lämnade mig vidare talgen efter tre hundra kor för att med den smörja min båt, så att vattnet mindre lätt skulle kunna inträngа.

Värsta arbetet hade jag med att förfärdiga masten och rodret. Af några sammanbundna timmerstockar — utsedda bland de allra största i rikets skogar — lyckades jag få en tämligen hygglig mast, ehuru den naturligtvis inte blef på långt när så stark, som den borde varit. Äfven ett roder snickrade jag ihop, så godt jag kunde.

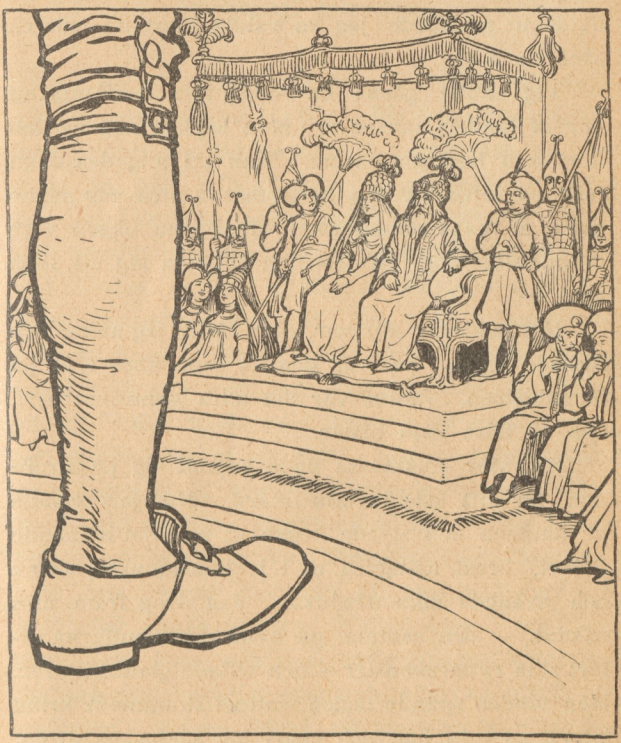
Efter en månads ansträngande arbete hade jag ändtligen kommit så långt, att jag kunde ge mig

till sjös. Jag underrättade kejsaren härom, och han gaf mig tillåtelse att afsegla, när hälst mig för godt syntes. En vacker morgon, när vinden blåste från land, beslöt jag att företaga resan. Jag begaf mig till slottet för att taga afsked och tacka för den tid, jag vistats i Blefusku. Kejsaren mottog mig med stor högtidlighet, omgifven af hela sitt hof och sitt rikes mäktigaste män. På förgyllda troner sutto kejsaren och kejsarinnan och i halfkrets omkring dem deras anförvanter och rikets stormän. Det var en prakt, som nästan bländade mig. Jag kastade mig ned för härskarens fötter och uttryckte, i ett väl öfvertänkt tal, hela den tacksamhet, jag kände mot honom och hans folk, på samma gång som jag önskade honom stor lycka och välsignelse för framtiden och hans rike ökad makt och ett ständigt växande anseende.

Kejsaren upptog mitt afskedstal med synbar välvilja. Han bevisade mig nåden att få kyssa sin och kejsarinnans hand. Därpå förärade han mig femtio små penningpungar, hvar och en fylld med guldmynt, samt öfverräckte åt mig sitt porträtt i kroppsstorlek, måladt af en af hofvets förnämsta konstnärer och mycket likt. Jag stoppade det i min handske, för att det skulle förvaras på tryggaste sätt.

I min båt hade jag packat ner stora förråd af mat och dryck. Kejsaren hade låtit lämna mig

icke mindre än hundra slaktade oxar och tre hundra får utom en myckenhet kött af andra slag.

För märkvärdighetens skull och som ett minne af det underliga lilla landet tog jag dessutom med mig sex lefvande kor, två tjurar, sex får och två

gumsar. Jag ämnade visa dem i mitt land — om jag någonsin uppnådde det — samt där, om möjligt, införa dessa raser af dvärgkreatur. Till foder åt dem medförde jag en väldig bunt hö och en säck korn.

Jag skulle gärna ha velat föra med mig ett par af landets invånare. Men kejsaren afslog helt kort min begäran härom. Han lät mig dessutom med ed lofva att ej i hemlighet ta med mig någon enda af hans undersåter, äfven om någon vore dumdristig nog att frivilligt erbjuda sig att följa med.

När omsider allt var klart, lyfte jag ankar och hissade segel. Det var den 24 september 1701, på förmiddagen. Vädret var det allra gynnsammaste, och en frisk vind blåste.

En stor folkmassa hade samlat sig på stranden för att åskåda min affärd. När jag seglade ur hamnen och styrde kosan ut mot det blånande hafvet, brast mängden ut i lyckönskningar, skrek och svängde sina näsdukar. Jag drog fram min näsduk — den samma, på hvilken lilleputtarna utfört sina ryttarekonster — och viftade gladt till svar. Men vinden spände seglen, vattnet skummade kring bogen på min båt, och snart låg Blefuskus strand långt i fjärran bakom mig, som en svag blå strimma, knappt skönjbar öfver synranden.

TJUGUSJUNDE KAPITLET.

Ett lyckligt återseende.

Jag seglade länge rakt fram i nordlig riktning, ty vinden var sydlig. Vid sex-tiden på aftonen upptäckte jag en liten ö i nordväst, på ungefär en half mils afstånd. Jag styrde ned mot den och kastade ankar invid dess strand. Den var bergig och öde och tycktes fullkomligt obebodd. Jag åt min kvällsmat och lade mig därefter att sofva i min båt. Jag njöt en lugn och vederkvickande sömn. När jag vaknade, hade solen nyss gått upp, och dagen lofvade att blifva vacker. Med friskt mod hissade jag därför segel och styrde åter ut till hafs. Jag höll samma kurs som dagen förut, vägledd af min fickkompass. Min afsikt var att söka uppnå en af de öar, som måste finnas nordost om Van Diemens land. Jag seglade hela denna dag utan att upptäcka vare sig land eller någon seglare. Natten kom. Jag fortsatte min kosa och sof endast några ögonblick då och då, ständigt spanande efter en utsikt till räddning. Dagen därpå, då jag efter min beräkning befann mig på ett afstånd af ungefär tio mil från Blefusku, upptäckte jag plötsligt ett segel, styrande i sydostlig riktning. Jag ropade, så högt

jag kunde, och viftade med min näsduk, men man tycktes ej ha iakttagit mig från fartyget. Lyckligtvis började vinden i detsamma att lägga sig, eljest skulle fartyget helt visst snart ha försvunnit bakom synranden. Nu lyckades jag i stället, genom att klokt begagna mig af mina segel, vinna på det, och kom det snart så nära, att man upptäckte mig. Man styrde ned mot mig och aflossade samtidigt en signalkanon för att underrätta mig om att man sett min båt och skulle komma till hjälp.

Jag kan näppeligen beskrifva, med hvilken glädje jag såg skeppet nalkas. Ändtligen, efter så många genomgångna äfventyr och faror, var jag räddad. Jag kunde nu hoppas att få återse mitt fädernesland och alla de kära, jag hade lämnat där.

Ännu större blef min fröjd, då jag af fartygets flagg såg, att det var ett engelskt skepp. När det kom i närheten af min båt, ropade jag en glad hälsning, och den besvarades på mitt eget modersmål. Man kastade ut en lina åt mig och halade båten intill skeppssidan. Jag stoppade, så hastigt jag kunde, mina kor och får i rockfickorna och äntrade därpå upp på däck. Matroserna betraktade mig häpet och öfverhopade mig med nyfikna frågor om hvarifrån jag kom och dylikt. Jag bad dem föra mig till skeppets kapten. Denne kom i det samma tillstädes, och jag fick af honom veta,

att fartyget var på resa från Japan till Söderhafsöarna.

Kaptenen, herr John Biddel från Deptford, var en mycket vänlig man och en god sjöman. Bland matroserna fann jag till min glädje en gammal kamrat från en föregående resa vid namn Peter Williams. Denne rekommenderade mig hos kaptenen. Jag blef af alla behandlad med stor välvilja. Men när kaptenen frågade mig, från hvilket land jag kom, och jag då berättade honom, hvad jag hade upplefvat, trodde han, att jag blifvit tokig af mina utståndna vedermödor på hafvet. För att öfvertyga honom om att jag talat sanning, tog jag fram den blefuskuanska boskapen ur mina fickor och satte både kor och får ned på däcket. Han gjorde då stora ögon, och matroserna sågo också så häpna ut, att jag inte kunde hålla mig för skratt. Därefter visade jag guldmynten, som jag fått i Blefusku, samt kejsarens porträtt. Ingen tviflade längre på mina ord, utan de bådo mig enträget att berätta, allt hvad jag gått igenom, och det ville aldrig ta slut på historier. Jag hade sysselsättning under hela resan med att beskrifva sederna och bruken i Lilleputt, mina bragder i kriget med Blefusku, stämplingarna emot mig vid hofvet och hvad annat jag erfarit.

Jag har för resten ingenting märkvärdigt att berätta om min hemfärd. Vår resa gick särdeles

»Jag satte både kor och får ned på däcket.»

lyckligt. Endast ett litet missöde råkade jag ut för. Skeppsråttorna släpade nämligen bort ett af mina får och åto upp det. De försökte äfven taga en af korna, men tjuren anföll dem då med sådant ursinne, att de måste uppge försöket och rädda sig tillbaka till sina hål. Jag var händelsevis på däcket, när detta hände, och blef vittne till striden, som roade mig mycket. Från den stunden lät jag emellertid bygga en liten bur åt mina kreatur och bevakade dem noga.

Vi landade i Greenwich i England. Jag fick min boskap i land och satte försiktigt ned dem på en gräsmatta. Korna och fåren hoppade omkring af glädje att ändtligen få se grönt omkring sig, och de åto med begärlighet af det späda gräset.

Jag hade knappt vågat hoppas att kunna föra dem lefvande till England, och när detta nu lyckats mig, kände jag mig särdeles förnöjd. Så mycket mer belåten blef jag, när min boskapshjord visade sig vara en god inkomstkälla för mig. Ty ryktet om mina underbara öden spred sig öfver hela landet, och från alla håll strömmade folk till för att höra mig berätta och ännu mer för att beskåda de små dvärgkreatur, som jag fört med mig. Jag tog en liten afgift af hvarje besökande, och de många bäckarna blefvo en stor å. Till sist hade jag tjänat ihop en ganska vacker summa.

Greenwich; uttal: grinitsj.

När jag blef trött på att förevisa mina djur och roa folk med mina historier, sålde jag hela hjorden för öfver tio tusen kronor och drog mig tillbaka i lugn och ro för att lefva med min familj.

Min äldsta farbror hade under tiden dött och lämnat mig i arf en egendom i närheten af Epping. Själf hade jag köpt mig ett hus i London för hvad jag förtjänat, så att jag kunde med trygghet se framtiden an utan att behöfva oroa mig för de mina. Min son John hade redan börjat gå i skola och visat mycket lofvande anlag. Min dotter Betty, som nu är gift, var redan så pass stor, att hon höll på att lära sig sy. Vi voro alla friska och krya, och jag kunde ej annat än vara Gud tacksam, som låtit det gå mig så väl i händer.

2. I jättarnas land.

TJUGUÅTTONDE KAPITLET.

På nya äfventyr.

Men det dröjde ej många veckor, innan jag började tröttna på att lefva i lugn och ro. Det gamla begäret efter äfventyr vaknade på nytt, och min längtan till hafvet blef för hvarje dag allt starkare. Slutligen kunde jag ej längre motstå min lust. Jag behöfde ej oroa mig för min familjs framtid, då, som sagdt, vi nu voro välbergade. Min hustru sökte i det längsta öfvertala mig att stanna kvar. Men när hon såg, hur jag vantrifdes i hemmet, tyckte äfven hon, att det vore bäst, att jag reste, och jag började strax söka efter något lämpligt fartyg

Ett sådant fann jag i skeppet Äfventyret, ett köpmansfartyg, som fördes af kapten John Nicholas från Liverpool. Det skulle afgå till Surat i Ostindien. Jag talade med kapten Nicholas om saken, och han tog mig med nöje med som skeppsläkare.

Den 20 juni 1702, två månader sedan jag återkommit till mitt fädernesland, gick jag ombord i Downs. Vi seglade af, gynnade af en god vind, och vår resa artade sig att bli lycklig. Men när vi kommo till Goda Hoppsudden, träffades vi af en svår motgång. Det visade sig nämligen, att vårt fartyg sprungit läck och måste repareras, innan vi kunde tänka på att fortsätta resan. Sedan detta väl var gjordt, råkade kaptenen ut för en sjukdom, och vi måste därför öfvervintra i Kapstaden. Först i slutet af mars följande året kunde vi fortsätta resan. Vi seglade då från Kap och hade en lycklig resa, till dess vi kommit igenom sundet vid Madagaskar. Men när vi befunno oss norr om denna ö, friskade vinden i och öfvergick slutligen till storm. Stormen kom från nordväst och dref oss åt Molucca-öarna till i närheten af ekvatorn.

Tjugu dagar drefvos vi så fram af väder och vind, då plötsligt stormen lade sig och fullkomlig vindstilla inträdde. Jag gladde mig åt detta lugn, men kaptenen visade en betänksam min och träffade alla förberedelser för att kunna uthärda en än värre storm. Som han var en mycket erfaren sjöman, fruktade jag, att han skulle få rätt. Detta visade sig också dagen därpå, då sydvinden, som

---

Downs; uttal: Dauns.

i dessa trakter kallas syd-monsunen, blåste upp och snart öfvergick till en rasande orkan.

Som kaptenen på förhand hunnit träffa sina anstalter, redde sig fartyget väl mot stormen, ehuru det flera gånger såg hotande ut. Vi hade tagit in de flesta seglen, och de få, som ännu voro hissade, sletos af stormen i små bitar. Men så våldsam var dess kraft, att skeppet ändå slungades fram som en pil genom vågorna. Masterna knakade och voro flera gånger nära att gå öfver bord. Flera vågor slogo öfver däcket och spolade bort allt i sin väg. Mannen vid rodret måste bindas fast, för att han ej skulle kastas öfver bord af de rasande sjöarna, som gång efter annan bröto öfver däck. Skeppet skälfde och stönade under de ursinniga vattenmassorna och lade sig stundom på sidan, som om det varit nära att kantra. Men i nästa ögonblick höjde det sig åter och fortsatte att arbeta sig fram genom det upprörda hafvet.

Under denna storm, som efterföljdes af en stark sydväst-vind, drefvo vi omkring fem hundra mil i östlig riktning, så att den erfarnaste sjöman inte kunde säga, hvar vi befunno oss. Vårt skepp hade härdat ut bra, våra förråd voro oskadade och besättningen vid bästa hälsa. Men vi ledo brist på vatten. Därför spanade vi ängsligt efter något land eller någon ö, där vi kunde få våra vattentunnor fyllda, men länge förgäfves.

Den 16 juni på aftonen upptäckte en skeppspojke, som satt som utkik i masttoppen, land vid synranden, och dagen därpå voro vi i närheten af detsamma. Om det var ett fastland eller en ö, kunde vi ej afgöra. På dess sydkust, mot hvilken vi styrde, gick en tämligen stor vik in. Vi kastade ankar utanför viken, och kaptenen lät sätta ut en båt och sända ett dussin matroser i land, väl beväpnade. De voro försedda med nödiga kärl för att hämta vatten, om sådant stode att finna. Jag bad om tillstånd att följa med dem för att undersöka landet, hvilket kaptenen naturligtvis gärna beviljade. När vi kommo i land, kunde vi hvarken upptäcka någon flod eller någon källa, ej heller syntes det minsta spår af människor. Sedan vi strövat omkring en stund, drogo sig matroserna ned mot stranden för att se efter, om de där möjligen kunde träffa på något källsprång, medan jag för min del vandrade ett godt stycke åt motsatt håll. Men ingenstädes fann jag annat än klippor och stenar, hvaraf jag slöt mig till, att landet var obebodt.

Sedan jag tröttnat på min fruktlösa undersökning, vände jag om och begaf mig mot den vik, utanför hvilken vårt fartyg låg förankradt. När jag fick sikte på hafvet, såg jag, att matroserna redan stigit i båten och nu af alla krafter rodde ut mot fartyget. Jag ämnade just skrika efter

dem — ehuru afståndet var så stort, att det tjänat till ingenting — då jag till min fasa upptäckte, att de voro förföljda af en väldig jätte, som vadade efter båten. Vattnet räckte honom ej högre upp än till knäna, och han tog rysligt långa steg. Men våra män hade ett mycket långt försprång och rodde för brinnande lifvet. Som dessutom hafsbottnen var uppfylld af stora och hvassa stenar, kunde vidundret ej komma nog fort fram för hinna upp dem. Jag vågade emellertid ej längre stanna, där jag stod, utan vände mig om och rusade, darrande af förskräckelse, upp mot de klippor och bergknallar, från hvilka

jag nyss kommit. Fruktan gaf mig ökade krafter. Jag skyndade allt längre bort, utan att låta mig hejdas af klipporna. Slutligen kom jag till en hög och skroflig bergkam, som reste sig som en mur i min väg. Jag började klättra upp för den och nådde slutligen efter mycken ansträngning dess krön. Nu låg landet framför mig som en väldig slätt. Jag fann det väl uppodladt och märkte, att det måste vara bebyggdt. Men något, som vid första ögonkastet väckte min häpnad och förvåning, var gräsets längd. Det var nämligen minst tjugu fot högt.

TJUGUNIONDE KAPITLET.

Jag fastnar i ett sädesfält och fångas som en kattunge.

I närheten sträckte sig en ofantligt bred landsväg. Det vill säga, så syntes den för mig, men i verkligheten var det en helt liten gångstig, som förde genom ett kornfält. Jag vandrade denna väg fram ett långt stycke men kunde ej se åt sidorna, ty kornet, som var nära moget till skörd, stängde utsikten. Stråna voro minst fyrtio

fot höga. Det var, som om jag gått fram genom en hög skog. Efter omkring en timmes vandring kom jag till en häck, som stängde vägen. Jag uppskattade dess höjd till minst hundratjugu fot. Här och där bredde träd sina grönskande grenar öfver häcken, men deras höjd kunde jag icke bestämma, ty de reste sig så högt mot himmelen, att jag knappt nådde deras toppar med mina blickar.

I en öppning på häcken var en trappa anbragt, som förde in till ett angränsande åkerfält. Jag sökte förgäfves att klättra öfver den. Trappstegen lågo nämligen sex fot från hvarandra, och de voro så glatta och hala, att jag inte kunde finna säkert fäste för händerna. Sedan jag arbetat mig trött härpå, gick jag längs häcken för att söka efter ett hål, som jag kunde slinka igenom. Men plötsligt hörde jag ett väldigt buller ifrån trappan. Jag såg dit och fann på dess öfversta steg en väldig jätte stående, af samma slag som den, som nere vid stranden förföljt vår båt.

Mannen, eller rättare vidundret, syntes mig vara af samma storlek som ett kyrktorn, och hans ben voro så långa, att han helt säkert kunde ta minst tjugu alnar i hvarje steg. Jag greps af stor fasa och förfäran och kunde först icke göra en enda rörelse, ty förskräckelsen hade förlamat mig. Hvart skulle jag fly? Hvar skulle jag gömma mig?

Och hur kunde jag tänka på att komma undan, om jätten upptäckte mig?

Sedan jag samlat all min kraft, störtade jag mig in bland kornhalmen för att gömma mig där. Jag kröp ned, så godt jag kunde, bakom en liten tufva och betraktade från mitt gömställe jätten för att se, hvad han vidare ämnade företaga sig. Ty jag ansåg, att här vore bäst att vara på sin vakt.

Den väldiga människovarelsen stod en stund tyst på trappan och tycktes skåda ut öfver kornfältet. Så vände han ansiktet åt höger mot ett angränsande fält, vinkade med handen och ropade några ord med en röst, som skakade i mina öron. Rösten kom så högt uppifrån, att jag först tog den för åskans dån.

Ögonblicket därefter kommo sju jättar fram till trappan och ställde sig omkring den första. De buro i sina händer väldiga liar, hvilkas slipade blad glänste i solen. De voro ej så väl och prydligt klädda som den första, och jag kunde däraf sluta, att de voro drängar eller daglönare i hans tjänst. Deras husbonde tycktes ge dem i uppdrag att skära säden på det fält, där jag befann mig. Man kan förstå min fasa, när vidundren höjde liarna alldeles intill mig, och när jag hörde de skarpa klingorna med ett väldigt hvinande och rasslande skära genom säden. Jag vände mig om och började springa för lifvet mellan halmstråna.

Det var ingalunda en lätt flykt, ty halmen stod mycket tätt, och jag hade stundom ganska svårt att tränga mig fram, i synnerhet på de ställen, där några strån hade lagt sig ned och spärrat vägen. Äfven snafvade jag här och där på små jordklimpar eller kiselstenar, som för mig voro stora som block. Svetten dröp från min panna, där jag i ångest trängde mig fram, men hur mycket jag än ansträngde mig, kommo liehuggen för hvarje sekund allt närmare. Jag insåg, att det var ute med mig, och att jag skulle upphinnas af jättarne.

Sluligen kom jag till ett ställe, där säden låg nedslagen af regn och helt och hållet stängde vägen. Stråna voro så insnodda i hvarandra, att jag omöjligen kunde ta mig fram igenom dem. Dessutom skulle jag, om jag gjort ett försök att tränga igenom, ofelbart blifvit ihjälstungen af axens borst, som voro långa och hvassa som värjklingor. I min förtviflan kastade jag mig flämtande ned i en fåra i jorden och afbidade mitt öde.

I detta pinsamma läge hörde jag tydligt, hur säden rasslande störtade till marken bakom mig, gnisslandet och hvinandet af liarna och jättarnes dånande steg, som kommo allt närmare. Mina tankar flögo ovillkorligt till mitt fosterland och till hustru och barn, som jag hade lämnat där. Jag ångrade bittert min lust efter äfventyr och min dår-

skap att resa bort från mitt fridfulla hem utan att fråga efter min hustrus böner eller mina vänners kloka råd.

Jag tänkte också på mina äfventyr i Lilleputt och jämförde mitt läge där med det läge, i hvilket jag nu befann mig. Där blef jag betraktad som ett jättelikt vidunder, och alla beundrade min styrka som prof på en nästan öfverjordisk kraft. Här befann jag mig i samma ställning som lilleputtarna då. Liksom de hade varit dvärgar emot mig, så var jag nu endast en liten obetydlig dvärg emot de jättelika människor, som tycktes bebo det land, jag nu kommit till. Jag hade läst många historier från forna tider om jättar och deras grymhet. Kanske vore det så, att grymheten växer med kroppsstorleken. Jag darrade och såg redan i andanom, hur ett af de väldiga odjuren fångade mig, förde mig till sin mun och spisade mig med hull och hår.

Medan dessa dystra tankar jagade genom min själ, hade en af skördemännen kommit alldeles inpå mig. Jag insåg, att jag i nästa ögonblick antingen skulle trampas till mos under hans fot eller huggas i två bitar af hans lie. Jag rusade därför upp, utom mig af ångest, och gaf till ett nödrop, så gällt och högt en människa någonsin kunnat åstadkomma. Jätten stannade, lutade sig ned och tittade uppmärksamt på marken. När

han upptäckte mig, ryckte han till liksom högeligen öfverraskad af synen. Därefter betraktade han mig noga och sträckte ut handen, men försiktigt, som vi göra, när vi vilja ta ett litet ilsket djur, till exempel en kattunge, som brukar rifvas.

Slutligen tog han mig med tummen och pekfingret om midjan och lyfte mig upp. Han förde mig omkring tre alnar intill sina ögon för att bättre betrakta mig. Jag gissade mig till hans mening och hade lyckligtvis

nog sinnesnärvaro att inte på något sätt streta emot eller försvara mig. Ty han hade då troligen släppt sitt tag, och som han höll mig sextio fot öfver marken, hade jag då helt säkert fallit och brutit nacken. Därför höll jag mig alldeles stilla, ehuru han klämde mig mellan sina fingrar, så att jag trodde, han skulle alldeles krossa mig. Mitt hjärta skälfde af förskräckelse och ängslan. Men jag kunde ingenting annat göra än tålmodigt foga mig i mitt öde och hoppas på att jätten skulle vara mer godmodig, än man kunde tro af hans rysliga utseende.

För att söka beveka honom knäppte jag mina händer och sträckte dem bönfallande upp mot himlen. Samtidigt yttrade jag några ord i den mest ödmjuka och klagande ton. Ty jag tyckte mig märka ett drag af misstroende och förargelse i hans ansikte och fruktade, att han skulle slå mig i marken och döda mig, alldeles som vi människor göra med små elaka och lömska djur, när vi frukta, att de vilja bita eller rifva oss.

Till all lycka tycktes han finna behag i min bönfallande hållning, ty han började betrakta mig med en viss välvilja, samtidigt som han syntes öfverraskad att höra ett dylikt litet kräk frambringa sammanhängande ord. Jag började nu sucka och fälla tårar för att låta honom förstå, att han gjorde mig mycket illa genom att klämma mig mellan fingrarna. Han begrep till min stora

glädje, hvad jag menade, lyfte upp skörtet på sin rock samt lade mig försiktigt i det. Strax därpå sprang han bort till sin husbonde, den samme jätten, som jag allra först sett. Denne var, fick jag sedan erfara, en förmögen landtman och rådde om ägorna rundt kring det ställe, där jag befann mig.

När han kom fram till husbonden, började han förklara, hur han funnit mig. Jag begrep naturligtvis ingenting af hvad han sade, men jag kunde förstå, att samtalet rörde sig om denna sak. Landtmannen tog upp en bit af ett halmstrå från marken — det var ungefär så stort som en vanlig promenadkäpp — och petade på mig med stråt, för att undersöka mig närmare. Han lyfte upp skörten af min rock, som om han trott, att de voro delar af mitt skinn. Han blåste därpå hårtestarna från pannan för att bättre kunna betrakta mitt ansikte. Därpå funderade han en lång stund och kliade sig betänksamt på näsan, som om han varit fullständigt villrådig. Han sade några ord till de omkringstående arbetarna. Jag fick sedan veta, att han frågat dem, huruvida de någonsin förut sett ett dylikt litet besynnerligt djur på fälten. Därpå satte han försiktigt ned mig på marken, på alla fyra, men jag reste mig genast i upprätt ställning och började sakta gå fram och åter för att visa dem, att jag inte tänkte springa

min väg. De hade satt sig ned rundt omkring mig för att bättre taga mig i ögonsikte. Jag tog hatten af mig och gjorde en artig bugning åt husbonden. Därefter föll jag på knä, lyfte bedjande mina händer emot honom och yttrade några ord, med så hög röst jag kunde, ty hans hufvud befann sig mycket högt öfver mig. Jag drog därefter min penningpung ur fickan och räckte honom några guldmynt.

Jätten tog dem och förde dem alldeles intill ögat för att se, hvad det var. Men han tycktes inte begripa det. Jag gjorde då ett tecken, att han skulle lägga handen flat på jorden, hvarpå jag tömde ut hela innehållet i min pung i hans öppna hand. Det var en mängd silfverslantar och några guldmynt. Han vätte på pekfingret och tog så upp en af de största silfverslantarna och sedan en annan. Men han kunde inte få klart för sig, hvad det var för små tingestar. Han tecknade därpå åt mig, att jag skulle stoppa in dem i pungen igen, hvilket jag också gjorde.

Efter alla dessa uppträden tycktes jätten fått klart för sig, att jag var en varelse utrustad med förstånd och icke något litet främmande djur, som han först förmodat. Han tilltalade mig flera gånger för att höra, om han kunde meddela sig med mig. Men ljudet af hans röst bedöfvade mig alldeles. Det lät, som när ett stort kvarnverk är i gång

eller som bruset af ett väldigt vattenfall. Jag trodde först, att mina örhinnor skulle springa. Emellertid svarade jag, så högt jag kunde, på flere språk. För att kunna höra mig bättre lyfte han

upp mig och höll mig alldeles intill örat. Men alla våra försök voro förgäfves. Ingendera begrep den andre.

Sedan han tröttnat på dessa fåfänga försök

befallde han sina arbetare att åter gå till sitt arbete. Därpå tog han en näsduk ur fickan och lade den dubbelviken på sin vänstra hand, som han höll alldeles intill marken. Han gjorde sedan ett tecken, att jag skulle gå in och lägga mig i näsduken. Och det kunde jag också tryggt göra, ty den var stor som den allra största golfmatta och väl en fot tjock. För att inte ramla ur sträckte jag mig rak lång midt på näsduken. Han knöt nu ihop den och bar mig så hem till sin bostad.

TRETTIONDE KAPITLET.

På middag i en jättefamilj.

När han kommit dit, bar han in mig i kammaren och öppnade försiktigt knytet öfver ett bord. Därefter ropade han på sin hustru, att hon skulle komma och se, hvad han fått tag i för en märkvärdighet. Men när hon såg mig, skrek hon till af förskräckelse och ryggade tillbaka, alldeles på samma sätt, som fruntimmerna hemma i mitt land göra, när de få syn på en padda eller en spindel. Det var just inte mycket smickrande för mig, att min åsyn skulle uppväcka en dylik fasa och vedervilja.

Emellertid lugnade sig hustrun snart, när hon såg, hur artigt och fint jag bar mig åt, och sedan hon hört sin mans berättelse. Till sist tycktes hon fatta ett riktigt tycke för mig och började peta på min kropp med stor vänlighet, under det hon smilade sött. Hade jag inte varit rädd för att hon i en hastig vändning skulle alldeles klämma sönder mig, hade jag nog känt mig mycket tillfredsställd, men nu var jag verkligen litet ängslig. Dock höll jag mig så lugn jag kunde, bugade mig artigt och besvarade hennes leende.

Det var just nu middagstid, och en tjänstflicka bar in middagsmaten. Det var endast en rätt, men en duktig sådan. Fatet var omkring tjugufyra fot bredt. Husbondfolket satte sig till bords. Sällskapet bestod af landtbrukaren, hans hustru, tre barn och en gammal mormor i huset. När de hade satt sig till bords, ställde husbonden mig på bordet, på ett kort afstånd ifrån hans plats. Bordsskifvan befann sig trettio fot öfver golfvet, och man kan då förstå, att jag var rysligt rädd för att jag skulle ramla ned. Också höll jag mig ängsligt så långt från bordskanten som möjligt. Hustrun tog en liten köttbit och några brödsmulor, lade dem på brädden af en trätallrik och sköt sedan tallriken emot mig med en vänlig vink att ta för mig. Jag bockade mig och tog så fram knif och gaffel, som jag hade i min ficka, hvarpå jag började

spisa. Detta tycktes roa dem alla mycket. De pratade och skrattade samt betraktade mig med stort intresse.

Husmodern skickade därpå ut tjänstflickan för att hämta dricka. Hon slog det sedan i en liten kopp och satte den framför mig. Koppen rymde minst tre kannor, och det var knappt, jag orkade föra den till munnen. Hela sällskapet hade mycket roligt åt detta. Men jag uppförde mig med största artighet och belefvenhet, och sedan jag druckit, tackade jag med en djup bugning, som kom dem att skratta ännu mera.

Drickat var mycket godt, så ock brödet och köttet, endast att det senare tycktes mig väl segt.

Husbonden vinkade nu åt mig, att jag skulle komma fram till hans tallrik. Jag lydde hans befallning och skred fram emot honom. Men läsaren kan väl förstå, att jag kände mig något osäker och besvärad att gå fram så där på ett matbord, mellan tallrikar, glas och koppar. I min förvirring snafvade jag på en brödkant och ramlade pladask på magen. Lyckligtvis skadade jag mig inte, men naturligtvis kände jag mig både förargad och förlägen.

Jag reste mig emellertid strax och viftade gladt med min hatt för att visa, att jag var oskadad. Bordsgästerna hade emellertid brustit ut i ett hjärtligt skratt, som nästan bedöfvade mig. Den gamla

Jag snafvade på en brödkant och ramlade pladask på magen.

käringen flämtade så, när hon skrattade, att hon höll på att blåsa ned mig på golfvet. Hade jag ej i sista stund fått tag i en brödkorg, hade jag helt säkert ramlat ned och brutit nacken af mig.

Men det var inte nog med detta missöde. Sedan jag rest mig upp och satt mig i gång mot husbondens tallrik, tog den yngste sonen, en slyngel på omkring tio år, fatt i mina ben och lyfte mig så högt i luften, att jag darrade i hela kroppen. Fadern ryckte mig hastigt ur sonens hand och gaf honom en väldig örfil, som hade kunnat fälla ett helt kompani af våra soldater till marken. Därpå befallde han, att pojken skulle gå ifrån bordet. Men som jag fruktade, att sonen skulle kunna få agg till mig för denna sak, föll jag på mina knän och lät husbonden förstå, att jag önskade, att man skulle förlåta honom. Fadern biföll min begäran, och jag såg på pojken, att han ej tog min vänlighet illa upp utan fast mer betraktade mig med stor tacksamhet.

TRETTIOFÖRSTA KAPITLET.

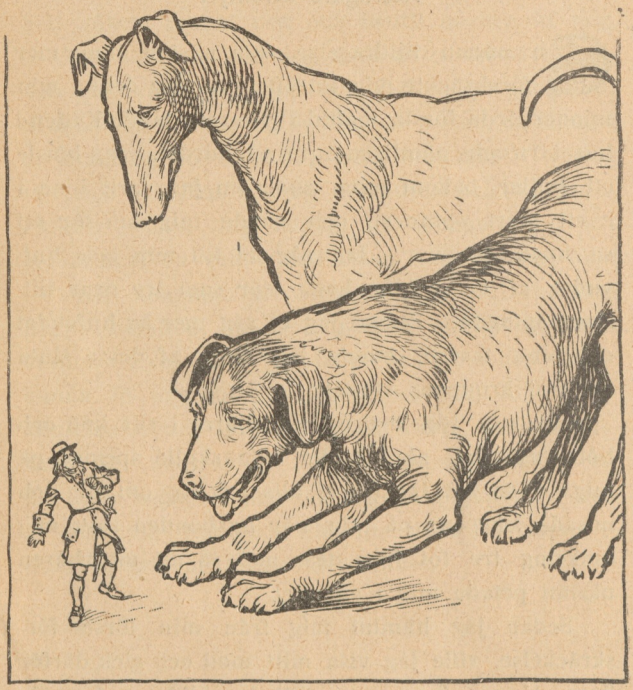
Ytterligare äfventyr.

En annan tilldragelse, som nästan ännu mer förskräckte mig, inträffade under denna min minnesvärda första måltid i jättarnes land. Katten i huset rusade nämligen upp på bordet. Jag hörde ett buller bakom mig, som om jag varit inne i i ett stort spinneri, och vände mig om för att se, hvad det var. Jag såg då till min fasa hufvudet af en väldig katt, stor som tre oxar tillsammantagna. Ehuru jag ej såg mer än hufvudet och ena tassen, kunde jag dock af dessa sluta mig till kroppens storlek.

Hustrun tog det otäcka djuret i sitt knä och höll fast det, så att det inte skulle springa på mig. Men det tycktes ej alls bry sig om mig och nosade icke ens på mig, när husbonden satte mig omkring tre fot från dess nos, så att morrhåren nästan petade mig i ansiktet.

Sedan jag hämtat mig från min första förskräckelse, ville jag visa mitt mod och gick därför flera gånger fram och tillbaka alldeles framför näsan på katten. Denna tycktes till slut vara mera rädd för mig än jag för honom, ty när jag gick fram mot honom, ryckte han tillbaka. Likaså var förhållandet med hundarna. En af dem, som

var ungefär så stor som fyra elefanter tillsamman, rörde mig sedermera, när jag befann mig på golfvet, inte alls utan drog sig i stället undan för mig.

När middagen i det närmaste var slut, kom barnjungfrun in i rummet med ett årsgammalt barn i famnen. Så snart ungen fick se mig, sträckte han ut armarna och började skrika, som om han

önskat få mig till leksak. Modern, som gärna ville göra sitt barn till nöjes, tog mig och sköt fram mig mot honom. Barnungen grep mig om midjan och stack ögonblickligen in mig i sin mun. Jag började i dödsångest vråla, så mycket jag orkade. Ungen blef då förskräckt och släppte mig. Jag skulle ofelbart ha fallit till golfvet och slagit ihjäl mig, om inte modern haft nog sinnesnärvaro att breda ut sitt förkläde och uppfånga mig i det.

För att lugna barnet, som börjat tjuta och gråta, tog jungfrun fram en skallra. Denna bestod af en väldig, ihålig järnkula, fylld med stora stenar, och med ett tjockt tåg fästad vid midjan på barnet. Ett bedöfvande buller uppstod, när jungfrun svängde den. Det rasslade och dånade som ett bergras, och jag måste hålla för öronen af fruktan att annars få mina örhinnor spräckta.

Under måltiden hade jag haft godt tillfälle att iakttaga dessa jättemänniskor, och jag vill nu tala om en sak, som fäste min uppmärksamhet vid sig och kom mig att fundera åtskilligt.

Det var nämligen så, att jag fann deras hy rysligt obehaglig att se på. Skinnet både i ansiktet och på händerna syntes mig groft och skrofligt, fullt med djupa hålor och stora fläckar. Och hårstråna här och där, tjocka och stela, gjorde ej huden vackrare.

Jag mindes då, att jag, när jag var i Lilleputt,

funnit lilleputtarnas hy ovanligt ren och vacker. Vid ett tillfälle talade jag om denna sak med en hofman, som var min förtrogne vän, och han förklarade, att mitt eget ansikte syntes honom mycket slätare och finare, när han betraktade det från marken, än när han såg det alldeles i närheten. Ty då, sade han, förekom det honom alldeles rysligt. Han kunde upptäcka stora hål i mitt skinn, och min skäggstubb var tio gånger tjockare än svinborst. Hvad min hy beträffade syntes den sammansatt af flere färger och var mycket obehaglig att skåda.

Nu var jag i samma läge som denne lilleputt, och de stora jättemänniskornas skinn syntes mig lika obehagligt på nära håll som mitt hade synts honom. Men sådan ter sig vår hud, om vi lägga handen under ett förstoringsglas. Vi ha bara inte nog stark syn för att kunna upptäcka, hur fula vi egentligen äro. Men när vi komma i jättarnes land, där allting är förstoradt, då se vi det, liksom ock de små lilleputtarna se det på oss.

Sedan måltiden var öfverstökad, gick herrn i huset ut för att se till sina skördearbetare och sköta sina öfriga landtmannasysslor. Innan han gick, hörde jag — eller rättare slöt mig därtill af hans åtbörder — hur han uppmanade sin hustru att ta väl vård om mig.

TRETTIOANDRA KAPITLET.

Jag besegrar råttorna.

Jag började nu känna mig trött af dagens alla vedermödor, hvilket man väl knappt kan undra på. Mina ögonlock ville falla tillsamman, och jag gäspade gång på gång. Jättekvinnan, som med dånande steg klef af och an i det skyhöga rummet, märkte hur det var fatt och gjorde en vink åt mig, att jag kunde få gå till sängs. Därpå tog hon mig försiktigt i sitt förkläde och bar mig in i sängkammaren, där hon lade mig i sin egen säng. Jag kan försäkra, att jag inte tog upp mycken plats, där jag låg. Hon bredde så öfver mig en handduk, som var grof och stor som det allra största storsegel på ett örlogsfartyg, och gick ur rummet.

Jag slumrade in djupt, så som den gången jag räddat mig ur hafvet vid Lilleputts strand. Underliga drömmar sväfvade kring min säng. Jag tyckte än, att jag dref bland vågorna på ett rasande haf, omgifven af hajar och andra vidunder, som sprattlade med sina stora fenor och visade tänderna, än att en stor jätte höll mig i handen och hotade att sluka mig, i det han spärrade upp sitt gap som ett hemskt, svart hvalf. Så blefvo drömmarna lugnare och gladare. Jag tyckte, jag

satt i mitt kära hem i England. Min hustru och mina barn arbetade vid lampans sken, och vi pratade muntert med hvarandra.

När jag vaknade och fann mig ensam i ett väldigt rum, minst tre hundra fot långt och två hundra fot högt, liggande i en säng, som mätte sina modiga tjugu alnar, kände jag mig därför så mycket mer ängslig och öfvergifven. Längtan efter hemmet, som väckts af drömmen, grep mig med makt. Jag var nära att brista i gråt, när jag tänkte på det tillstånd, i hvilket jag befann mig, och den osäkra framtid, en dvärg som jag kunde gå till mötes i detta jätteland. Skulle jag någonsin kunna slippa undan och återse mitt fjärran fädernesland?

I dessa dystra tankar öfverraskades jag af en oförmodad fara. Två råttor hade på något sätt kommit upp i sängen och fått väderkorn på mig, ty de sprungo omkring bland sängkläderna och nosade och vädrade. Jag kunde ej hoppa ur sängen, ty afståndet till golfvet var minst åtta alnar. Plötsligt kom en af råttorna fram till mig. Jag rusade upp i förskräckelsen och drog värjan, som jag bar vid sidan. Att ropa på hjälp hade tjänat till ingenting, ty min svaga stämma skulle omöjligen ha kunnat tränga genom de tjocka dörrarna och de jättestora salarna. Jag måste därför själf reda mig, så godt jag kunde. Bägge råttorna angrepo

mig på en gång från två sidor. Förtviflan gaf mig mod och krafter. Med ett skickligt värjhugg rispade jag upp magen på den ena, och den andra flydde, då hon såg kamratens nederlag. Men hon hann inte undan, innan jag gaf äfven henne ett hugg öfver ryggen, så att blodet stänkte omkring

och lämnade märken efter sig på hennes väg. Sedan jag utfört detta verkliga hjältedåd, vandrade jag omkring i sängen en stund för att hämta andan och samla mina krafter.

Dessa råttor voro ungefär så stora som de största doggar hos oss men betydligt mera smidiga och kraftiga. Hade jag ej haft min värja hos mig, hade jag ofelbart blifvit sliten i trasor af vilddjuren.

Jag mätte den döda råttans svans och fann, att den var två alnar lång så när som på en tum eller två. Djuret hade än en smula lif i kroppen, och under det jag sysslade med svansen, gjorde det ett försök att bita mig i benet. Men med ett kraftigt värjhugg i nacken förpassade jag det hastigt ur denna värld. Därpå torkade jag af värjklingan på handduken och stack den i skidan, icke utan att känna mig ganska stolt öfver mitt mod och det storverk, jag utfört.

Strax därpå kom jättehustrun in i rummet. När hon såg, hur blodig jag var — blodet från råttan hade stänkt på mitt ansikte och mina kläder och färgat mig nästan alldeles röd — skyndade hon förfärad fram till sängen och tog mig i sin hand. Jag pekade på den dödade råttan, log och gjorde andra tecken för att uttrycka, att jag inte var i minsta mån skadad.

Sedan jättehustrun lugnat sig i detta afseende,

ropade hon med en röst, som dånade som åskan genom rummen. En tjänsteflicka kom in med en tång i handen, grep med denna råttan i svansen och förpassade det döda djuret hastigt och lustigt ut genom fönstret.

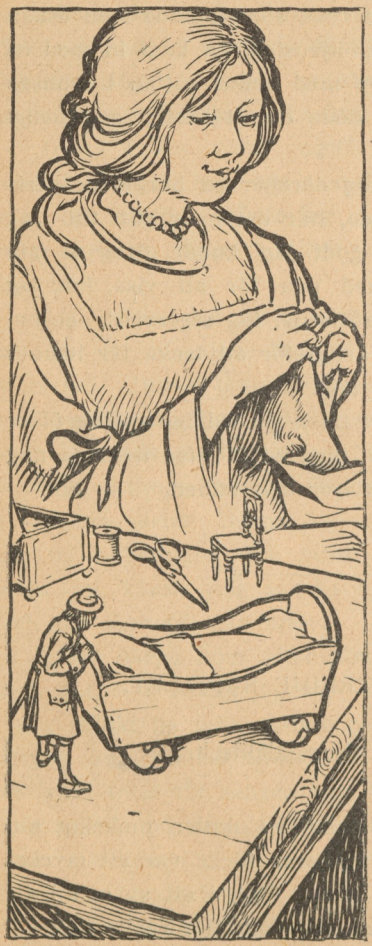
Hustrun satte mig därefter på bordet och frågade mig med tecken, hur det hade gått till. Jag förklarade det, så godt jag kunde, drog ut min värja och högg med den för att visa, hur jag försvarat mig mot råttorna, log segervisst och bugade mig till sist artigt för att tacka för hennes vänliga omsorg om mig.

Hon böjde under tiden sitt väldiga ansikte öfver bordet och tycktes med stort nöje iakttaga mig och skåda mina rörelser och miner.

TRETTIOTREDJE KAPITLET.

Lilla Glumdalklitsch.

Landtbrukaren hade en dotter, omkring nio år gammal. Denna flicka var ett mycket snällt och duktigt barn, flink i att sy och i att syssla med hvarjehanda. Särskildt roade hon sig

med sina dockor, sydde kläder åt dem, tvättade dem och lade dem till sängs, så som ju äfven flickor i vårt land bruka. Modern och hon kommo nu öfverens om, att en af dockvaggorna skulle lämpa sig bra som säng åt mig. Denna vagga sattes in i dockskåpet, där jag fick mitt rum. För att jag skulle kunna sofva i trygghet för råttorna, hängdes skåpet om nätterna upp på en spik på väggen. Jag kunde där sofva i fullkomlig säkerhet.

Den lilla flickan var, som jag sade,

mycket flink och skicklig i handarbete och andra sysslor. Hon lärde sig snart att kläda af och på mig, som om jag varit en af hennes dockor. Naturligtvis tillät jag henne göra det, då jag såg, att det gjorde henne ett nöje. Hon sydde också kläder åt mig. Först och främst skjortor och annat linne. Dessa voro af det finaste lärft, men ändå grofva som säckväf hos oss. Naturligtvis tyckte den lilla flickan om att också tvätta mitt linne. Hon gjorde det ofta nog, med stor ifver och grundlighet, så att jag må väl säga, att jag aldrig så ofta bytt om linne och varit så snygg, som den tiden jag vistades hos jättefolket.

Min snälla hjälpreda blef också min lärarinna, när jag skulle börja att lära mig landets språk. När jag pekade på en sak, sade hon strax, hvad den hette. Inom några få dagar hade hon lärt mig så mycket, att jag kunde ropa på nästan allt, hvad jag behöfde.

Hon var af ett mycket vänligt och jämnt lynne. Till växten var hon ej särdeles stor, efter landets förhållanden förstås. Hon var nämligen inte öfver fyrtio fot lång. Hon gaf mig namnet Grildrig, och under detta namn blef jag sedan bekant i hela landet. Ordet betyder på vårt språk ungefär detsamma som »lille dvärg». Henne har jag att tacka för, att jag kom helskinnad ifrån jättelandet, ty hon var ständigt mitt skydd och mitt beskärm i

alla faror och min hjälpreda i alla svårigheter. Vi skildes ingen gång från hvarandra under min vistelse där. Jag kallade henne min Glumdalklitsch, ett ord, som betyder »lilla barnflicka». Jag kommer aldrig att förgäta de tjänster, hon gjort mig, eller glömma, hvilken tacksamhet jag är henne skyldig. Det gör mig mycket ondt, när jag tänker på, att jag blef anledning till sorg och oro för henne, ehuru naturligtvis mot min vilja. Men om den saken skall jag berätta längre fram.

Man hade emellertid börjat tala om i trakten, att landtmannen funnit ett underligt djur ute på marken, ungefär så stort som en groda eller större men i alla afseenden skapadt lika som en människa. Detta underliga djur tycktes också, att döma af dess uppträdande för öfrigt, vara i besittning af förstånd och alla andra mänskliga egenskaper. Det tycktes tala sitt eget språk och hade redan lärt sig förstå något litet af landets tungomål. Ja, det var en underlig varelse! Den gick förresten på två ben, var tam och lydig, kom, när man ropade på den, gjorde hvad man bad den om, hade de allra finaste och nättaste lemmar, man kunde tänka sig, och en hy, som var vackrare än någon treårig kungadotters.

En annan landtbrukare, som bodde alldeles i närheten och som var god vän med min herre och mästare, kom på besök för att höra efter,

hur mycken sanning, som fanns i denna historia. Man tog genast fram mig ur dockskåpet, där jag för tillfället sof middag, och ställde mig på bordet. Jag fick nu göra alla de konster, jag kunde. Jag gick fram och åter efter kommando, drog min värja ur skidan, högg omkring mig med den, stack åter in den, bugade mig för den främmande, frågade honom på hans eget språk, hur han mådde, och bad honom vara välkommen. Allt detta hade min lilla hjälpreda lärt mig, att jag skulle göra.

Den främmande landtmannen, som var gammal och närsynt, satte sina glasögon på näsan för att kunna beskåda mig bättre. Han såg då så lustig ut, att jag brast i skratt. Ty hans ögon sågo ut som ett par våldiga fullmånar, som skina fram ur dimma.

Mitt värdfolk, som förstod, hvad som väckte mitt löje, kunde inte hålla sig från att instämma i skrattet. Den gamle token — ty så må jag väl kalla honom — var dum nog att inte kunna tåla skämt. Han blef tydligen mycket förargad på mig. Och det kunde jag märka af det illvilliga råd, han gaf min husbonde, innan han gick.

Han rådde honom nämligen att fara omkring med mig på marknader och dylika tillställningar och visa mig för pengar. Just samtidigt hölls marknad i närmaste stad, och där borde vi börja, tyckte han.

När jag hörde min husbonde och hans vän med hemlighetsfulla miner tissla med hvarandra, förstod jag strax, att de hade något obehagligt i sinnet, och att det var mig det gällde. Morgonen därpå berättade mig min lilla Glumdalklitsch hela

historien, som hon förstått locka ur sin mor. Den stackars flickan pressade mig till sitt bröst och grät af skam och sorg öfver sin fars beteende. Hon sade, att hon fruktade, att dessa förevisningar skulle sluta sorgligt. Grofva och simpla män-

niskor komme att besöka dem, och de skulle nog icke kunna låta bli att ta mig i sina klumpiga näfvar och göra mig illa, ja, kanske klämma ihjäl mig. Hon förstod också, hur hårdt jag själf skulle känna det att bli förevisad för pengar och utsatt för folks plumpa löje och elakheter.

Hon sade, att hennes föräldrar en gång lofvat, att hon skulle få mig för egen del. Men det var med det, som det var med ett annat löfte, de gifvit henne förut, när de lofvade, att hon skulle få ett litet lamm. Ty det lammet hade man sålt, sedan det väl blifvit gödt. Hon grät af harm öfver sina föräldrars trolöshet, och hennes tårar föllo väldiga och tunga ned på mitt hufvud.

För min egen del hade jag snart lugnat mig, och jag var mer tillitsfull än min lilla barnjungfru. Jag hyste nämligen ett fast hopp, att jag en vacker dag skulle återfå min frihet. Naturligtvis tyckte jag, det var obehagligt att bli förd omkring och förevisad som ett underligt djur, men det kunde nu en gång inte hjälpas, och jag fick försöka att ta den saken med så godt humör som möjligt.

TRETTIOFJÄRDE KAPITLET.

Jag förevisas på marknader.

Min herre följde det råd, som han fått af sin vän, och förde mig dagen därpå, innesluten i en liten ask, till närmaste stad. Hans dotter, min kära Glumdalklitsch, fick följa med för att sköta om mig, som hon brukade. Asken var tillsluten på alla sidor. Den hade endast en liten dörr, genom hvilken jag kunde gå in och ut, samt några hål här och där, för att jag inte skulle sakna luft. Flickan hade varit så förtänksam, att hon tagit med sin docksäng och andra saker, som jag kunde behöfva för min bekvämlighet.

Under resan blef jag jämmerligen omskakad, där jag låg i min ask. Lyckligtvis varade färden ej längre än en half timme. När vi kommo fram, tog min husbonde in på ett värdshus, som han brukade besöka vid sina stadsresor. Därefter lät han sätta upp affischer på alla plank och väggar i staden för att underrätta folk om, hvilken märkvärdighet han hade att visa. Naturligtvis skröt han duktigt öfver alla mina konstfärdigheter och prisade mitt märkvärdiga förstånd och uppmanade alla att komma och beskåda detta under.

Den föreställningen kommer jag aldrig att glöm-

ma. Man hade satt mig på ett bord i ett af värdshusets största rum. Min lilla sköterska stod på en pall vid bordet för att vaka öfver mig och säga, hvad jag skulle göra. Min husbonde hade för att hindra folkskockning bestämt, att endast trettio personer åt gången skulle släppas in i rummet.

Jag promenerade omkring på bordet efter flickans kommando. Hon gaf mig frågor på landets språk — naturligtvis endast sådana, som hon visste, att jag förstod — och jag svarade med så hög röst jag kunde. Därefter vände jag mig rundt omkring till alla åskådarne, bugade mig ödmjukt, bad dem vara välkomna och höll ett litet tal, som jag särskildt lärt för detta ändamål. Jag höjde en fingerborg, som Glumdalklitsch gifvit mig, fyllde den med vin och drack de närvarandes skål. Jag drog värjan och företog små fäktöfningar. Min sköterska gaf mig därpå ett halmstrå, och med detta exercerade jag, som om det varit ett gevär.

Jag visades för den ena skaran efter den andra och blef till slut alldeles förbi af trötthet och ledsnad. Åskådarne jublade åt mig, och när de kommo ut, berömde de mig för marknadsfolket, så att alla måste i väg för att se mig. Folk trängdes utanför rummet, som om de ämnat spränga dörrarne.

Min husbonde hade förbjudit de besökande att

röra vid mig och för den skull satt bänkarna på så pass långt afstånd från bordet, att jag var utom räckhåll. En elak skolpojke bland publiken höll emellertid på att förorsaka min död. Han kastade nämligen en hasselnöt mot mitt hufvud. Den hven tätt förbi örat, med sådan fart, att den helt visst krossat min skalle, om den träffat. Ty den var stor som en pumpa. Till min glädje fick pojken ett godt kok stryk för sitt tilltag och blef därefter utkastad ur salen utan vidare krus.

Min herre annonserade, att han skulle visa mig äfven längre fram. Under tiden lät han ställa i ordning en lämpligare apparat att forsla mig i än den ask, som förut användts. Ty jag hade under vår resa blifvit så omskakad, att jag kände mig mör i hela kroppen. Jag kunde knappast stå på mina ben. Af förevisningen, under hvilken jag måst anstränga min röst till det yttersta, hade jag dessutom blifvit så hes, att jag ej kunde frambringa ett ord på tre dagar.

Men inte ens dessa dagar fick jag vara i fred. Alla godsägarefamiljerna i grannskapet, som hört talas om mitt uppträdande på marknaden, kommo åkande till min husbonde för att beskåda mig. Det var ofta en ryslig trängsel i rummet. Och jag fick ingen lugn stund, utom på onsdagen, som är deras hvilodag.

När min herre fann, hur mycket pengar han

kunde förtjäna på mig, beslöt han att föra mig omkring till alla de största och förnämsta städerna i riket. Han ställde i ordning sina affärer hemma, tog afsked af sin hustru, och så gåfvo vi oss af på vår stora förevisningsresa.

Den 17 augusti, omkring två månader efter min ankomst till landet, styrde vi kosan till hufvudstaden. Denna ligger nästan midt i riket, omkring ett tusen mil från min husbondes egendom.

Vi tillryggalade vägen ridande. Glumdalklitsch satt bakom sin far på hästen, och hon höll mig framför sig på knäna, innesluten i en ask, som var fastbunden vid hennes lif. Flickan hade försett denna ask invändigt med mjuk stoppning, så att jag inte skulle stöta mig, som jag gjort första resan. I asken hade hon lagt sin docksäng och andra små dockmöbler, som kunde vara mig till nytta, så jag hade där ganska trefligt.

Min husbonde ämnade visa mig i alla större städer, som lågo på vår väg. Vi reste därför ganska sakta. Glumdalklitsch var under färden snäll mot mig. Hon tog mig ofta fram ur asken för att visa mig landet, men höll mig alltid väl fast i ett band, som hon fäst om mitt lif. Vi färdades öfver fem eller sex floder, flere gånger större än de allra största, som stå i vår geografi, och den minsta bäck var större än den största flod hemma hos oss.

Vi voro tio veckor på vår resa, och jag visades under denna tid i aderton stora städer samt dessutom i ett par större byar.

TRETTIOFEMTE KAPITLET.

Jag blir hofman.

Den 26 oktober anlände vi till hufvudstaden, som i landets språk heter *Lorbrulgrug* eller skapelsens prydnad. Min husbonde tog in i ett hus vid en af stadens hufvudgator och lät som vanligt sätta upp affischer, i hvilka han puffade ut mig i de mest svassande ordalag.

Rummet, där jag nu fick uppträda, var mellan tre och fyra hundra fot bredt och långt, bordet, som jag stod på, minst sextio fot i genomskärning. Jag visades tio gånger om dagen, till allt folkets stora nöje och tillfredsställelse. Jag hade lärt mig tala landets språk ganska bra och förstod nästan hvart enda ord, man sade mig. Dessutom hade jag lärt mig skrifva språket och begagnade mig af denna kännedom, när jag inte orkade tala. Glumdalklitsch hade gifvit mig undervisning hemma, och äfven under resan gaf hon mig flera

Jag visades flera gånger om dagen till allt folkets stora nöje och tillfredsställelse.

lektioner på lediga stunder. Hon hade med sig en liten bönbok, och i den hade jag lärt mig stafva och läsa.

De svåra ansträngningar, för hvilka jag hvar dag var utsatt, hotade slutligen att alldeles förstöra min hälsa. Ju mer pengar min husbonde tjänade på mig, dess girigare blef han, och han unnade mig snart knappast någon hvila. Jag måste ständigt vara beredd att uppträda och visa mig. Till slut hade jag förlorat nästan allt kött på kroppen och såg ut som ett vandrande benrangel.

Min husbonde märkte det och, som han tänkte, att jag snart skulle dö, beslöt han att söka få mig såld för så bra pris som möjligt.

En dag fick han besök af en herre från konungens hof. Denne befallde honom att omedelbart bära mig dit, för att jag skulle roa drottningen och hennes kammarjungfrur. Några af de senare hade redan sett mig och berättat om min skönhet, mitt behagliga uppträdande och mitt goda förstånd.

Hennes majestät drottningen, såväl som hela hennes uppvaktning, var mycket road af att se mig. Jag föll på knä och bad artigt om nåden att få kyssa hennes hand. Hon sträckte då fram spetsen af ett finger, och jag omfamnade den och förde den vördnadsfullt till mina läppar.

Drottningen gaf mig åtskilliga frågor om mitt fosterland och mina resor. Jag svarade klart och tydligt, och i så få ord jag kunde. Hon frågade mig så, om jag skulle vilja stanna kvar vid hofvet. Jag bugade mig djupt och svarade, att min husbonde hade makt öfver mig, men att jag med största nöje skulle gå i drottningens tjänst, om han blott tilläte det.

Hon frågade då min husbonde, om han vore villig att sälja mig.

Denne, som trodde, att jag inte skulle kunna lefva längre än högst en månad till, var strax villig att göra affär och begärde tusen guldpenningar. Han fick genast sin betalning.

När köpet var uppgjordt, sade jag till drottningen:

— Jag är nu ers majestäts undersåte och ödmjuke tjänare. Men jag vågar be ers majestät att få behålla Glumdalklitsch hos mig. Hon har alltid vårdat mig med den största omsorg. Måtte hon också få gå i ers majestäts tjänst och stanna hos mig som min sköterska och min skyddsande!

Drottningen biföll min begäran och fick lätt landtbrukarens samtycke, ty han var naturligtvis mycket glad öfver att se sin dotter anställd vid hofvet. Hvad beträffar Glumdalklitsch, blef hon alldeles utom sig af förtjusning.

Min förre herre och mästare lämnade därpå

hofvet och tog farväl af mig. Jag bockade endast höfligt men svarade ej ett ord på hans afsked. Drottningen, som märkt min köld, frågade mig efter orsaken, sedan landtmannen gått sin väg. Jag talade då om för henne, hur han behandlat mig, i det han släpat mig kring hela riket och visat mig för pengar, till dess jag blifvit alldeles förbi af svaghet och sjukdom, och hur han nu sålde mig, då han trodde, att han snart ej längre skulle kunna ha någon nytta af mig.

Jag uttryckte därpå min tacksamhet för drottningen, emedan hon räddat mig undan denne plågoande, och bad henne äfven för framtiden taga mig i sitt nådiga beskydd.

Drottningen lyssnade med förundran och nöje till mina ord. Hon kunde ej nog förvåna sig öfver att finna så stort förstånd hos en så liten varelse. Hon tog mig i sin egen hand och bar mig till kungen, som sysslade med arbete i sitt skrifrum. Denne tog mig först för en groda och frågade drottningen, hur hon kunde finna nöje i att leka med sådant djur. Ty jag syntes honom mest lik en groda, där jag låg utsträckt rak lång i drottningens hand.

Men furstinnan satte mig försiktigt ned på ett bord och uppmanade mig att berätta för hans majestät om mig själf och mina äfventyr. Jag gjorde detta i få ord, och Glumdalklitsch, som

väntade vid dörren, steg nu fram och bekräftade, hvad jag sagt, för så vidt det rörde min första ankomst till jättelandet och min vistelse i hennes faders hus.

TRETTIOSJETTE KAPITLET.

Man funderar öfver mig.

Konungen var en mycket lärd herre, som grundligt studerat alla sitt folks vetenskaper och konster. När han såg mig spatsera omkring på bordet, tänkte han först, att jag var en mekanisk leksak med något slags urverk inuti, som man dragit upp, och som åstadkom mina rörelser. Men när han hörde mig tala och uttrycka mig i sammanhängande och förnuftiga meningar, kunde han ej dölja sin häpnad.

Likväl syntes han ej riktigt sätta tro till min berättelse, om hur jag kommit till hans rike och blifvit påträffad i sädesfältet. Förmodligen ansåg han den historien påhittad af Glumdalklitsch och hennes fader för att göra mig intressantare.

För att pröfva mig satte han på mig en mängd frågor af de mest skilda slag. Jag svarade klokt

och förståndigt på dem alla. Detta gjorde konungen ännu mer fundersam.

Konungen lät nu skicka efter tre af sina lärdaste män för att höra deras mening om mig. De undersökte mig noga och kommo till den slutsats, att jag omöjligen kunde vara tillkommen på naturligt sätt. Ty jag saknade ju alldeles förmåga att lifnära mig, då jag hvarken kunde klättra i träd eller gräfva hål i jorden och dessutom var så svag, att jag inte kunde försvara mig mot andra djur. En dvärg kunde jag ej heller vara, ty de allra minsta dvärgar voro dock sina trettio fot höga. I det längsta sökte de förklara mig för en skickligt gjord leksak med inre mekanism, men den meningen vederlades af mina förståndiga frågor och svar. Slutligen, när de ej visste sig råd längre, påstodo de, att jag antingen måste vara en underlig naturens lek, som man ej förr iakttagit, eller ock hafva ramlat ned från månen, ty något folk eller någon djurart af mitt slag kunde då omöjligen finnas här på jorden.

Efter denna djupsinniga förklaring bad jag konungen att få säga ett par ord. Jag försäkrade honom, att jag kom från ett land, där det fanns flera millioner likadana människor som jag, och där djuren, växterna och husen stodo i förhållande till människorna, hvarest således en varelse som jag mycket väl kunde lefva och ta sig fram.

De lärda hånlogo endast åt mina ord och sade, att landtbrukaren lärt mig min läxa mycket bra. Ty de togo för gifvet, att det var denne, som hittat på allt.

Men kungen, som hade mycket bättre sundt förstånd än hans lärde, lät dem gå sin väg och skickade efter min förre husbonde, som lyckligtvis ännu ej rest från staden. Sedan han först utfrågat denne i enrum mycket noga och fått samma svar af honom, som han förut fått af Glumdalklitsch och mig, började han tro på min berättelse.

Han befallde, att man skulle taga noggrann vård om mig, samt att Glumdalklitsch fortfarande skulle få vara min sköterska. Ty han hade genast märkt, hur fästade vi två voro vid hvarandra.

TRETTIOSJUNDE KAPITLET.

Jag får det trefligt.

Glumdalklitsch fick genast sitt eget rum, egen betjäning och riktigt bra på alla sätt. Hon gladde sig mycket åt denna stora lycka. Hennes enda syssla var att sköta och se efter mig, och det gjorde hon naturligtvis med nöje.

Drottningen lät sedan sin egen hofsnickare göra en ask, som skulle tjäna till sängkammare åt mig. Den förfärdigades efter samma mönster som den,

i hvilken jag förut bott, men blef naturligtvis mycket dyrbarare och bekvämare. Den var 16 fot i fyrkant och 12 fot hög, försedd med två fönster och en dörr samt med klädskåp och dylikt

som en vanlig sängkammare. Taket kunde lyftas af, när Glumdalklitsch skulle bädda eller städa.

En svarfvare, som var särskildt skicklig i att göra små fina leksaker, förfärdigade två länstolar och ett par bord samt en byrå, som jag kunde lägga mina saker i. Dessa möbler skrufvades fast vid golfvet, så att de inte skulle ramla omkull, när någon bar asken. De voro mycket nätt gjorda af ett ämne, som närmast liknade elfenben.

Asken försågs innantill med madrasser, både på väggarna och i golf och tak. Ty man fruktade, att jag annars skulle skada mig, om den ramlade ikull eller finge någon stöt, i synnerhet på resor, då den ju lätt var utsatt för att erhålla svåra törnar.

Jag var mycket ifrig att få ett lås för dörren, ty jag fruktade, att eljest råttor eller dylika farliga djur möjligen skulle kunna smyga sig in. Min begäran satte mycket myror i hufvudet på hofvets smeder, ty man kan förstå, att de inte voro vana att förfärdiga dylika leksakslås. Ändtligen lyckades en af dem efter många ansträngningar smida ett lås, det minsta, som man någonsin sett där i landet. Det var dock så stort som ett duktigt portlås hos oss. Nyckeln var så stor och tung, att jag knappt kunde bära den på mig. Men jag tordes ej lämna den till Glumdalklitsch, ty jag fruktade, att hon kunde slarfva bort den.

Drottningen lät vidare göra mig kläder af det finaste siden, man kunde få tag i. Det var något tjockare än vårt kläde, men ganska behagligt att bära.

Drottningen blef snart mycket fästad vid mig. Hon kunde slutligen aldrig vara utan mitt sällskap. Jag fick därför äran att spisa tillsamman med henne vid ett litet bord, som ställdes på hennes eget matbord. Glumdalklitsch stod på en pall bredvid drottningens plats för att ta vård om mig och hjälpa mig tillrätta. Jag fick en hel servis af silfver, både fat, tallrikar och allt annat. Dessa voro så stora, som dem våra barn använda i sina dockskåp. Min lilla sköterska diskade dem själf och bar dem på sig i en liten silfverask, när de ej användes.

I drottningens sällskap åt utom jag ingen mer än de kungliga prinsessorna, af hvilka den äldre var sexton år gammal och den yngre tretton. Drottningen brukade skära af en liten bit af sin mat och lägga den på min tallrik. Hon hade sedan sitt nöje af att se, hur jag skar till och åt, ty det såg för näpet ut. Själf åt hon mycket litet, ty hon var mycket fin och späd, men ändå tog hon så mycket i munnen på en gång, som ett dussin bonddrängar i mitt land förmå stoppa i sig under en hel middag. Det kväljde mig nästan att se, när hon slukade all denna mat. Hon kunde ta

en kycklingvinge och krossa den mellan sina tänder, med ben och allt, ehuru den var tio gånger

så stor som vingen på en fullväxt kalkon. Hon drack ur en guldpokal och sväljde minst en tunna

vin i hvar klunk. Knifvarna, hon åt med, hade blad, som voro så långa som två liar sammanlagda, och skedarna och gafflarna voro stora i förhållande härtill. Jag glömmer aldrig, när Glumdalklitsch en gång förde mig ut i köket och visade mig en låda, i hvilken en hel mängd blankskurade knifvar och gafflar lågo uppstaplade. Åsynen af dessa jättevapen kom mig att darra af fruktan. Jag har aldrig vare sig förr eller senare sett någonting, som på mig gjort ett så öfverväldigande intryck.

Kungen hade snart fattat lika starkt tycke för mig som drottningen, och jag fördes ofta in i hans gemak för att roa honom. Han brukade samtala med mig om sederna och förhållandena i Europa. Som han hade ett ovanligt skarpt och lifligt förstånd, fattade han mycket lätt, hvad jag sade. Ibland syntes han högeligen road åt mina berättelser och brast ut i ett dånande skratt, särskildt när jag talade om de olika partierna i mitt land och om dess ärorika strider med andra makter.

Han vände sig då till någon af sina rådsherrar, som stod i närheten och sade:

— Tänk, att de där små krypdjuren ha sina egna regeringar och sina små tvistigheter! Det är för lustigt! Och sedan deras krig med hvarandra! Det skulle verkligen vara komiskt att se

ett par af deras fientliga krigshärar uppföra en drabbning här på bordet. Jag skulle vilja betala mycket för att kunna få njuta af en sådan syn.

Och han skrattade godmodigt, så att tårarna kommo honom i ögonen och hela hans väldiga kropp skakade.

Jag kan inte neka till, att jag ibland kände mig ganska förargad öfver konungens förakt för mig och mina kära stamförvanter. Men jag tordes inte på något sätt visa det, ty då skulle han endast ha skrattat ännu mer.

Och ju längre jag vistades i landet, dess löjligare föreföll jag mig själf i min litenhet. När drottningen ibland lyfte mig på sin flata hand och lät mig se mig i spegeln, kunde jag knappt låta bli att le. Bland de stora jättemänniskorna var jag som en liten groda, och i mina rörelser och hela mitt uppträdande låg någonting så lustigt, att det verkligen måste ha varit svårt för en af jättemänniskorna att hålla sig allvarsam, när han betraktade mig.

TRETTIOÅTTONDE KAPITLET.

En öfvermodig dvärg.

Alla vid hofvet voro, som jag berättat, snälla och vänliga mot mig. Men jag hade en fiende, och honom fruktade jag mycket. Det var drottningens dvärg. Han var den allra minsta där i landet, ej mer än trettio fot hög. Innan jag kom till hofvet, hade han varit den minsta varelse, man kunnat tänka sig, och därför naturligtvis fått uppbära mycket spe och gyckel. När han nu fick se mig, som var så mycket mindre, blef han stolt och öfvermodig öfver sin storlek. Hvar gång han gick förbi mig, slängde han till mig något föraktligt ord, såsom »dvärg», »puttefnask» eller dylikt. Jag var dum nog att svara honom på samma sätt och därmed reta honom än värre. Han fattade riktigt agg till mig och beslöt att hämnas vid första tillfälle.

En middag, när jag som vanligt satt vid mitt lilla bord i närheten af drottningens tallrik, smög han sig fram, klättrade upp på en stol, sträckte ut sin hand mot mig och grep mig om lifvet. Innan någon kom sig för att skynda till min hjälp, hade han släppt ned mig i en skål med grädde, som stod på bordet, och skyndade sig sedan undan.

Han tänkte, förstås, att jag skulle drunkna. Och det var också nära, att det gått mig illa, ty Glumdalklitsch var i andra ändan af rummet, och drottningen blef så förskräckt, att hon satt alldeles stel och ej kunde röra ett finger. Lyckligtvis är jag en god simmare, och detta blef min räddning.

Jag höll mig uppe så länge, att Glumdalklitsch hann rusa fram och lyfta mig ur skålen. Men då var jag alldeles utmattad och hade dessutom sväljt en sådan massa grädde, att jag kände mig dödssjuk. Man lade mig genast i säng, där jag så småningom kvicknade till. Dvärgen fick ett godt kok stryk och tvangs att dricka ur grädden,

som han kastat mig i. Han fick inte stanna kvar längre vid hofvet utan skickades bort. Så från den stunden blef jag kvitt denna lilla elaking. Hade han inte kommit bort, skulle han helt säkert hämnats på något sätt, och då hade det nog varit ute med mig.

Denna dvärg spelade mig en gång förut ett elakt spratt. Då drottningen spisade middag, passade han på i ett obevakadt ögonblick och stack in mig ända till midjan i ett ihåligt ben, som låg på hennes tallrik. Jag stretade förgäfves att komma lös, till dess drottningen upptäckte mig och befriade mig ur mitt obehagliga läge. Hon kunde inte hålla sig för skratt, men lät naturligtvis ändå piska upp dvärgen för hans elakhet.

TRETTIONIONDE KAPITLET.

Min strid med flugorna.

Drottningen skämtade ibland med mig öfver min rädsla och frågade, om alla män i mitt land voro lika stora krakar som jag. Anledningen till hennes skämt var följande. I jättelandet finnas om somrarna mycket flugor, som det väl för resten

finns i de flesta land. Dessa otäcka flygfän plågade mig dock här mycket mera än i mitt eget land. Ty de voro naturligtvis stora i förhållande till invånarne och således mycket större än våra flugor. De voro så stora som lärkor eller dylika fåglar. De lämnade mig ingen ro, när jag satt till bords, utan surrade och brummade ständigt omkring mina öron. Naturligtvis kunde de inte låta maten vara i fred utan kröpo upp i min tallrik och snattade stora bitar, som de sedan fladdrade bort med. Men det kunde väl ha gått an. Värre blef det, när de flögo på mig och stucko mig i ansiktet. Jag hade ett rysligt besvär med att försvara mig mot de obehagliga djuren och utkämpade dagligen förbittrade strider med dem. Så länge dvärgen var kvar vid hofvet, brukade han begagna sig af flugorna för att skrämma och förarga mig. Han fångade nämligen några i sin hand — som skolpojkar bruka göra hemma hos oss — och öppnade sedan helt plötsligt handen alldeles under näsan på mig för att skrämma mig och roa drottningen. Ty hon tyckte, det såg så lustigt ut, när jag förskräckt ryggade tillbaka.

Mitt sätt att försvara mig mot flugorna bestod i att hugga till dem med min knif, när de kommo inom räckhåll. Jag uppnådde snart en mycket stor skicklighet i denna idrott. Bäst en fluga surrade omkring hufvudet på mig, gjorde jag ett ut-

fall och — vips — högg jag henne midt itu. Drottningen och de andra bordsgästerna beundrade mycket min skicklighet och funno stort nöje i att betrakta dessa dagliga strider mellan mig och flugorna.

Jag kommer ihåg en morgon, då Glumdalklitsch hade hängt min ask alldeles i närheten af det öppna fönstret i sitt rum. Jag slog upp ett af mina egna små fönster och satte mig till bords för att äta en tårta, som jag hade sparat på. Plötsligt kom en hop getingar, minst tjugu stycken, inflygande i asken. De hade lockats dit af tårtlukten och surrade nu ursinnigt omkring mitt bord, beredda att kasta sig öfver läckerheten. Deras surrande var förskräckligt att höra, och jag blef först riktigt rädd. Några af dem grepo fatt i bitarna af tårtan och flögo sin väg med dem, under det andra surrade omkring mitt hufvud och hotade mig med sina gaddar.

Men jag fattade snart åter mod. Jag drog

min värja ur skidan och började hugga ursinnigt omkring mig. Fyra af dem föllo, sönderklufna af mina hugg, och de återstående funno då för godt att ge sig af. Jag stängde genast mitt fönster för att slippa flera dylika obehagliga gäster. Getingarna voro fullt ut så stora som rapphöns. Jag drog ut gaddarna på dem och fann, att de mätte en och en half tum i längd. De voro hårda som stål och hvassa som synålar. Jag gömde dem väl bland mina andra samlingar och har sedan visat dem för flera personer i mitt fosterland. Alla, som sett dem, ha blifvit mycket förvånade och betraktat dem som verkliga underverk ur naturens rike.

FYRTIONDE KAPITLET.

Landet Brobdingnag.

Brobdingnag eller jättarnas land har en mycket stor utsträckning. Jag frågade mig för hos skilda personer om dess storlek och tror, att jag ej tar fel, om jag uppskattar dess längd till omkring tusen mil och dess bredd till hälften häraf. Det måste efter mina beräkningar ligga emellan

Asien och Amerika, ehuru det ej står upptaget på någon karta. De lärde män, som mätt upp och beskrifvit jordklotet och alla dess länder, måtte ha rest förbi det. Om de vända sig till mig, skall jag gärna ge dem alla de anvisningar, jag kan.

Riket utgöres af en halfö, som i nordväst begränsas af en kedja himmelshöga berg. Öfver dessa klippor kan ingen framtränga, ty de äro tvärbranta mot topparna och beklädda med is och snö. Bland dem finnas för öfrigt en hel mängd vulkaner eller eldsprutande berg, och dem är det ej rådligt att nalkas. På de tre öfriga sidorna är landet kringflutet af hafvet.

Det finnes inte en enda hamn i hela konungariket Brobdingnag, ty stranden är så full af klippor och skär, att man omöjligen kan nalkas den, inte ens i den minsta båt, som finns där i landet. Därför äro jättarna helt och hållet afstängda från all samfärdsel till sjös. Men deras stora floder äro segelbara och vimla ständigt af en mängd fartyg och båtar af skilda slag. Dessa floder äro också mycket fiskrika, och det är från dem, som jättarne få all den fisk, de behöfva. Ty fiskarna i floderna äro stora i förhållande till landets öfriga djur, under det hafsfisken ej är större än fisken hos oss och således alldeles värdelös som föda för jättefolket.

Det enda djur från hafvet, som invånarne i Brobdingnag kunna ha någon nytta af, äro hvalfiskarna. Stundom drifves en hval in mot stranden af storm och slår sig till döds mot klipporna. Fattigt folk vadar då ut

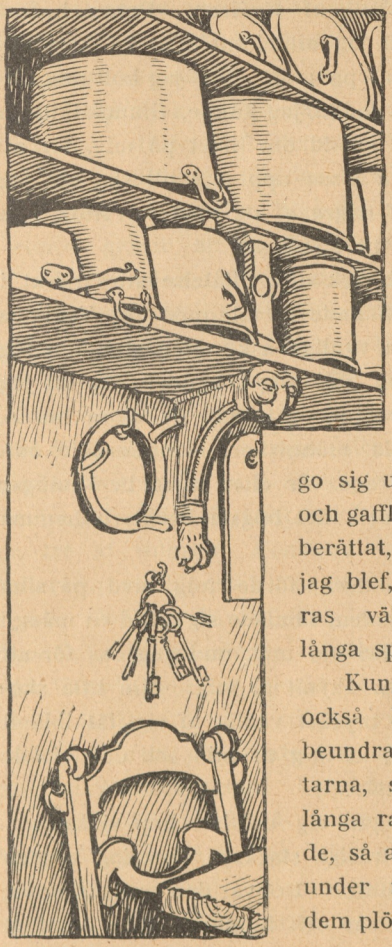
för att få tag i honom och skaffa sig en liten förtjänst. Jag såg en gång, hur man fick upp en, som var så stor, att en karl knappt orkade bära den på sina skuldror. Men det var också den största hvalfisk, jag sett i mitt lif. Och jag har befarit de flesta haf och således haft tillfälle skåda många dylika vidunder.

Landet är ganska tätt bebyggdt, ty där finnas 51 städer och nära 100 köpingar och andra större samhällen.

Jag skall nöja mig med att beskrifva hufvudstaden, Lorbrulgug. Den ligger på båda stränderna af en stor flod, af hvilken den delas i två ungefär lika stora delar. Den innehåller öfver 80,000 hus och räknar omkring 600,000 invånare. Jag fick en gång se en karta öfver den. Kartan, som breddes ut i det kungliga gemaket, var så stor, att jag måste vandra omkring på den, när jag ville studera gatornas och torgens läge. Det var ungefär, som när en fluga hemma hos oss kryper omkring på en väggkarta.

Konungens palats består af flera byggnader och har en omkrets af ungefär en mil. De förnämsta rummen äro vanligen 240 fot höga, och deras längd och bredd stå i förhållande härtill.

Köket var någonting storartadt, det kan man vara säker på. Spisen var så stor som ett långt trevåningshus, och när lågorna slogo fram ur alla dess

öppningar, lyste det som den värsta eldsvåda. Jag skulle vilja beskrifva de jättelika kittlarna och kastrullerna, som stodo uppstaplade under taket, men jag förmår inte ge någon föreställning om hur praktfulla de togo sig ut. Om knifvarna och gafflarna har jag förut berättat, och om hur rädd jag blef, när jag såg deras väldiga blad och långa spetsar.

Kungens ställ fick jag också besöka, och jag beundrade de väldiga hästarna, som stodo där långa rader och stampade, så att golfvet gungade under mig. När en af dem plötsligt gnäggade till,

ramlade jag omkull af förfäran. Deras hofvar voro så stora, att jag alldeles skulle ha krossats, om någon trampat på mig. Men jag höll mig försiktigtvis så långt undan, jag kunde. Glumdalklitsch hade bundit en snodd om lifvet på mig, för att hon skulle kunna hissa upp mig till sig, om jag blefve anfallen af några af de väldiga råttor, som sprungo hit och dit i stallet.

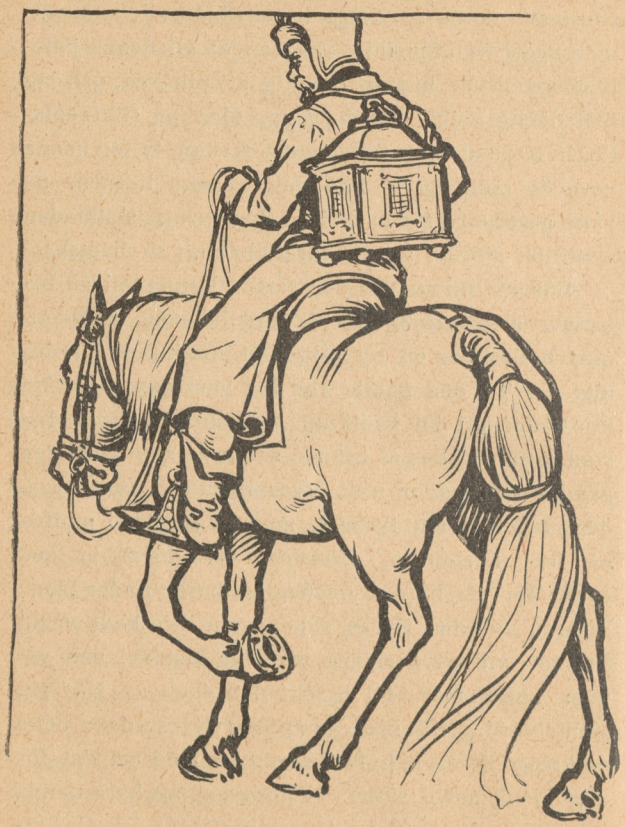
Glumdalklitsch fick ofta tillåtelse att fara ut i staden i vagn och hade då mig med sig. Vanligen satt jag då i min vanliga ask. Men stundom tog hon fram mig och höll mig i handen, för att jag skulle få se lifvet på gatorna, de stora husen, vagnarna och alla människor, som sorlade omkring oss. Vår vagn var efter mina beräkningar ungefär så hög som det högsta kyrktorn hemma hos oss.

När Glumdalklitsch förde mig med på sina små utfärder i staden, samlade sig alltid en mängd folk, som hört talas om mig, omkring oss för att söka uppfånga en skymt af mig. Min lilla sköterska, som var mycket vänlig af sig, lät ibland vagnen hålla, tog ut mig ur min ask och visade mig för de kringstående.

Stundom trängde sig en hel hop sjuklingar, krymplingar och trasiga stackare omkring vagnen för att begära allmosor. Det var den rysligaste syn, jag sett. Ty deras sår och bulnader voro ofantligt

stora, och deras smutsiga trasor fladdrade som väldiga segel framför mig. Lukten af all denna jättelika snusk var nästan omöjlig att uthärda, och jag blef riktigt sjuk hvarje gång. Men på Glumdalklitsch hade de inte alls denna verkan, ty för henne voro de naturligtvis lika vanliga som tiggarne på våra gator äro för oss. Men den rysliga skillnaden i storlek gjorde, att de föreföllo mig så hemska.

För att mina utfärder skulle kunna bli så bekväma som möjligt för Glumdalklitsch, lät drottningen beställa en ny ask, som hon kunde förvara mig i. Ty den gamla var för stor och obekväm för henne att ha i sitt knä. Denna min nya bostad förfärdigades af samma snickare, som gjort den gamla, och under mitt öfverinseende. Den byggdes i regelbunden fyrkant, med ett fönster i midten på tre af sidorna. Fönstren voro försedda med galler för att hindra obehagliga besök under långa resor. Vid den fjärde sidan, som icke hade något fönster, voro två starka träpålar fästade, och vid dem band man ett tjockt läderbälte. När jag skulle färdas till häst, knäppte ryttaren detta bälte omkring lifvet och förde mig så med på det för mig bekvämaste sättet. Uppdraget att bära denna ask lämnades aldrig åt andra än de mest pålitliga tjänarne vid hofvet. På så sätt gjorde jag mina resor, såväl i drottningens eller konungens sällskap som ensam, när jag ville besöka någon

hög herre af mina vänner eller gynnare. Ty det var ej alltid, som Glumdalklitsch kunde följa mig och ta vård om mig. Men när hon icke var på

något sätt hindrad, hade hon själf asken i sitt knä.

Jag hade blifvit mycket omtyckt af flera högt uppsatta personer i riket och fick ofta nöjet att mottaga inbjudningar till deras landtgods. När jag tröttnade att sitta inne i vagnen, tog en af ryttarne min ask om lifvet, såsom jag förut beskrifvit, och jag kunde nu se ut genom fönsterna och betrakta de nejder, vi färdades igenom. I asken hade jag en säng och en hängmatta, två stolar och ett bord, väl fastskrufvade vid golfvet. Nog skakade det åtskilligt, när jag bars fram af de skumpande jättehästarna, men som jag rest mycket på sjön i mina dar och var van vid den värsta sjögång, betydde det ingenting. Om jag också ramlade omkull ibland och gjorde kullerbyttor på golfvet var jag snart uppe och lika glad för det.

FYRTIOFÖRSTA KAPITLET.

När man är liten.

Jag skulle visst inte känt mig olycklig i landet Brobdignag, om jag inte varit så liten. Ty jag hade det bra på alla sätt, som läsaren funnit.

Men min olycksaliga litenhet bragte mig i en mängd löjliga eller farliga äfventyr. Jag har berättat några af dessa och skall nu tala om ett par andra.

Glumdalklitsch förde mig i den mindre asken ofta ned i trädgården. När vi kommo dit, brukade hon ta fram mig och sätta mig på gräset för att låta mig springa omkring och få litet kroppsrörelse. Innan den där dvärgen, som jag förut talat om, kördes bort från hofvet, följde han en dag med oss ned i trädgården. Min sköterska tog mig ur asken och satte ned mig i gräset. Nu hände sig, att dvärgen och jag blefvo ensamma alldeles i närheten af ett mycket litet äppleträd med mogna äpplen. Jag hyste just inga vänliga känslor för honom och kunde inte låta bli att komma med en elakhet. Jag antydde nämligen, att det inte skulle skada, om han också hängde uppe i trädet bland äpplena. Dvärgen blef förstås alldeles ursinnig, och när jag just befann mig under en gren, fullsatt med äpplen, skakade han trädet så kraftigt, han kunde. Omkring ett dussin äpplen trillade ned rundt omkring mig. Ett af dem snuddade vid min rygg och kastade mig framstupa. Lyckligtvis föll intet rakt på mig, ty det hade blifvit min död. Äpplena voro nämligen ungefär så stora som vanliga öltunnor hos oss.

Dvärgen grinade skadeglad åt mitt missöde, och som jag retat honom först, teg jag stilla med

Ett äpple snuddade vid min rygg och kastade mig framstupa.

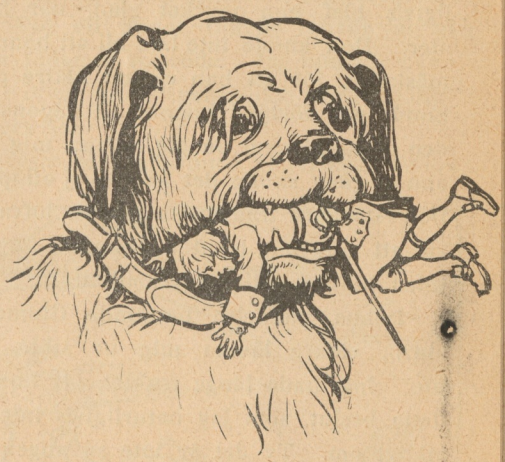
händelsen, besluten att taga mig bättre tillvara en annan gång.

Några dagar därefter lämnade mig Glumdalklitsch åter ensam på en gräsmatta att roa mig, så godt jag kunde. Plötsligt steg ett mörkt moln upp på himmelen, och en stark hagelskur började falla. Jag kastades till jorden och blef alldeles mörbultad öfver hela min kropp af hagelkornen, som voro stora som potatisar och tunga som bly. Med ansträngning af mina yttersta krafter lyckades jag krypa fram till en kardborre och få skydd under ett af dess stora blad, men när jag väl kom dit, var jag så sönderslagen och utmattad, att jag trodde, jag skulle ge upp andan.

Glumdalklitsch kom skyndande till min hjälp och fick efter mycket sökande fatt i mig. Hon bar mig under sitt förkläde upp i slottet, ängslig, att jag skulle ha alldeles fördärfvat mig. Jag lades genast till sängs. Man vårdade mig på bästa sätt, och drottningens egen läkare kom för att undersöka, om jag fått något ben brutet eller krossadt. Lyckligtvis var så ej fallet. Men i ett par veckors tid måste jag ligga till sängs efter det äfventyret.

En nästan lika farlig händelse råkade jag ut för en tid därefter, just i samma trädgård.

Min lilla sköterska glömde alldeles af mig och trodde, att hon lämnat mig på en trygg plats. När hon var borta, kom en liten mops, som tillhörde en af

trädgårdsmästarne, springande och fick strax väderkorn på mig. Han tog mig i munnen och sprang till sin herre samt satte mig ned framför dennes fötter, gladt viftande med svansen, som om han gjort ett riktigt rart fynd. Till min lycka var hunden så väl dresserad, att han bar mig mellan tänderna utan att skada mig på minsta sätt. Men den stackars trädgårdsmästaren, som kände mig väl och tyckte mycket om mig, var naturligtvis rysligt ängslig, att hunden gjort mig illa. Han tog mig försiktigt i sina händer och frågade mig, hur jag mådde. Men jag var så förskräckt och andfådd, att jag inte kunde få fram ett ord. Efter några minuter hämtade jag mig dock, och trädgårdsmästaren bar mig till min lilla sköterska, som under tiden sökt mig förgäfves och befann sig i största oro för min skull. Natur-

ligtvis blef hon mycket glad, när hon fick mig åter. Hon kunde inte låta bli att banna trädgårdsmästaren, för att han ej sett bättre opp med sin hund, och förbjöd honom att någonsin släppa ut den i trädgården, då jag befann mig där. Ty en annan gång skulle det kanske ej aflöpa så lyckligt. Den stackars trädgårdsmästaren lofvade naturligtvis att göra allt, hvad han kunde, för att för framtiden hindra dylika olyckstillbud.

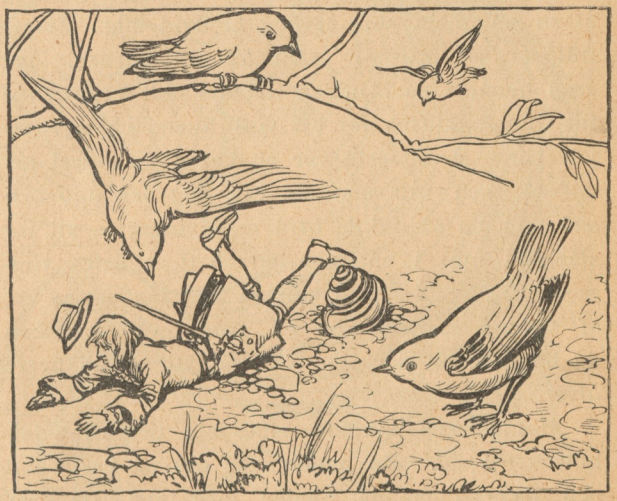
Denna händelse bestämde Glumdalklitsch att aldrig vidare lämna mig ur sikte, när vi voro ute. Jag hade länge fruktat, att hon skulle fatta detta beslut, som jag naturligtvis inte kunde tycka riktigt om. Ty det är inte så angenämt att ständigt ha någon, som bevakar en.

Af fruktan för att min lilla sköterska skulle bli strängare i sin bevakning, hade jag förut ej talat om för henne ett par andra äfventyr, som händt mig. En hök, som gjorde sina slag öfver trädgården, hade en gång skjutit ned på mig, som om jag varit en höna, och nära på slagit klorna i min kropp. Jag högg mot honom med min värja och tog skydd under en häck, så att han ej så lätt kunde anfalla. Eljes hade han helt säkert fört mig med sig upp mot rymden.

En annan gång, när jag vankade omkring för mig själf, föll jag ned i ett mullvadshål och hade mycket svårt att ta mig upp igen. Jag skämdes

för att tala om den förargliga händelsen för Glumdalklitsch. Vid ett annat tillfälle råkade jag ut för ett ännu löjligare missöde. Jag tumlade nämligen omkull öfver ett snäckhus och vrickade därvid min högra fot.

Under dessa mina ensamma vandringar visade

sig småfåglarna ej alls rädda för mig. Detta roade mig, ty jag kunde därigenom iakttaga dem bättre, men det förargade mig samtidigt, att de ej hade mer fruktan eller respekt för mig. De hoppade alldeles inpå mig och letade efter maskar eller frön utan att bekymra sig om min närvaro. En

sparf nappade en gång en kakbit ur handen på mig, och det tyckte jag nästan var oförskämdt. När jag sökte att gripa fatt i dem, höggo de efter mina fingrar med näbbarna, så att jag måste akta mig för att ej få en duktig skråma. En dag tog jag upp en träpinne från marken — den var tjock och tung som en klubba — och måttade ett slag åt en sädesärla, som sprang bredvid mig. Slaget träffade så bra, att ärlan föll till marken. Jag grep henne i nacken och släpade stolt fram henne till Glumdalklitsch för att visa, hur skicklig jägare jag var. Men fågeln var ej död utan endast bedöfvad, och rätt som det var, flög den upp och gaf mig en så duktig örfil med vingarna, att jag slängdes upp i en blomsterrabatt, alldeles vimmelkantig. Sädesärlan var, så vidt jag minns nu, af samma storlek som en svan, och man kan då begripa, att den inte var så lätt att bli herre öfver.

Hofdamerna inbjödo ofta mig och Glumdalklitsch till sig. De undfägnade oss på bästa sätt och hade allehanda upptåg med mig. De togo mig och läto mig leka i håret på sig. Jag trasslade in mig i de tjocka lockarna och flätorna, och när jag ryckte till, så det gjorde ondt, skrattade och skreko de om hvartannat. De tyckte, det var ett lustigt påhitt. Men jag erinrade mig då, hur jag i Lilleputt låtit barnen leka i mitt eget hår.

Jag trasslade in mig i de tjocka lockarna och flätorna.

Detta bragte mig på ganska djupsinniga funderingar öfver hur underbara lifvets växlingar äro och hur vår ställning här i världen skiftar.

FYRTIOANDRA KAPITLET.

Hur jag fick segla.

Drottningen hade hört mig berätta mycket om mina sjöfärder. När hon en gång fann mig dyster till lynnet, frågade hon, om det inte skulle göra mig ett nöje att få segla eller ro litet. Jag svarade, att det skulle jag visst tycka vara mycket nöjsamt, men att jag inte förstod, hur jag skulle kunna få någon båt eller något lämpligt vatten att öfva mig i. Ty de minsta båtarna där i landet voro som de största krigsfartyg hos oss, och sådana kunde jag, lilla stackare, inte gärna sköta vare sig med segel eller åror. Drottningen sade då, att hennes snickare nog skulle kunna göra en lämplig båt åt mig, och hvad beträffade vatten att sätta den i, skulle det nog också bli råd för den saken.

Och det gick bättre och lättare, än jag trott.

Snickaren var en mycket skicklig karl, och efter mina ritningar och anvisningar förfärdigade han på några dagar en riktigt fin segelbåt. Den var så stor, att den godt kunnat rymma åtta européer.

När den var färdig, blef drottningen så belåten med den och så glad, att hon tog den i förklädet och sprang och visade den för kungen. Kungen tyckte också, den var bra, och sade, att man kunde sätta den i en damm i trädgården och där låta mig visa min skicklighet. Men drottningen hade uppgjort en annan plan. Hon hade befallt snickaren att göra ett trätråg, 300 fot långt, 50 fot bredt och 8 fot djupt. Det tätades väl för att inte läcka och sattes sedan på golfvet i ett af rummen. Det hade en tapp vid bottnen, för att man skulle kunna släppa ut vattnet, när det stått för länge, och två tjänare kunde lätt fylla det igen på några minuter.

I detta tråg rodde jag ofta, både för mitt eget nöje och för att roa drottningen och hennes hofdamer. De berömde mycket den styrka och skicklighet, med hvilken jag skötte årorna. Ibland hissade jag segel, och damerna gåfvo mig vind genom att vifta med sina solfjädrar. Det gick mycket bra att segla på detta sätt. När de blefvo trötta, fick en betjäntpojke blåsa på seglet. Jag styrde båten hit och dit och kryssade med stor behändighet omkring i tråget, som om det varit en sjö,

Ibland hissade jag segel, och hofdamerna gåfvo mig vind genom att vifta med sina solfjädrar.

och som om jag haft det bästa segelväder i världen.

När jag slutat min rodd eller segling, tog Glumdalklitsch min båt och hängde upp den till torkning på en spik i sitt rum.

En gång hände mig under dessa öfningar en olycka, som så när hade kostat mitt lif. Jag skulle just ut och segla, och en liten betjäntgosse hade satt ner min båt i tråget. En af hofdamerna tog mig i sin hand för att sätta mig i båten. Men hon höll mig ej fast nog, utan jag gled mellan hennes fingrar och skulle ha störtat ned på golfvet från en höjd af fyrtio fot, om jag ej fastnat i en nål, som höll ihop hennes skärp. Nålen trängde in genom mitt rockskört, och jag sväfvade så mellan himmel och jord i stor ängslan, till dess lilla Glumdalklitsch kom och gjorde mig fri.

En annan gång hade en af de tjänare, som brukade fylla tråget, varit nog slarfvig och ouppmärksam att låta en stor groda följa med i vattnet. Grodan höll sig stilla i ett hörn, ända till dess jag kom i min båt och började segla. När den fick se båten, tyckte den väl, att det kunde bli en bra hviloplats. Den sökte alltså klänga sig upp på ena sidan, hvarvid båten höll på att kantra. För att hindra det måste jag kasta mig åt andra sidan och väga emot, så mycket jag kunde. När grodan kommit in i båten, började den

Grodan sökte klänga sig upp på ena sidan, hvarvid båten höll på att kantra.

hoppa fram och tillbaka, från fören till aktern, och gjorde rysliga skutt öfver mitt hufvud. Jag kände ibland dess kalla, slemmiga hud beröra mig, något som var särdeles otrefligt. Med sina stora ögon glodde den ibland hemskt på mig, och jag tror aldrig, jag sett någonting otäckare än dess platta och förvridna anletsdrag. Glumdalklitsch ville hjälpa mig, men jag bad henne vara lugn och låta mig reda mig själf. Jag tog loss en åra från båten och började med den dunka grodan, så att den skrek gällt af smärta och slutligen fann för godt att hoppa ur båten.

FYRTIOTREDJE KAPITLET.

Mitt lif hänger på ett hår.

Men den största fara, jag var ute för, var ändå, när jag blef fångad af en apa. Den händelsen skall jag nu berätta. En sommardag hade Glumdalklitsch stängt mig inne i min bostadsask, emedan hon själf måste ut i staden i något ärende. Som vädret den dagen var mycket varmt, stod fönstret till rummet öppet, och de små fönstren till asken voro också öppna, för att jag skulle få

frisk luft. Jag satt vid bordet i djupa funderingar öfver mitt öde och försänkt i tankar på mina anhöriga hemma i mitt eget land. Plötsligt hörde jag, att någon hoppade in genom fönstret och sprang af och an i rummet. Jag såg ut ur asken och upptäckte då ett hemskt ludet djur på golfvet. Det var en apa, som tillhörde någon af kockarna, och som nu sluppit lös och kommit på irrvägar.

Apan sprang en stund omkring i rummet utan att upptäcka min ask. Hon hoppade upp på bord och stolar, klängde sig upp i taklampan, stupade kullerbytta öfver pallar och dynor och bar sig mycket lustigt åt. Hade jag inte varit så rädd, hade jag nog haft mycket roligt åt hennes upptåg och konster. Men nu fruktade jag i hvarje ögonblick, att hon skulle få syn på asken och mig, och den tanken fyllde mig med ängslan. Ty det elaka djuret kunde ju vrida nacken af mig med ens eller också begagna mig som sin leksak. Och det sista vore just inte stort bättre än det förra.

Slutligen märkte apan asken och sprang nyfiket fram till den. Hon tittade in genom dörren och genom fönstren. När jag såg hennes otäcka, grinande ansikte, förlorade jag alldeles själsnärvaron. Jag hade tänkt gömma mig under sängen — då apan helt säkert ej upptäckt mig — men nu stod jag stel af fasa och kunde icke röra en enda lem.

Odjuret sprang en stund omkring asken, grinande och sladdrande, innan det fick syn på mig. Men slutligen blef jag upptäckt. Apan stack då in tassen genom dörren för att gripa mig. Jag drog mig undan i det ena hörnet efter det andra, men det hjälpte inte i längden. Till sist fattade hon tag i rockskörtet och drog ut mig, lika lätt som en katt tar en råtta.

Man kan lätt tänka sig min dödsångest, när jag kände mig i den rysliga bestens klor. Jag gjorde ett försök att kämpa emot, men då kläm̈de apan mig så kraftigt, att mina refben knakade, och jag höll på att mista anden. Därför ansåg jag rådligast att hålla mig stilla och vara så lugn som möjligt.

Apan måtte ha tagit mig för en liten apunge, ty hon strök mig smeksamt öfver ansiktet och grinade vänligt emot mig. Då hon var sysselsatt härmed, hördes ett buller vid dörren, som om någon trädde in. Ögonblickligen löpte apan bort till fönstret, kastade sig ut och började klättra uppför en stupränna. Hon klättrade med tre händer och höll mig fast med den fjärde. När hon kommit upp till takkanten, svingade hon sig vigt upp på taket. I samma ögonblick hörde jag Glumdalklitsch ge till ett rop af förtviflan nerifrån fönstret.

Den stackars flickan var alldeles utom sig, och

på hennes rop om hjälp kom snart hela palatset i uppror. Tjänare sprungo till från alla håll.

Från gården såg man, hur apan satt på takåsen och höll mig i sin hand samt smekte mig som

ett litet barn. Det såg både ömkligt och löjligt ut. Hade man inte varit så ängslig för mitt lif, skulle man knappt kunnat hålla sig för skratt. Men nu hade man annat att tänka på.

Man sprang efter stegar och släpade fram dem. Några kastade sten på apan för att söka få ner henne på detta sätt, men det blef strängeligen förbjudet, ty man hade ju kunnat träffa mig och krossa mitt hufvud.

Ändtligen fick man stegarna uppresta, och flere karlar skyndade upp på taket. När apan såg, att det började bli farligt, drog hon öronen åt sig. Som hon inte kunde komma fort nog iväg med tre händer, släppte hon mig och gaf sig af ensam. Jag satt nu högt i himmelens sky på en tegelpanna alldeles invid takåsen, darrande af fruktan, att en vindstöt skulle taga mig med sig och slunga ned mig i afgrunden. Men en snäll pojke fick lyckligtvis syn på mig och räddade mig ur mitt förtviflade läge. Han stoppade mig i sin byxficka, klättrade ned för en stege och återförde mig helskinnad till Glumdalklitsch, som stod på gården och grät förtviflans tårar.

Jag hade utstått en ryslig förskräckelse. Och kungen befallde, att aldrig vidare någon apa skulle få komma i närheten af slottet.

Men när jag blef frisk, kunde ändå kungen inte låta bli att skämta med mig öfver mitt äf-

ventyr. Han frågade, hur jag kände mig, när jag låg i apans klor, och om jag tyckte, det var roligt att företaga dylika små luftresor.

Han frågade sedan, hvad jag skulle ha gjort, om något dylikt händt mig i mitt eget land. Jag sade honom, som sanningen var, att vi lyckligtvis inte hade sådana apor. Våra voro små beskedliga kräk, som man förde omkring på positiv eller lät göra konster på marknader. Och jag kunde godt reda mig mot ett helt dussin.

Ty det är skillnad på apor. Den här var fullt så stor som en elefant.

Jag kunde emellertid inte låta bli att skryta litet och sade kungen, att om jag bara kommit mig för att dra min värja och hugga till apan, när hon stack in tassen, skulle hon nog sprungit sin väg. Jag tog på mig en morsk min, när jag sade det. Men kungen endast skrattade, så löjlig fann han mig. Och jag hade verkligen svårt att få jättarne att tro mig om några storverk. Det behöfs en viss kroppslängd för att bli hjälte här i världen, och i Brobdignag lyckades jag aldrig vinna något hjältenamn, hur mycket jag än bjöd till.

Jag kände mig verkligen riktigt förargad och tänkte ovillkorligt på mina storartade triumfer i Lilleputt och Blefusku. Men så tröstade jag mig med att man får vara nöjd, om man en gång lyckats spela en hjältes roll. Och jag hade ändå ensam eröfrat en hel flotta!

FYRTIOFJÄRDE KAPITLET.

Mina små förströelser.

Jag fick stundom vara närvarande, när hans majestät konungen rakades. Det var en verkligt hemsk syn. Barberaren raspade öfver hans haka med en rakknif, två gånger så lång som en vanlig lie, och det gnisslade och knakade, när de tjocka stråna föllo för knifeggen.

Under tiden roade jag mig med att ta upp några af de längsta och tjockaste stråna. Dem använde jag på ett verkligt praktiskt sätt. Jag skaffade mig nämligen en träbit, som jag täljde i skapnad af en kam. I den borrade jag sedan ett femtiotal hål med en nål, som Glumdalklitsch lånat mig, stack in skäggstråna i hålen och fick så en ganska bra kam. Ty min egen hade jag tappat vid något af mina många äfventyr.

När drottningen såg min konstfärdighet, var hon nog vänlig att skänka mig en hel packe af sitt eget afkammade hår. Det var som tjocka snören, och jag flätade af det den allra bekvämaste fällstol, som blef mycket beundrad af hofvet. Dylika arbeten upptogo en del af min tid och gåfvo mig sysselsättning och angenäma förströelser.

Men jag fick ett annat, ännu bättre nöje.

Kungen i Brobdignag var en stor vän af musik och anordnade ofta konserter i sitt palats. Jag fick ibland äran att vara närvarande. Man bar in mig i min ask och satte den på ett bord i salen, men tyvärr var bullret så bedöfvande, att jag knappast kunde uppfatta melodierna. Om man läte alla trumpetare och trumslagare i en hel armé slå och blåsa alldeles i öronen på er, skulle det ändå inte motsvara det rysliga larm, jag hörde. Endast när jag fick asken flyttad så långt bort från de spelande som möjligt och stängde för dess dörr och fönster, kunde jag njuta något af musiken.

I min ungdom hade jag lärt att spela litet piano. Glumdalklitsch hade ett sådant i sitt rum och tog två gånger i veckan lektioner för en musiklärare. Jag fick då i mitt hufvud, att det skulle vara roligt att spela en engelsk sång för kungen och drottningen för att visa dem, att vi inte voro så obildade människor, som de kanske tänkte. Men det hade sina svårigheter att spela på det instrumentet, ty det var minst sextio fot långt, och hvar tangent var närmare en fot bred, så jag kunde inte räcka långt med mina små armar, hur jag än sträckte på dem, och för att slå ned en tangent behöfde jag använda hela min kraft.

Emellertid tänkte jag till sist ut ett sätt. Jag skaffade mig två pinnar — stora som klubbor

Jag sprang fram och tillbaka och slog med mina klubbor.

efter våra förhållanden — och lät öfverkläda dem med skinn för att inte göra någon skada. En bänk ställdes så vid pianot, ungefär fyra fot under tangenterna. Man lyfte upp mig dit, och jag sprang fram och tillbaka och slog med mina klubbor. På så vis spelade jag några melodier, så godt det gick. Men det var ett ansträngande arbete, och svetten dröp af mig, när jag hade slutat.

Kungen och hela hofvet voro mycket nöjda med min skicklighet och berömde den i de mest smickrande ordalag. Men jag ville ej göra om konststycket, fastän de ofta bådo mig. Ty det var verkligen rysligt ansträngande och för mig allt annat än ett nöje. Men jättarne hade dock fått erfara, att vi européer också förstå oss på ett och annat, och det var just det, jag velat lära dem.

FYRTIOFEMTE KAPITLET.

Upp genom luften.

Jag hade varit två år i jättelandet, och det gick nu på det tredje. Då en dag fingo Glumdalklitsch och jag befallning att åtfölja konungen och drottningen på en resa, som de ämnade företaga till den södra kusten af sitt land. Jag fördes som vanligt i min ask, den där som blifvit an-

ordnad för resor, och som jag förut beskrifvit. Där hade jag det ganska bekvämt. Jag hade låtit sätta upp en hängmatta i den för att ännu mindre besväras af stötarna. Ty som en ryttare bar asken framför sig på hästryggen, slängde och guppade den naturligtvis ganska duktigt.

På taket af min ask hade jag låtit göra ett hål för att få frisk luft, när jag sof. Det var endast en fot i genomskärning. Jag kunde stänga till det med en lucka, när jag ville.

När vi kommo till målet för vår resa, beslöt kungen att stanna några dagar i ett palats som han hade i närheten af staden Flanfnarnik, ej långt från kusten. Glumdalklitsch, och jag hade ej stått bra ut med resan. Själf hade jag fått en duktig snufva, men Glumdalklitsch var så sjuk, att hon måste ligga till sängs.

Jag hade aldrig öfvergifvit hoppet att en gång undkomma. Nu, när vi voro i närheten af hafvet, dök det upp starkare än vanligt. Jag längtade efter att komma ned till stranden. För att få tillfälle därtill låtsades jag vara sjukare, än jag i verkligheten var. Jag bad Glumdalklitsch enträget, att jag skulle få hämta litet frisk luft vid hafsstranden, emedan jag kände mig så krasslig och trodde, att hafsluften skulle stärka mig. En liten hoftjänare, som jag tyckte mycket om, kunde ju bära mig, föreslog jag.

Jag skall aldrig glömma, hur ogärna Glumdalklitsch beviljade mig min bön, ej heller hvilka allvarliga förmaningar hon gaf tjänaren att väl ta vård om mig och se till, att jag ej råkade i olycka. Samtidigt bröt hon ut i en ström af tårar, som om hon redan anat, hvad som skulle inträffa.

Den lille tjänaren tog ut mig i min ask. Han gick ned till klipporna vid stranden, som lågo omkring en halftimmes väg från slottet. Jag befallde honom att sätta ned asken där och skjöt upp luckan till ett af mina fönster för att kunna betrakta hafvet. Med hjärtat svällande af längtan lät jag mina blickar glida öfver vågorna, som jag ej sett på så länge, och sorgsna tankar drogo genom mitt sinne.

Efter en stund kände jag mig trött — troligen af den starka hafsluften — och sade åt gossen, att jag ville ta mig en liten lur i min hängmatta. Jag gick in och skjöt till fönstren väl för att stänga ute den kyliga luften.

Jag föll strax i sömn, och under tiden måtte gossen ha funnit det tröttsamt att vakta bredvid asken. Jag förmodar, att han sprungit ned till hafvet för att bada. Hur som helst, plötsligt väcktes jag af en våldsam stöt. Någon hade gripit tag i bärremmen, som var anbragt på taket af asken, och förde nu med sig min bostad upp i luften med svindlande hastighet.

Af den första stöten hade jag blifvit slungad ur min hängmatta, men snart blef rörelsen jämnare och lugnare. Jag ropade flere gånger, så högt jag kunde, men utan någon verkan. Jag tittade genom fönstren men kunde först ej upptäcka annat än himmel och haf. Ett väldigt sorl hördes öfver mitt hufvud, likt slagen af vingar, och jag började nu förstå det farliga läge, i hvilket jag befann mig. En örn eller någon annan dylik roffågel hade gripit tag i bärremmen och förde mig nu bort till sitt näste i någon bergskrefva. Där skulle han med näbben knacka hål på asken och äta upp mig, eller också skulle han släppa sitt tag, och jag skulle ramla ned i mitt hus bland klippblocken och där krossas.

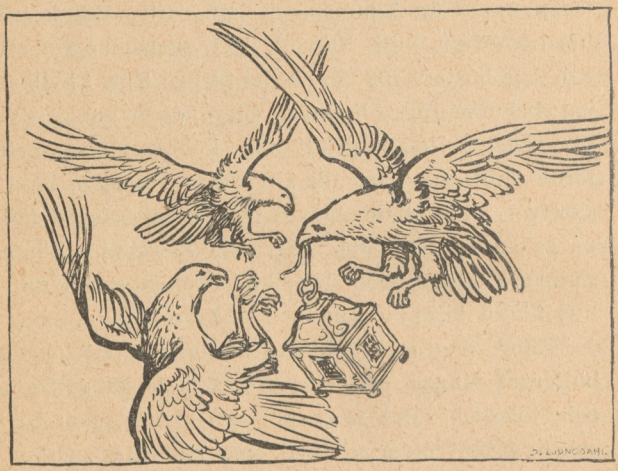
Efter några ögonblick hörde jag ett ökadt buller af vingar, och min ask började slänga fram och tillbaka. Det var, som om örnen, som bar asken, blifvit öfverfallen af sina kamrater och nu sökte försvara sitt byte mot deras angrepp.

Plötsligt började asken falla nedåt med så våldsam fart, att jag nästan förlorade andan. En stark duns och ett plaskande — och jag begrep, att den slagit ned i hafvet. Först försvann den alldeles i vattnet, men så såg jag ljus genom fönstren.

Jag flöt nu på hafvet som i ett skepp. Ty asken var beslagen med järn här och hvar samt dessutom belastad med mina husgeråd och saker

och således ganska tung. Den sjönk därför ned minst fem tum i vattnet.

Till all lycka var asken tämligen vattentät, och fönstren slöto också så väl till, att ej en droppe kunde tränga in, när vågorna då och då slogo

upp mot dem. Men värst var, att jag ej tordes öppna dem för att få frisk luft.

Emellertid kände jag mig mycket orolig. En stark våg kunde ju slå ut något af mina fönster, och jag skulle då varit förlorad. Här och där trängde så småningom litet vatten in, isynnerhet i hörnen af asken. Jag tätade dessa läckor med kläder och dylikt, så godt det gick.

Hade jag bara på något sätt kunnat slippa ut och sätta mig på taket af min farkost, hade det varit angenämare, och jag kunde då lättare hoppats på räddning. Men nu var jag innestängd som i ett fängelse.

FYRTIOSJETTE KAPITLET.

Räddning och hemkomst.

Så förgick en stund. Slutligen förekom det mig, som om någonting rasslat på taket af asken. Det lät ungefär som en lina, som man kastar ut. Min ask började få fart och drogs genom vågorna.

Jag började hoppas på räddning, ehuru jag ej hade någon aning om hvad som försiggick där utanför. Efter mycket besvär lyckades jag få loss en af de fastskrufvade stolarna. Jag drog fram den under ventilen i taket. Genom att klifva upp på stolen nådde jag så högt, att jag kunde föra ut en käpp genom ventilen. På denna käpp hade jag bundit en näsduk, som jag nu svängde ursinnigt, samtidigt som jag skrek, allt hvad jag orkade.

Till svar hörde jag då tre rop utifrån. Jag

kan inte säga, hur glad jag blef! Så frågade någon strax intill ventilen på engelska

— Är det någon därinne?

Jag skrek till svar, att man skulle ta upp asken och sätta ned den på bordet i kajutan, ty jag erinrade mig inte, att jag befann mig bland människor af min egen storlek, utan antog, att jag fortfarande hade att göra med jättar. Sjömännen, som hörde mitt svar, skrattade och trodde, det var en galning nere i asken.

Emellertid skickade man ned timmermannen på taket, och han sågade ett hål, ungefär fem fot i fyrkant. En stege stacks ned genom hålet till mig, och jag klef upp. Därpå förde man upp mig på däck. Jag var då i ganska medtaget tillstånd.

Sjömännen voro mycket häpna öfver äfventyret och gåfvo mig tusen frågor. Jag var lika förvirrad som de, ty de föreföllo mig som idel små dvärgar. Mina ögon hade i Brobdignag vant sig vid jättelika föremål, och det dröjde länge, innan jag kunde sätta mig in i de nya förhållandena.

Kaptenen, en hederlig engelsk sjöman af rätta sorten, förde mig ner i kajutan och lät mig hvila ut. Jag sof några timmar och kände mig därefter uthvilad. När jag vaknade, var klockan åtta på aftonen. Kaptenen och jag åto kvällsvard tillsamman.

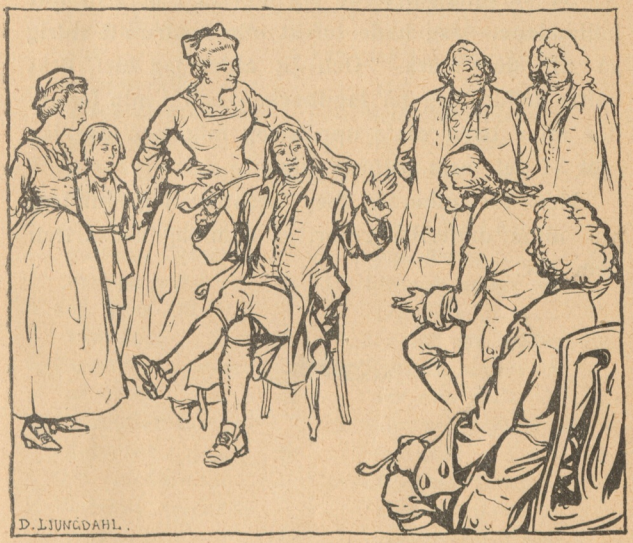
Min ask började få fart och drogs genom vågorna.

Kaptenen sade mig nu, att man fört upp på fartyget så många af mina saker, man kunnat, men att man måst lämna borden och stolarna, emedan de voro fastskrufvade. Asken, som börjat läcka allt mera, hade man till sist måst öfvergifva i sjunkande tillstånd.

Han berättade vidare, hur det gått till, när de först upptäckt min underliga farkost. Han hade iakttagit den genom sin kikare och först tagit den för ett segel. När han kommit närmare och insett sitt misstag, hade han skickat några matroser dit i skeppsbåten för att närmare undersöka, hvad det var. Matroserna kommo förfärade tillbaka och berättade, att det inte var något fartyg utan ett flytande hus. Han skrattade åt dem men gick själf i båten och befallde sina män ta med en stark kabel. Med denna hade de släpat fram min farkost till skeppet och där upptäckt min näsduk och hört mina rop.

När jag nu berättade min historia för kaptenen, trodde han först, att jag var alldeles vansinnig. Men så småningom började jag öfvertyga honom. Isynnerhet sedan jag öppnat min koffert, som man räddat ombord på skepptet, och visat honom de saker, jag fört med från jättelandet: kammen, som jag gjort af kungens skäggstrån, några af drottningens hår, en af Glumdalklitsch's afklippta naglar och dylika underligheter.

Men fullt öfvertygad blef han, när jag visade honom en tand, som tillhört en betjänt vid hofvet. Denna tand, som var alldeles frisk, hade en slarfvig tandläkare dragit ut i stället för en maskäten, som värkte. Jag hade fått den som minne och låtit putsa upp den. Den var omkring en fot

lång och fyra tum i genomskärning. Kaptenen betraktade denna tand med förtjusta ögon, och jag gaf honom den med nöje till minne af mig.

Skeppet, som kom från Tonkin, var nu på

hemväg till England. Resan gick mycket lyckligt, och vi landade i Downs den 3 juni 1706, omkring nio månader sedan jag undkommit ur jättelandet.

När jag kom till mitt hem, blef där naturligtvis stor glädje. Man hade redan sörjt mig som död, då man på åratal ingenting hört om mig.

Så småningom lefde jag mig in i de nya förhållandena. Jag hade lofvat min hustru att aldrig gå till sjös mera. Och ju äldre jag blef, dess bättre trifdes jag på landbacken och i min familj, där mina barn växte upp kring mig, och där jag njöt af det mest ostörda lugn.

Men för mina vänner berättar jag stundom om mina underliga resor, så som jag nedskrifvit dem här.

INNEHÅLL.

	Sid.
1. Min ungdom och mina första sjöresor	3
2. Skeppsbrottet. Jag kastas upp på Lilleputts strand	7
3. Jag vaknar som lilleputtarnas fånge	10
4. Jag förvånar lilleputtarna genom min glupskhet	15
5. Jag föres till hufvudstaden	22
6. Kejsaren kommer på besök	32
7. Lilleputtarnas påflugenhet	36
8. Oro vid hofvet	40
9. En lustig undersökning	42
10. Jag sätter skräck i lilleputtarna	47
11. Mina förströelser i Lilleputt	51
12. Ett ståtligt skådespel	55
13. Ändtligen fri	60
14. Besök i hufvudstaden	63
15. Jag besegrar Blefusku	70
16. Kejsarens missnöje	80
17. Jag inbjudes till Blefusku	83
18. Huru jag släckte eldsvådan i kejserliga slottet	85
19. Ett och annat om Lilleputt	90
20. Jag får nya kläder	93
21. Kejsaren häpnar öfver min aptit	99
22. Sammansvärjning mot mig	101
23. Jag lämnar Lilleputt utan afsked och vadar öfver till Blefusku	111
24. Lilleputtarnas vanmäktiga vrede	116
25. Ett lyckligt fynd	119
26. Min affärd från Blefusku	124

	Sid.
27. Ett lyckligt återseende	129
28. På nya äfventyr	135
29. Jag fastnar i ett sädesfält och fångas som en kattunge	140
30. På middag i en jättefamilj	150
31. Ytterligare äfventyr	155
32. Jag besegrar råttorna	159
33. Lilla Glumdalklitsch	163
34. Jag förevisas på marknader	170
35. Jag blir hofman	174
36. Man funderar öfver mig	179
37. Jag får det trefligt	181
38. En öfvermodig dvärg	188
39. Min strid med flugorna	190
40. Landet Brobdignag	193
41. När man är liten	201
42. Hur jag fick segla	210
43. Mitt lif hänger på ett hår	215
44. Mina små förströelser	221
45. Upp genom luften	224
46. Räddning och hemkomst	229

UR LIFVET

Sven Hedin
och hans senaste forskningsfärd.

Säkerligen hörde du förliden sommar omtalas, att en af våra ryktbaraste landsmän, professor *Adolf Erik Nordenskiöld*, då afled. Nordenskiöld var den förste, som lyckades segla längs hela norra kusten af Asien. Då han den 24 april 1880 med sitt fartyg Vega återkom från denna märkliga färd, mottogs han i Stockholm med storartade festligheter.

Bland dem, som voro vittnen till Vega-männens festliga mottagande, var äfven *Sven Hedin*. Han var då endast en 15 års skolgosse, men måhända vaknade allaredan då lusten hos honom att söka efterlikna sina firade landsmän, att en dag, som de, få begifva sig ut på upptäcktsfärd till okända trakter. Redan fem år därefter företog han såsom tjuguårig student sin första resa till Asien. Han färdades då genom *Mesopotamien* och *Persien* och besökte därvid de i de österländska sagorna så ofta omtalade städerna *Bagdad* och *Isfahan*. År 1890 deltog han i en beskickning, som konung Oskar II afsände till schahen af Persien. Han fortsatte därvid resan och färdades öfver det ryska *Väst-Turkestans* oaser och stepper till dess hufvudstad Taschkent samt vidare uppför det ytterst branta bergpass, som härifrån leder upp till det kinesiska *Öst-Turkestans* västligaste stad Kashgar. Därifrån såg han den ändlösa steppen utbreda sig öster ut mot ökenranden, och i söder uppfångade han en skymt af de väldiga bergjättar, som, med evig snö på sina hjässor och stålblankt ispansar öfver skuldror och sidor, bevaka ingångarna till det hemlighetsfulla Tibet. Här vid tröskeln till Hög-Asien måste han emellertid återvända.

SVEN HEDIN

År 1893 begaf han sig ut på sin tredje resa. Han hade därvid uppgjort den djärfva planen att genomresa Asien i hela dess längd från Kaspiska till Stilla hafvet och därunder utforska det dittills mycket litet eller alls icke kända väldiga höglandet i hjärtat af Asien, som genomskäres af jordens högsta bergskedjor och på sin rygg bär vidsträckta stepper och sandöknar. Det blef en äfventyrlig färd. Kamelen bar honom genom sandöknarna, hästen öfver högslätterna, på grymtoxens rygg klättrade han uppför bergstopparnas isbranter, han färdades i kanot genom insjöarnas säf-skogar och bars i bärstol under sista delen af sin resa. Månget äfventyr, där lifvet vågades, upplefde Hedin under denna färd. En af hans svåraste och om mod och uthållighet vittnande vandringar under denna resa var den färd, som han med fyra man och åtta kameler företog genom den väldiga sandöknen *Takla-Makan* norr om Tibet. Under de 13 första dagarna funno de tillräckligt med vatten för sitt behof, men därefter sökte de sådant förgäfves. Och då det medtagna vattenförrådet räckte endast fyra dagar, så omkommo två af hans följeslagare och sju kameler af törst i öknen och begrafdes af dess sand. Nästan allt, hvad han förde med sig, gick också förloradt. Så godt som döende nådde han slutligen med tvänne tjänare och en kamel floden Khotan-darja. Där funno de vatten och drucko nytt lif i sina förtorkade kroppar. Hedin kunde åter fortsätta sin färd. Efter fyra års resa uppnådde han den 2 mars 1897 Kinas hufvudstad Peking. Därmed hade han nått sitt mål, och genomkorsandet af Asien var fullbordadt. Den 10 maj samma år var han åter i Stockholm.

Trots de många faror och ansträngningar, som Hedin fått utstå under denna resa, dröjde det icke mer än två år, innan han på nytt gaf sig ut på forskningsfärd. Äfven denna gång styrde han kosan till *Tibet*, hvars okända trakter han grundligare än förut ville genomforska och kartlägga. Från denna färd är han nu på hemväg. Man hade icke på länge haft några underrättelser från honom, och man började därför frukta, att det på något sätt gått honom illa. Men så kom i slutet af förra året telegram om, att han lyckligt och väl kommit genom Tibet ner till Indien. Och i slutet af januari detta år erhöll konung Oskar ett långt bref från honom, i hvilket han berättar om sin resa. Att han äfven under denna färd haft många faror att utstå, kan du förstå af följande utdrag ur hans bref till konungen, i hvilket han skildrar, huru han försökte inträngа i tibetanernas hufvudstad *Lassa*, som det är förbjudet för främlingar att besöka.

— Förklädd till pilgrim, skrifver han, bröt jag upp med

(Forts. på omslagets V:e sida.)

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

endast två följeslagare och några af våra bästa hästar. Redan andra natten öfverföllos vi af ett röfvarband och förlorade de två bästa hästarna. Det hällregnade natt och dag utan afbrott. Marken var så uppblött, att vi ofta voro nära att drunkna i dy.

Efter nio långa dagsmarscher hejdades vi plötsligt en kväll af tre höfdingar, som kommo till vårt tält och helt kort förklarade, att vi voro deras fångar. Ett försök till flykt skulle kosta oss lifvet. Till en början skulle vi afvakta ankomsten af provinsens »bombo» eller ståthållare. Nåväl, vi hade intet annat val än att vänta, men för öfrigt gick det ingen nöd på oss. Allt, hvad vi behöfde i proviant, ställdes till vårt förfogande, och vi behandlades med största hänsyn. Trettiosju fångvaktare, beväpnade till tänderna, höllo reda på oss natt och dag. Om nätterna lyste deras rökiga eldar kring vårt tält genom regndusket.

Efter fem dagars väntan kom ståthållaren, och han inbjöd oss genast till gästabud i sitt tält, men jag lät svara honom, att jag ingenting ville honom, och om han önskade träffa mig, tog jag emot när som helst. Följden var, att han en stund senare kom, åtföljd af en lysande stab af 67 officerare och soldater. Alla voro iklädda högtidskläder. Han själf bar en dräkt af gult siden, röd hufvudbonad, gröna sammetsstöflar och red en grå mulåsna. Han sade mig helt enkelt, att jag var engelsman, och att jag måste vända om. Han hade fått befallning från Lassa att se till, att jag ej ryckte en tum närmare denna stad. Hästar, får och proviant skänkte han oss, och under bevakning af 3 officerare och 20 man kavalleri anträdde vi återtåget, rätt glada öfver att vi med lifvet kommit från äfventyret.

Hedin har på denna sin resa tillryggalagt nära 1,000 svenska mil, och af dem äro omkring 900 nu för första gången beträdda af europeisk fot. De anteckningar, han skrifvit under sin resa, upptaga 3,600 sidor. Han har tagit omkring 2,000 fotografier och ritat 1,076 kartblad. Sammanfogades dessa kartblad, skulle de bilda en jättekarta af 270 meters längd. Han har ock samlat en mängd bergarter, växter och djur.

Genom denna sin senaste färd har Sven Hedin gifvit världen ett nytt prof på svensk mannakraft, mod och uthållighet. Vi kunna känna oss stolta öfver en sådan landsman. Och vi hälsa honom alla hjärtligt välkommen åter från hans djärfva färd hem till fosterjorden.

TANKEÖFNINGAR

126. Sifferlogogryf.

7, 6, 5, 4 = gossnamn,
4, 3, 7, 1 = flicknamn,
1, 5, 2 = träd,
3, 7 = buske,
2, 6, 4 = träd,
4, 3, 1 = bibliskt namn,
4, 6, 7 = nyttig växt,
7, 6 = tilltalsord,
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 = sydfrukt.

127. Charad.

Mitt första alltid korfven har,
själf du det har också.
Mitt andra under kalla da'r
är skönt att sätta på.
Hvar dalkarl, om han äkta är,
mitt hela alla vintrar bär.

Lösningar.

123.

5	10	3
4	6	8
9	2	7

124.

		A		
		r		
L	i	b	a	u
T	r	o	s	a
		g		
		a		

125. Etui.

Kurra gömma.

— Ett, två, tre, fyra, fem — — — —!

Lilla syster Sara stod vid väggen och blundade och räknade, medan jag sprang omkring och försökte gömma mig.

— Det dröjer minsann inte länge, tänkte jag, innan hon är vid hundra. Det går ju så fort som när ärter trilla utför ett plåt-tak. Och se'n är hon efter mig vid alla gömställen, för hon känner dem så väl allesamman.

— Sextiofem, sextiosex, sextiosju — — — —!

— Hvar i all världen skall jag gömma mig? Nu vet jag! Bara inte dörren är låst. Nu skall hon allt få leta länge efter mig.

Jag sprang nerför backen till den gamla mangelboden med potatiskällaren under. Å, så bra! Källardörren stod öppen. Kvickt smög jag mig in och drog igen dörren. Nu var jag då riktigt säkert gömd.

Ja, bara det inte var allt för säkert!

När jag i farten smällde igen dörren efter mig, så knäppte det till så besynnerligt i låset. Tänk, om jag hade stängt mig inne? Jag blef het öfver hela kroppen. Först drog jag i dörrn af alla krafter, sedan tryckte jag den utåt, men den gaf icke vika åt något håll. Nu stannade jag och lyssnade. Det hördes någon utanför. Säkerligen var det Sara, som gick och letade efter mig. Skulle jag skrika efter hjälp? Tänk, hvad hon då skulle skratta åt mig! Och se'n skulle hon berätta för alla de andra, att jag fångat mig själf, alldeles som en råtta, och att hon hjälpt mig ut ur fällan. Nej, det skulle jag icke kunna tåla. Då finge det förr gå hur det ville.

Ännu en gång ruskade jag på dörren, men den gaf sig inte. Det gamla rostiga låset var allt för hårdt för

mina små händer. Hade jag bara haft ett bräckjärn eller en knif, så skulle jag möjligen kunnat rå på det. Kanhända jag kunde finna något sådant bland all den bråte, som fanns i källaren. Om jag nu haft bara en enda tändsticka att lysa mig med! Men det hade jag, förstås, inte. Det var ingen annan råd, än att jag måste ge mig ut på upptäcktsresa och trefva mig fram i mörkret utefter väggarna.

I första hörnet fann jag en torfhacka; den tog jag med, den kunde alltid bli nyttig till något. Så stötte jag mot en stor lår med lock på. I nästa hörn stod ett tungt järnspett, som jag också släpade med mig. Några steg längre bort stupade jag omkull tvärsöfver en gammal kista. I det tredje hörnet låg en hög trasiga säckar. Jag skulle just lyfta på en af dem, men hoppade i detsamma till af förskräckelse. Det var något, som rörde sig i säcken och som pep. Det var en stor råtta. Hon var ju icke farlig, men det kändes otäckt i alla fall. I sista hörnet stod en tom tunna. Och så var jag åter vid dörren, den förargliga dörren, som stängde mig inne från den solljusa världen därutanför.

Just som jag gjorde mig i ordning att angripa dörren med hackan och spettet, hörde jag rätt öfver mig ett surrande ljud. Hvad kunde det vara? Ack, det var ju gamla Malena, som satt i mangelboden ofvanför och spann. Det fanns ju således folk i närheten. Skada bara, att Malena var så döf. Hon skulle säkerligen inte märka något, äfven om engelsmännen och boerna fyrade af alla sina kanoner tätt intill henne. Men nu kom jag att tänka på en sak, som jag förut alldeles glömt. Midt på golfvet i mangelboden fanns ju en lucka, som ledde ner till källaren. Genom den skulle jag väl kunna finna vägen till friheten.

Hur skulle jag nu kunna nå den? Det fanns ingen trappa dit. Jag måste skaffa mig någon ställning att krypa upp på. Med järnspettet sköt jag fram den stora

(Forts. på omslagets V:e sida.)

— Var inte ledsen för det, min gumma lilla, svarade finkfar. Kanske den ungen, som nu gör dig så mycket besvär, blir en storsångare med tiden liksom jag själf. Jag skall för resten hjälpa dig att hålla äggen varma, när jag inte behöfver flyga ut och skaffa mat.

Och finkfar höll ord.

Han satte sig hos lilla finkmor och hjälpte henne att hålla äggen varma; och han småsjöng för henne, tills hon somnade och glömde alla sorger och bekymmer.

Och så en vacker dag brötos alla de små äggen upp, och den ena ungen kom ut efter den andra och sade »pip!» och »kvirr-irr!»

— Gud ske lof, för att de alla äro välskapade och hvarken döfstumma eller blinda! sade finkfar och finkmor.

Men nu blef det ett förskräckligt besvär med att skaffa mat åt hela den hungriga skaran. Hela dagen, ända från solens uppgång till dess nedgång, voro de stackars föräldrarna i fullt arbete med att söka maskar, insekter och andra ätbara saker att stoppa i gapet på ungarna. Och den glupskaste af dem alla var den stora ungen, som kommit ut ur gökägget. Han snappade alltid till sig dubbelt så mycket som de andra men var ändå aldrig nöjd. Och han skrek ständigt »mer, mer, mer», utan att tänka på de stackars föräldrarna, som släpade och arbetade så hårdt för hans skull, att de knappast fingo tid att äta mer än en liten munsbit på hela dagen. Inte heller hade han någon känsla för sina fostersyskon, utan en morgon, när han tyckte det blef trångt om plats för hans egna långa ben, sparkade han så häftigt till en af de små finkungarna, att den lille stackarn föll ut ur boet och slog ihjäl sig.

Föräldrarna blefvo mycket ledsna, när de fingo se, hvad som händt. Men de trodde, att ungen själf af oförsiktighet fallit ut ur boet. Och så förmanade de de öfriga ungarna att för all del hålla sig stilla och inte försöka sig på några kullerbyttor, förrän de hunnit lära sig flyga.

Men nästa dag låg en af de andra ungarna utkastad ur boet. Då blef hjärtat så tungt af sorg hos de stackars föräldrarna, att det föreföll dem mycket svårare att skaffa mat till de återstående ungarna än förut till hela skaran. Men den otacksamma gökungen brydde sig icke om deras sorg, ty nu kom det ändå mera mat på hans andel än förr.

På tredje dagen försökte han åter att sparka ut en unge ur boet. Men de återstående ungarna lågo nu så djupt nere i bottnen på boet, att hur mycket han än sparkade och sparkade, lyckades han ändå inte att sparka ut någon enda utaf dem. Till slut hittade han emellertid på det knepet att krypa under en af dem och, när han väl lyckats få honom öfver sin rygg, resa sig i en hast och stjälpa honom öfver boets kant. Ja, han hade nog ej slutat, förr än han lyckats göra sig af med alla de stackars små finkungarna, om inte hans elakhet blifvit upptäckt af en snäll gosse, som alltid brukade hjälpa dem, som voro små och svaga och illa handterade af de stora och starka.

Den gossen brukade ofta gå ut i skogen och höra på fågelsång. Men han ofredade aldrig några fågelbon, och han brukade till och med hindra andra gossar, när de ville röra ägg eller ungar.

Nu kom han till det trädet, där bofinkarna hade sitt bo. Och när han såg de två ungarna ligga döda vid dess fot, undrade han, hvem som varit nog elak att döda de stackars kräken. Då blef just i samma ögonblick den tredje ungen utkastad af gökungen och föll döende ned vid gossens fötter.

Gossen skyndade sig att klättra upp i trädet för att se, hvad det kunde vara för en fågel, som var nog grym att så där kasta ut sina ungar.

Då fick han syn på den stora gökungen, och då sade han:

(Forts. på omslagets VII:e sida.)

(Forts. fr. omslagets VI:e sida.)

— Fy skam, du otacksamma gök! Nu tar jag dig med mig hem, eljes kastar du väl ut de andra ungarna med.

Men gökungen, som aldrig förr sett en människa, blef så förskräckt, att han flaxade högt upp med sina halfnakna vingben; och så förlorade han jämvikten och föll ut ur boet och slog ihjäl sig.

De små bofinkföräldrarna voro först alldeles otröstliga öfver sina förlorade ungar och kanhända allra mest öfver den störste, af hvilken de väntat sig så mycket. Men de två, som voro kvar, blefvo dem snart till en stor tröst och glädje.

De blefvo de sötaste finkar i världen. De fingo en förtjusande fin grågrön fjäderdräkt och lärde sig snart både flyga och sjunga.

Och så blef den otacksamma göken glömd.

En sägen om Mälarens uppkomst.

För SAGA af *Eugenie Beskow.*

Då Odin — så berättar en af de gamla sagorna — under sitt tåg mot norden stannat för en tid på Fyen, där han grundlagt staden Odense, sände han Asa-mön Gefion att utforska länderna längre mot norr.

Gefion begaf sig öfver sundet och färdades norrut, tills hon kom till ett land, som kallades Svitjod. Där regerade då en konung vid namn Gylfe. Af honom fick hon löfte om ett landstycke, så stort som fyra oxar på en dag kunde plöja upp.

Gefion for då till Jotunheim eller jättarnas hem och hämtade fyra jätteoxar samt en jätteplog. Och nu blef det ett plöjande, hvartill maken aldrig förut skådats i Svitjod. Plogen gick så hårdt och djupt, att landet skars loss. Och oxarna drogo det söderut.

Men när de voro i sundet midt emellan fastlandet och Odins ö, tröttnade de. Och där blef landstycket liggande. Så uppkom Själland, af de gamle äfven kalladt »Danmarks tillökning».

Skjöld, en son af Odin, blef där konung, byggde sig en stad, äktade Gefion och blef stamfader för Danmarks konungar, hvilka efter honom kallades Skjöldungar, d. v. s. Skjölds ättlingar.

På den plats i Svitjod, hvarifrån landstycket tagits, uppkom i stället en mycket stor sjö, som fordom kallades Lögaren, men i våra dagar bär namnet Mälaren.

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

låren, tills den, som jag antog, stod midt under luckan. Sedan lyfte jag upp tunnan på låren och ställde järnspettet och hackan bredvid den. Nu gällde det för mig själf att komma upp på tunnan. Det lyckades. När jag reste mig upp, stötte jag hufvudet mot taket.

Med händerna famlade jag nu omkring bland damm och spindelväf. Där kände jag luckan. Den måtte väl inte vara igenspikad eller nedtrampad så hårdt, att den satt fast! Jag klämde på med händer och hufvud. Det gick inte. Då grep jag fatt i järnspettet och dunkade på med det. Ändtligen gaf luckan efter. Jag fick upp den så pass, att jag kunde sticka upp hufvudet. Å, hvad jag var glad att åter få se solljuset och att kunna andas fritt!

Men jag glömde alldeles mig själf, när jag fick ögonen på gamla Malena. Spinnrocken stod stilla, och hon satt och stirrade med vidöppna ögon på mig, hela hennes gamla kropp var orörlig som en staty. Hon trodde säkert, att det var tomtegubben, som kom uppkrypande ur källaren.

— Malena, Malena! Du är väl inte rädd för mig! Känner du inte igen mig, Malena? Jag skulle gömma mig i källaren, ser du, och då slog dörren i lås efter mig, och så hade jag ingen annan utväg än att krypa upp genom källarluckan, förstår du.

Medan jag på detta sätt skrikande sökt förklara äfventyret för den gamla, hade jag krupit fram helt och hållet och lagt igen luckan efter mig. När jag vände mig om, fick jag se lilla Sara stå i dörren. Hon hade visst hört och förstått alltihop. Men hon skrattade icke alls åt mig. Jag tror rent af, hon hade tårar i ögonen. Och i glädjen öfver att se store bror igen, glömde hon alldeles bort att springa och dunka för mig.

TANKEÖFNINGAR

128. Räknegåta.

I ett sällskap funnos 20 personer. När de skildes åt, tryckte hvar och en af dem alla de öfrigas händer till afsked. Hur många handtryckningar blef det?

129. Dolda gossnamn.

Han kastade en stor sten i vattnet.
Det var till Hjo han reste.
Jag har gått tre mil i dag.
Du har tur i allting.
Han har aldrig sett slottet.
Vi vandrade i går till Södertälje.
Han for i september till Skåne.

I hvar och en af dessa meningar finnes ett gossnamn doldt. Tag reda på dem!

130. Gåta.

Ett litet ting
i vår ring,
långt mindre än en fluga.
I *mal* men ej i *stek*,
i *dans* men ej i *lek*.

Lösningar.

126. Nils — Lena — asp — en — pil — Lea — lin — Ni — apelsin.
127. Skinnpäls.

Den otacksamma göken.

För SAGA af *C. L.*

Två snälla, vackra och flitiga bofinkar möttes en vacker dag på våren i en stor skog. Först voro de litet blyga, sutto på hvar sin gren och tittade på hvarandra utan att säga så mycket som »god dag» en gång.

Men så började den ena sjunga en mycket vacker visa, och då blef den andra så förtjust, att hon ropade »kvirr», det vill säga *tack* på finkarnas språk. Då flög sångaren hän och satte sig bredvid den andra lilla finken och begynte prata med henne. Och så blefvo de så goda vänner, att de berättade hvarandra sina lefnadsöden. Och slutligen kommo de öfverens om, att det var mycket bättre att bo tillsamman med en god vän i en liten vrå af skogen än att flyga ensam omkring på äfventyr i den stora, vida världen.

Så hjälptes de åt att bygga det allra raraste lilla bo. Och nu bar det så bra till, att den bofinken, som inte kunde sjunga, hon hade af Gud fått den gåfvan att kunna lägga de sötaste små ägg, af hvilka det med tiden kunde bli små ungar — riktiga små lefvande bofinkungar.

Hennes vän, sångaren, blef så glad, när han fick se det första lilla ägget, att han genast diktade en ny, vacker visa, som handlade om hur roligt det skulle bli att få en hel skara små ungar att lära flyga och sjunga sin skapares lof.

Detta uppmuntrade lilla finkmor så mycket, att hon under de följande dagarna fortfor att lägga ett litet ägg hvarje dag. Det blef tillsamman fem ägg. Och så kommo de öfverens om att finkmor skulle sitta snällt och besked-

ligt hemma i boet och hålla äggen varma, tills ungarna skulle bli så färdiga och starka, att de kunde komma ut ur äggen, och att finkfar under tiden skulle flyga ut och hämta föda både åt sig och henne. Han bad henne, att hon för all del inte skulle bli otålig, ifall han någon gång skulle dröja längre än vanligt. Detta lofvade lilla mor och höll också ord.

Men en dag blef finkfar så länge borta, att finkmamma blef orolig och trodde, att en olycka händt honom. Och så flög hon ett ögonblick upp i toppen af det högsta trädet för att se, om han ej syntes till.

Detta blef orsaken till en verklig olycka.

I trädet midt emot bodde nämligen ett gökherrskap af den lata sorten, som inte själf vill ha besvär med att kläcka ut och mata sina ungar. Det herrskapet passade på, medan finkmor var borta, och skyndade sig att lägga ett stort, stort gökägg i finkboet.

När finkmamma kom tillbaka, blef hon helt förvånad att se, hur det ena ägget vuxit; men som hon aldrig fått lära sig den nyttiga konsten att räkna, så kom hon ej underfund med att där fanns *sex* ägg i stället för *fem* uti boet.

Och nu mån I tro det blef ett förskräckligt besvär för henne att kunna hålla alla dessa ägg varma; ty hur hon än räckte och sträckte sig, så tycktes det nästan omöjligt för hennes lilla kropp att kunna täcka alla äggen.

När bofinkfar kom hem, fann han lilla finkmor alldeles feberhet och gråtfärdig. Hon kunde knappast svälja en bit af alla de läckerheter, han medfört åt henne, fastän han matade henne så innerligen ömt och vänligt.

— Hvad är det åt dig, min gumma lilla? frågade han på sitt allra vackraste kvitterspråk.

Då berättade finkmamma, hur svårt det var för henne att hålla alla äggen varma, sedan det ena i en hast blifvit så stort, att det tog mer än dubbelt så stor plats som förut.

Såsom ett bevis för att det tillgått så som här berättats vid Själlands och Mälarens tillkomst, tillägger sagan, att lika många vikar som Mälaren har, lika många uddar har Själland.

Om denna Gefions gärning kväder skalden:

»Jordgrunden skälfde,
jag sjunka den såg.
Eystrasalt * hvälfde
mot klippan sin våg.
Sierskan sköna
sitt plogland nu kör
ned i jordens grund.
Världen får röna
det trollverk hon gör
med fjädrar och sund.
Hon danar i norden
en strandfager sjö,
hon gör utaf jorden
en blomstrande ö.»

* Eystrasalt = Östersjön.

TANKEÖFNINGAR

131. Omflyttningsgåta.

Flytta om bokstäfverna i nedanstående ord, så att af dem uppkommer ett ordspråk!

le, din, grön, nu, ta, ek.

132. Charad.

Mitt första lösa kan en boja.
Mitt andra finns i kök och koja
och räknar släkt med skål och fat.
Mitt hela är en sommarmat.

133. Rebus.

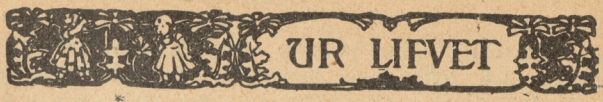
1 VOV VOV VOV lyda.

Lösningar.

128. Tänk dig, att hvarje person har sitt nummer. Antag att n:r 1 först tager afsked af de öfriga och aflägsnar sig, han har då gifvit 19 handtryckningar; därefter gör n:r 2 på samma sätt, det blir för honom 18 handtryckningar; för n:r 3 blir det 17, för n:r 4 blir det 16 o. s. v.. för n:r 19 blott 1 och när n:r 20 är ensam kvar, har han ingen att gifva någon handtryckning åt. För att nu få reda på summan af alla handtryckningarna lägger du tillsamman talen från 1 till och med 19. Det blir 190.

129. Torsten. Johan. Emil. Artur. Harald. Ivan. Bertil.

130. Bokstafven *a*.

Bref från Nils i Småland till Sven i Stockholm.

Käre Sven!

Jag tror rakt, du har glömt bort, att vi kommo öfverens om i julas att skrifva till hvarandra. Men eftersom du inte vill börja, så vill jag göra det. Jag skall berätta för dig, hvad jag hade för mig under påsklofvet.

Knappt hade det ringt till lof i skolan onsdagen före påsk, förrän Svante och jag gnodde hem till vår stadsbostad. — Å så roligt! Där stod Karlsson redan framför porten och väntade på oss med släden och Grållan. Vi in i en fart och gjorde oss i ordning, och fem minuter därefter bjällrade vi ut från staden.

Jag tror, vi voro de första, men strax efter oss kommo pojkarna Ström i sin släde, och så kommo pojkarna Nilsson och så pojkarna Blom, tills vi slutligen voro fem slädar skolpojkar i följe.

Du kan tro, vi hade festligt på vägen. Först körde vi, tills det värkte i fingrarna, och så plockade vi upp af matsäcken, som våra mammor skickat med hemifrån. Somliga hade fått ett, och somliga hade fått annat, och så bytte vi och bjödo hvarandra. Och ibland så bytte vi skjuts också, så jag for i Bloms en stund, och Erik Blom for i min en stund. Och så skröto vi med våra hästar. Hvar och en tyckte som så, att hans var den styfvaste. Och nog höll jag på Grållan, för maken till Grållan finns inte.

För hvar släde, som tog af åt annan väg, hurrade vi. Vi och Ströms ha längst hem. Ströms ha tre mil, vi ha tre och en half. Men det gick i ett huj.

Rätt som det var, svängde släden upp för backen där hemma, och Fylax kom hoppande emot oss under höga skall. Därpå slogs porten upp, och far och mor och syskonen kommo ut på trappan och ropade god dag. Det var dukadt kaffe i salen med färska bullar och våfflor, och brasan brann. Det var härligt att veta, att man nu skulle få vara hemma en hel vecka i sträck. Du skall veta, vi hade varit i den gamla staden ända sedan julofvet. Småsyskonen hade hunnit växa under den tiden. Lillan hade till och med hunnit bli blyg för oss, hon småskrattade och kröp under bordet, när vi tittade på henne.

Nå, första kvällen gjorde vi ingenting annat än gingo omkring och kände det bussigt att vara hemma. Fylax följde oss i hälarna hvar vi gingo. Han hade väntat på oss, ända sedan släden farit på morgonen, sade mor.

Morgonen därpå gåfvo vi oss af ut på skidor, så snart vi fått frukost i oss. Det var fin skare, och du må tro, vi foro som blixtar i backarna. Åke, min lille bror, som inte är sex år än, tar redan små gupp, och Kerstin, som är en vildkatt, ger sig utan tvekan utför de svåraste ställen. Vi skidade bort till Trollberget, som ligger en mil hemifrån. Där på toppen åto vi upp våra smörgåsar och äpplen, som vi haft med oss i fickorna, och så kilade vi hem öfver backarna och togo en ginväg öfver Ramsjön, där vi hälsade på vår lilla ö, som vi bruka lustfara till om somrarna. Vi kommo hem just lagom till middagen. Då kändes det godt att få äta, men sedan var det skönt att komma ut igen. Jag kände mig rent hungrig efter snö och luft. På kvällen åkte vi kälke i månskenet. Du minns, hur vackert månsken det var i påskas.

Dagen därpå skidade vi uppåt storskogarna. Du kan tro, där sågo vi spår af älg. Fylax fnös och såg häpen ut.

På påskafton höllo vi på mest hela dagen med att samla ihop bränsle till en påskeld uppe på vårt berg. Så skrefvo och ritade vi på påskäggen. Och så åto vi ägg i

(Forts. på omslagets V:e sida.)

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

kapp på kvällen. Se'n gingo vi ut hela bunten och tände på vår eld. Den var präktig, skall du tro. Och så det flammade rundt om på bergen! Vi räknade ända till tretio eldar.

På påskdagen tog det till att töa, och då byggde vi en fästning på gården. När den var färdig om kvällen, hängde vi dit kulörta lyktor och gjorde fest för far och mor och småbarnen. Vi lade dit en matta, så där blef varmt och fint, och så sutto vi där i ring och åto knäck och stekta äpplen.

Jag hinner rakt inte med att tala om allt, hvad vi gjorde under påsken. Bara en sak till måste jag berätta. Jo, ser du, en dag tänkte vi ha skidtäflan efter häst, men unghästarna voro åt skogen efter timmer, och så hade vi bara Grållan. Men då tog Svante och spände sig efter en oxe. Men se oxen ville inte vara med om saken. Först konstrade han på alla vis, men när Svante ändå stod på sig, satte han af i sken. Har du sett en oxe skena? Det ser riktigt löjligt ut. Svante skrattade, så han blef ostadig på skidorna — och så damp han i en sväng, och den ena skidan bröts af. Jag tänker, vi bry oss inte om att skida efter oxar mer.

Nu äro vi åter tillbaka i staden och plugga. Men den 30 april, då det blir marknad här, få vi lof igen, och så få vi lof 1 maj, så det blir två dagar i sträck. Då få vi fara hem igen. Men kanske jag stannar här öfver marknadsdagen. Du kan inte tro så roligt det är att se på marknaderna här.

Nej, adjö med dig nu, hederspojke! Hvad har du för dig där uppe i Stockholm? Skrif snart och berätta det för

din vän
Nils.

TANKEÖFNINGAR

134. Omflyttningsgåta.

För SAGA af *R.*

a	a	d	g
g	g	h	l
l	s	s	t
t	u	ö	ö

Ordna bokstäfverna i vidstående kvadrat så, att bokstäfverna i såväl de vågräta som de lodräta raderna bilda samma fyra ord! De fyra orden äro namn på:

en årstid,
ett djur,
en egenskap hos räfven,
något, som finnes på rosor.

135. Geografisk gåta.

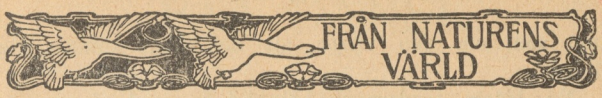
Tag 3 a, 1 b, 2 e, 2 g, 2 i, 4 k, 4 l, 1 m, 4 n, 3 o, 1 p, 5 r, 5 s, 1 t, 1 u, 1 v, 2 å, 2 ö,
och bilda af dem namnen på 5 svenska städer samt ordna dessa namn så, att begynnelsebokstäfverna, lästa uppifrån och ner, bilda namnet på ett landskap i Sverige.

Lösningar.

131. Ingen rök utan eld.

132. Filbunke.

133. En hund skall lyda.

Hur en elefantmor lägger sitt barn till sängs.

Har du någonsin sett det?

Det har jag gjort, och det var så nöjsamt, att jag vill berätta det för dig. Det var i den stora zoologiska trädgården i London en varm sommardag vid solnedgången. Medan jag vandrade där, såg jag en stor samling män, kvinnor och barn, som stodo utanför gallret till en af elefanternas inhägnader. De stodo alldeles tysta och stilla, som om de varit rädda att väcka en sofvande. Då jag nyfiken närmade mig, grep en liten tösunge mig i armen. Hon knep ihop munnen och gaf mig en varnande blick, medan hon betydelsefullt pekade in på elefanten.

Jag såg då, att elefantmor hade lindat snabeln om halsen på sin unge. Den lille kröp in till henne, och det såg ut, som om hon hviskade honom något i örat. Ungen stod ett ögonblick stilla, höjde så hufvudet, skakade de små öronen, viftade med svansen och gick sedan helt förnöjd med modern till midten af inhägnaden. Där blef den stående stilla, medan modern begaf sig bort till ett hörn, där det låg en stor halmhög. Med snabeln bar hon nu fram det ena fånget halm efter det andra och lade dem rundt omkring ungen. När hon tyckte, att det var tillräckligt, började hon trampa ut halmen med sina tunga fötter. Den lille stod och såg på och började sedan trampa på samma sätt. Därpå begaf elefantmor sig till den motsatta sidan af inhägnaden och rotade där med snabeln i den fina hvita sanden. Hon kom strax tillbaka till den väntande ungen, som äfven nu viftade med svansen, skakade på öronen och lät höra en glad grymt-

ning, som om den visste, att det skulle komma något nöjsamt.

Nu blåste modern en hel sky fin sand öfver ungen. Sanden lade sig tätt i hudvecken bakom ungens öron, rundtom dess ben och under buken. Då han sålunda var väl inpudrad, virade modern snabeln om hans lif och lade honom varligt ned på halmen. Till sist bredde hon också halm öfver ungen, som strax började snarka och sofva.

När allt detta var gjordt, drog den lilla flickan bredvid mig en suck och såg på mig, som om hon ville säga: Nu lönar det sig inte att stå här längre.

— Vet du, hvarför elefanten bär sig åt just på det där sättet? frågade jag henne. Hon skakade på hufvudet.

— Jo, trampningen i halmen är en vana, som elefanten har kvar från sitt fria lif i skogen. Där bruka alltid dessa djur trampa noga omkring i de torra löfven, innan de lägga sig till hvila, för att därigenom döda eller jaga bort ormar, som möjligen hafva gömt sig där. Ungarna öfverspruta de med sand för att skydda dem mot insekternas styng, och dessutom hölja de öfver dem med löf och kvistar för att gömma dem för jägare och vilddjur.

— Nej, men tänk! Då är ju elefantmor klokare än min mamma! ropade flickan och såg så förvånad ut, att jag måste skratta.

— Men så är också elefantbarnet mycket snällare, när det skall i säng, än hvad du är, sade mamma.

PAA DANSK.

Pral-Hans.

Der gik to Drenge hen ad en Vej. Den ene hed Hans, den anden hed Niels.

Hans var den, der talte mest; han fortalte hele Tiden om sig selv!

— Om Vinteren kører jeg paa Slæde ned ad de højeste Bakker. Jeg er ikke bange, om Bakken er aldrig saa steil. Jeg rider hver Dag vore Heste till Vands. og jeg falder aldrig af. Om Natten er jeg en Gang gaaet ganske alene gennem Skoven, og jeg var slet ikke bange. Jeg er heller ikke bange for at gaa ind paa Kirkegaarden midt om Natten.

Saadan blev han ved at tale.

— Men Forpagterens røde Tyr, den er du nu alligevel bange for! sagde Niels og saa lidt paa ham.

— Bange! Nej, det er jeg ikke, sagde Hans, heller ikke for Tyren!

Niels sagde ikke mere. De kom til et Hegn, hvor der voksede Skovjordbær. De gav sig til at plukke, og mens de ledte efter Bærrene, krøb Niels bag om Hegnet og gemte sig. Hans fandt saa mange Bær; han glemte helt at se efter Niels.. Pludselig lød der et forfærdeligt Brøl omme bag Hegnet: Bu-u-u-h!

— Det er Tyren! skreg Hans; han kastede sine Jordbær og løb af Sted over Marken, saa hurtigt hans Ben kunde bære ham.

Men der var slet ingen Tyr bag ved Hegnet. Der stod blot Niels, den Skælm, og kluklo, saa han knap kunde staa paa Benene.

Nu vidste han bestemt, hvad Hans var for en Hans.

Uttal: ø = ö; aa = å; æ = ä. Pral = skryt; Drenge = gossar; Vej = väg; bange = rädd; steil = brant; Vand = vatten; Forpagteren = arrendatorn; Tyr = tjur; alligevel = i alla fall; Hegn = gärdesgård; Skovjordbær = smultron; kluklo = skrattade.

TANKEÖFNINGAR

136. Räknegåta.

— Hur mycket skulle du vilja ha betalt för dina kor, Nils? frågade Per sin granne.

— Å, svarade Nils, om du vill köpa dem alla 16, så skall du, eftersom du är min gode vän, få den första för 1 kr., den andra för 2 kr., den tredje för 4 kr. o. s. v., dubbelt upp för hvar och en följande.

— Ja, det var då billigt, sade Per, då köper jag dem allesamman.

Hur mycket fick han nu betala för de sexton korna?

137. Omflyttningsgåta.

Taga er arm = ett flicknamn
Arf höns = en fågel
Roder brak = en växt
Kanna kap = en maträtt
Blink tål = en blomma

138. Gåta.

Hvad är det för öga, som är öppet natt och dag och ändock icke kan se?

Lösningar.

134.

h	ö	s	t
ö	d	l	a
s	l	u	g
t	a	g	g

135. Sölvesborg
Karlskrona
Åmål
Norrköping
Eskilstuna.

»Hansson.»

En sjömanshistoria.

— Nu ska ni få höra historien om Hansson, sade gamle Janne Österman och stoppade sin pipa.

— Hansson? — Hvad är det för en Hansson? frågade kamraterna, som sutto i en krets rundt omkring Janne midskepps på storluckan.

— Hvad det var för en Hansson? Det var naturligtvis Hansson, som var hund ombord på en af skutorna från Marstrand, skonerten Två bröder. Hansson var en präktig karl, fyra ben hade han, och svans hade han också, förstås, men det säger jag er, gossar, att jag har träffat många på två ben och utan svans, som inte varit så mycket värda som Hansson. För, ser ni, förstånd och uppfostran det hade han, och trofast, ja, om det i denna världen finnes någon, som man skulle kunna kalla trofast, så skulle det väl just vara Hansson.

Det är också just därom, som historien rör sig. Och det säger jag er: sannfärdig är den, och inte af det slaget, som de bruka göra ihop i böcker för att få fruntimmerna att snyfta.

Alltså, jag for med Två bröder. Det är nu ackurat tolf år sedan. Vi kommo hit till Messina och skulle lasta apelsiner. Hansson var med, och så snart vi voro i hamn, så blef det arma kräket surradt fast, för de här italienarne, förstår ni, äro ena riktiga tjufstrykar, och hade vi bara släppt Hansson i land, så hade de nappat honom med detsamma, och det ville hvarken vi eller skepparen, att det skulle blifva något af.

Så blef Hansson fastsurrad, och han knorrade inte ett smul, för han var ju klokare än många andra både på två och fyra ben: de tjuter ju och piper mången gång, fastän de vet, att det inte tjänar någonting till. Nej, Hansson, han knorrade inte: pladask for han ner på däck och blef liggande alldeles som död.

Nå, vi satte i gång med lastningen, och det är ingenting att säga om den. Så en morgon, när jag blef purrad och

skulle ha vakten, så känner jag mig med ens så underlig till mods. För jag var alltid van, att Hansson kom emot mig, så snart han fick känna lukten af mig, och hälsade god morgon och viftade med svansen. Men den här morgonen fick jag hvarken god morgon eller några svansviftningar. Och när jag så smyger mig bort, undrande, hur det kan vara fatt med honom, ja, hvad tror ni jag får se? Jo, jag ser alldeles ingenting, och det var just precis det värsta, jag kunde få se.

Hansson var borta. Jag hvisslar och lockar, jag kikar efter honom både här och där, styrbord och babord, i kabelrummet och i skansen, det hjälpte lika litet — icke ett spår af Hansson!

Och nu skall jag säga er en sak, och det är, att ni gärna kan skratta åt mig; men antingen ni nu skrattar eller inte, så blef jag i alla fall riktigt sjuk och eländig af det här. Var Hansson död, eller lefde han ännu? Jag önskade, att han varit död, och att det där tjufaktiga folket i land icke hade lagt vantarna på honom. För om de hade det, ja, då Gud vare med det arma djuret, för de plåga ju och misshandla djuren. Ja, då finge nog Hansson se, hvem som gaf honom ett köttben eller hvem som stack till honom en köttbulle på hans födelsedag. Ack ja, det var riktigt bedröfligt att tänka på.

Nästa dag gingo jungmannen och jag ut på jakt efter Hansson. Vi kikade in på gårdarna, vi hvisslade och ropade Hansson, så folket gapade på oss och trodde, vi voro spritt stolliga. Men det brydde vi oss inte om, vi fortsatte och hvisslade; men det hjälpte lika litet.

Till sist hade vi ett helt kompani pojkar efter oss: de räckte lång näsa och pepo i fingrarna, och hvar gång, jag försökte ge dem en släng, satte de i ett tjut, som om de varit alldeles från vettet.

Så hörde jag en, som skällde borta på en gata. Jag spände öronen:

— Det är Hansson!

Vi satte i väg med hela kodiljen i släptåg. Men allt, vi vunno med det, var, att vi höllo på att få magarna uppsprättade af en tokig karl, som vi sprungo omkull.

Nästa dag lättade vi ankar. Det tjänade ju ingenting till att gå och lipa öfver förlusten af Hansson, så det gjorde vi nu inte, men vi gingo i alla fall hvar för sig och tänkte hemligt och invärtes på, att Hansson hade varit en god kamrat, och att han nu var borta.

Nå, resan gick godt. I Southampton lossade vi lasten, därifrån gingo vi till Cardiff, där vi togo in kol — nå, ja, kort sagdt: i »Biskayen» fingo vi en riktig »rykare», och ef-

(Forts. på omslagets V:e sida.)

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

tersom skutan var gammal, sprang den läck, och vi måste rädda oss i båtarna. Därom är nu inte mycket att säga: två man slogos öfver bord, och en fick armar och ben brutna, men det där har nu inte med Hansson att göra.

Men det som har med honom att göra, det är, att jag året därpå kom med en annan skuta tillbaka till Messina. Och vet ni, hvad som då hände? Nej, det vet ni förstås inte, innan jag har talt om det, och därför skall jag tala om det nu.

Jo, ser ni, just som vi kommer in i hamn och ankaret tar botten, så att vi kunna svänga akterändan in till kajen, så ser jag en stor lufser till hund gå och snusa omkring på land. Jag kände mig liksom lite underlig, när jag fick se honom, och jag var nära att svälja tobaksbussen, för den där svarta lufsern liknade så på ett hår — Hansson.

Jag ger till en hvissling — och pladask, först ett tjut och så plumsade han rakt ned i vattnet. På land skrattade folket, men den som också skrattade, det var jag, Janne Österman, för strax efter hade jag fatt i hundtaget på Hansson och halade honom ombord.

Och det säger jag, att om det nån'sin här i världen funnits någon, som har tjutit af glädje och viftat med svansen, ja, så var det Hansson. Klappad och smekt blef han, och köttbullar fick han, men det kunde han då också behöfva, ty min milde, säger jag, hur han såg ut! Refbenen stodo ut i sidorna, så att vi kunde räkna dem allesamman, och benen dinglade och skramlade under honom. Ja, de kanaljerna till italienare hade nog sparat på köttbullarna.

Hur Hansson försvunnit från skutan förra året, har ingen människa fått reda på, men han, agenten, som vi togo in last hos, berättade för oss, att Hansson för ett halft år sedan hade uppenbarat sig nere vid hamnen, och att han alltsedan dess, så snart en ny skuta kom in, strax sprang dit, kikade på den och snusade omkring den, som om han hade något på sitt samvete. Och så höll han på, ända tills den rätta ändtligen kom.

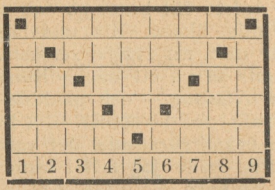
Se, det kallar jag en hund, och det vill jag säga, att nu är han död och begrafven och ligger i Marstrand, och om det är någon, som borde ha ett fint monument på sin graf, så borde det vara Hansson.

För Hansson var trofast, och det är något, som är godt!

TANKEÖFNINGAR

139. Punktgåta.

Sök nio ord och insätt dem i de uppifrån och nedåt gående rutraderna i nedanstående figur, så att en bokstaf kommer i hvarje ruta.

De nio orden äro: 1 ett gossnamn, 2 en fågel, 3 en svensk stad, 4 ett svenskt landskap, 5 en fisk, 6 en fågel, 7 ett flicknamn, 8 en svensk stad, 9 ett flicknamn.

Äro orden rätt funna, så bilda de bokstäfver, som komma i de med punkter utmärkta rutorna, namnet på ett konungarike i Europa.

140. Omvändningsgåta.

Glad gör jag månget muntert hopp
från gren till gren i björkens topp.
Men läs mig bakfram, och se, jag är
ett verktyg, hvarmed du lätt dig skär.

Lösningar.

136. 65535 kronor.

137. Margareta, hafsörn, kardborre, pannkaka, blåklint.

138. Nålsögat.

Bref från Sven i Stockholm till Nils i Småland.

Kära Nils!

Du skall ha tack för ditt bref! Det blef rakt inte af för mig att skrifva till dig i våras, och inte har det blifvit af i sommar heller. Men nu *skall* det bli af »lell», som ni smålänningar bruka säga.

Jag undrar, hvad du haft för dig i sommar.

Vi ha haft det härligt ute i skärgården. Jag har blifvit brun som en tattare, nej, jag menar som en fiskarpojke. Å, så som jag badat och seglat och seglat och badat! Det finns väl intet härligare på jorden än att vara på sjön!

Jag har nästan bestämt mig nu för att bli sjöman. Jag får för far. Jag får bli, hvad jag vill, säger han, bara jag blir en duktig karl. Ja, antingen blir jag väl sjöman eller upptäcktsfarare.

Allt se'n Sven Hedin kom hem, har jag funderat starkt på det senare. Det vore allt styft att fara omkring och utforska jordens okända trakter och se'n komma hem och få tack af själfva kungen.

— Tack Sven, skulle kungen kanske säga till mig, du är en duktig karl, som gör ditt land heder.

Vi voro förstås inne i Stockholm och sågo på honom, Sven Hedin, då han kom hem från sin långa resa i Asien. Det gick riktiga rysningar af förtjusning utefter ryggen på mig, när ångbåten kom glidande in mot kajen och jag fick se Hedin uppe på kommandobryggan. Du kan tro, vi klämde i med att hurra. Jag kilade mig in i folkträngseln och kom så nära honom ett tag, att jag nästan kunde tagit honom i hand.

Jag funderar på, om jag skulle bli både sjöman och upptäcktsfarare på en gång och lägga an på att utforska Södra Ishafvet.

Men det är inte utan, att jag på sista tiden fått ännu en framtidsplan i hufvudet. Som du vet, har jag alltid varit förtjust i luftballonger, och jag har funderat mer än någon kan tro, huru man skulle kunna få ett styrbart luftskepp. Jag tror alls inte, att det är en omöjlig sak. Jag skulle först resa och se på alla de bästa ballongerna både i Europa och Amerika, och se'n skulle jag inte ge mig någon lefvande ro, förr än jag hittat på, hvad som fattades dem. Och så skulle jag låna mig pengar af någon amerikansk millionär och bygga mitt luftskepp. »Svea» skulle jag kalla det, och det skulle gå fram och tillbaka mellan världsdelarna.

Med skarpa kikare skulle jag betrakta jorden under mig, medan vi ilade fram öfver okända länder, och på så sätt skulle jag, samtidigt som jag var luftskeppskapten, också bli upptäcktsfarare.

Du gissar nog, att det är ballongen »Svenske», som kommit mig att tänka på detta sista. För du begriper väl, att jag var inne i Stockholm tisdagen den 29 juli och såg den stiga upp.

Uppstigningen skulle ju egentligen ha skett föregående söndag, men hade uppskjutits för regnets skull, och jag var fasligt rädd för att det inte skulle bli något af den här dagen heller, så ostadigt som vädret var.

Men lyckligtvis klarnade det en smula, och vid 12-tiden på förmiddagen fick man syn på det öfverenskomna tecknet: flaggning från telefontornet. Hurra! Nu visste man, att det skulle bli af.

Det var en väldig människohop, som samlats i Idrottsparken vid tiden för uppstigningen. Helt nära ballongen stodo prins Carl samt prinsessorna Ingeborg och Tyra och pratade med luftseglarna.

Ballongen slet och ryckte i sina tåg, liksom om den vore otålig att inte strax få ge sig i väg. Fastän en mängd stora sandpåsar voro nedsatta i gondolen, hade

(Forts. på omslagets V:e sida.)

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

de tjogtals ingeniörssoldaterna, som höllo i den, ett duktigt knog med att kunna hålla den kvar. Du kan tro, det var en bjässe.

Från dess ena sida fladdrade svenska flaggan och därunder en blå vimpel, hvarpå lästes namnet »Svenske». I detsamma som vimpeln löstes och vecklade ut sig för vinden, blåste den närvarande musikkåren en fanfar, och ballongen gjordes klar för affärd. Strax därpå svängde sig luftseglarna: kapten Unge, ingeniör Frænkel och kapten Svedenborg, upp i gondolen, musiken spelade »Vårt land», och folkskarorna begynte höja lefverop och hurra.

— Loss! kommenderade kapten Unge, soldaterna släppte af, och ballongen steg majestätiskt uppåt i luften och sväfvade bort öfver Ladugårdsgärdet i riktning mot Lidingölandet.

Vi gåfvo oss till att vifta och hurra af alla krafter, och luftseglarne viftade tillbaka med sina hattar. Vi stodo där och tittade, så länge vi kunde se en skymt af ballongen, och så gingo vi därifrån.

Tänk bara, den som hade fått vara med! En sådan härlig färd öfver Östersjön!

Klockan $^1/_2$ 7 följande morgon landstego luftseglarna i närheten af Novgorod i Ryssland (inte Nishnij-Novgorod i mellersta Ryssland utan Stora Novgorod i närheten af sjön Ilmen) efter 14 $^1/_2$ timmes färd. De hade då farit ungefär 100 mil. Farten var således omkring 7 mil i timmen.

Men allt det här har du kanske själf läst om i tidningarna. Du skulle varit här och sett! Kanske har du aldrig sett någon luftballong? Hör du Nils, skola vi inte slå oss ihop, du och jag antingen vi nu bli sjömän eller luftseglare eller upptäcktsfarare? Är du med på det?

Låt mig höra af dig snart, är du hygglig. Och tala inte om mina framtidsplaner för någon, hör du det!

Sven.

TANKEÖFNINGAR

141. Gåta.

Ett hus, så högt beläget som mitt, man sällan ser,
och inte kan jag sjunga, men skratta desto mer,
och ofta plär jag hoppa, men ganska sällan gå,
och rykte — liksom göken — jag fått att kunna spå.
I sammetssvart och snöhvitt jag ståtar hvarje dag.
Och att du gissar gåtan, det tror nu säkert jag.

142. Omkastningsgåta.

Bilda ett ordspråk af orden:
ärta, te, bita, gilla, tal, än.

143. Charad.

Till att *mitt första* draga ur
mitt hela man begagnar.
Mitt andra finns i piano och ur
i pressar, i lås och i vagnar.

Lösningar.

139. 1 Frans, 2 Trana, 3 Skara, 4 Skåne, 5 Torsk, 6 Sparf, 7 Brita, 8 Eksjö, 9 Erika.

140. Fink — Knif.

När S:t Pierre förstördes.

För SAGA af *Eugenie Beskow.*

En dag i maj detta år bragte tidningarna oss underrättelse om en tilldragelse, som i sin våldsamhet kom oss att tänka på Pompeji och Herculanums förstöring år 79.

En af de västindiska öarna, den vackra, blomstrande ön *Martinique* härjades den 8 maj af ett vulkanutbrott, som plötsligt och obevekligt utplånade en hel stad från jorden och dödade 30—40,000 människor.

S:t Pierre, den så hastigt förstörda staden, låg invid hafvet vid foten af den såsom slocknad ansedda vulkanen Mont Pelée. Den var franska Västindiens vackraste och mest betydande stad, hade en utmärkt hamn och var en viktig handelsplats. Invånarna, hvilka utgjordes af både hvita och svarta, lefde i sorglös ro utan att tänka på någon fara från vulkanen, hvilken i femtio år förhållit sig lugn.

Men den 3 maj begynte med ens rök uppstiga från vulkanens topp, och under natten uppskrämdes befolkningen af ett underjordiskt dån, och täta rökmoln och flammor höjde sig upp ur kratern. Den följande dagen insveptes hela nejden i ett fint askregn, och den kringboende landtbefolkningen flyktade in till staden, gripen af skräck. Måndagen den 5 utslungade kratern plötsligt en ström af glödande lava, som från den 1,350 meter höga bergsspetsen med hvirflande fart kastade sig ned genom en uttorkad floddal ut i hafvet, förstörande allt på sin väg. Många människor ljöto härvid döden. Så oemotståndlig var dess kraft, att hafvet vek undan för densamma 100 meter, bildande en jätteväg, som sedan med våldsam makt

kastade sig tillbaka in öfver stranden. Samtidigt hördes ur bergets inre starka dån som af väldiga explosioner.

Till en början hade det ovana skådespelet af den rykande kratern tyckts invånarna i S:t Pierre intressant. S:t Germain, den ångbåt, som förde den sista posten från den olyckliga staden, hade med sig vybrefkort, hvarpå Mont Pelée är afbildadt med en rökpelare öfver sin spets. Men snart begynte människorna ana, att något förfärligt var i annalkande, och många flydde från staden.

Det kan tyckas underligt, att ej alla öfvergåfvo densamma. Men vanans makt är stor. Det var ju svårt för dessa människor att fatta, att den plats, där de i lugn bott och arbetat under tiotal af år, ej längre kunde ge dem trygghet. De stannade och väntade.

Och så kom den förfärliga 8 maj. Människorna voro tidigt uppe på morgonen och gingo som vanligt till sina sysslor, då vid 7-tiden i ett nu under ohyggligt dån och häftiga jordstötar en hvirfvelstorm af glödande stenar och brännhet aska kom brusande ned öfver staden. Ögonblickligen stod hela staden i lågor. Människorna flyktade i vild skräck, trängde sig tillhopa i kyrkor och källare, trampade ned hvarandra i förtviflans ångest, kastade sig i det af hettan sjudande hafvet. Det var en kamp för lifvet, hvilken för nästan alla slutade med döden.

Så hastigt kom förödelsen, att de i hamnen liggande fartygen ej hunno undan. Endast två ångbåtar, hvilka nyss anländt och därför ännu hade ångan uppe, lyckades rädda sig ut till hafs. Askan låg som ett tjockt täcke på deras däck, och flera af besättningen lågo som kolnade lik. Långt ut var hafvet beströdt med aska, och luften var svart.

Det var en skräckens dag.

Den enda människa, man vid gräfningarna i stadens ruiner påträffade lefvande, var en fånge i fängelsekällaren.

En af de så våldsamt omkomna, en man vid namn Roger Portal, beskrifver i ett bref till sin bror, afsändt

(Forts. på omslagets V:e sida.)

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

med S:t Germain några timmar före olyckans inträffande, den beklämning, som allt mer och mer grep befolkningen. Han omtalar, huru stora skaror människor samlade sig i kyrkorna för att sjunga och bedja, huru brandsoldaterna gingo omkring och vattnade gatorna.

— Hvad kan morgondagen ha i beredskap för oss? slutar han. Skola vi få öfver oss en ström af lava eller en kväfvande gas, eller skall en flodvåg bringa oss alla om lifvet? Ingen vet det. Jag hälsar dig hjärtligt, min käre broder, och om jag måste dö, skall min sista tanke gälla dig. Sörj icke allt för mycket för vår skull!

Hans aningar gingo i den förfärligaste uppfyllelse.

Underligt är, att äfven djuren på Martinique tyckas ha haft en förkänsla af en annalkande olycka. Det berättas, att de flera dagar i förväg börjat visa hög grad af oro. Nötkreaturen skockade sig samman i ångest och uppgåfvo ängsliga bölanden, hundarna tjöto ihållande, fåglarna flaxade oroligt omkring och slutade sjunga, och ormarna, som i stor mängd haft tillhåll i vulkanens närhet, öfvergåfvo sina bon.

Upprepade utbrott ha sedermera förekommit från Mont Pelée, och nya kratrar ha öppnats på flera ställen af ön. Den 30 augusti och 3 september dödades vid sådana utbrott 2,000 manniskor. Norra delen af ön är alldeles ödelagd.

Äfven på några af de öfriga västindiska öarna hafva vulkanutbrott ägt rum. S:t Vincent härjades den 9 maj af ett våldsamt utbrott, hvarvid öfver 1,000 människor omkommo.

Vi ha svårt att fatta verkligheten af så mycket lidande. Och vi kunna aldrig vara nog tacksamma, att vi här i Sverige icke behöfva frukta en dylik förhärjande naturrevolution.

TANKEÖFNINGAR

144. Geografisk gåta.

Fyll i bokstäfver i de tomma rutorna på vidstående figur så, att de vågräta raderna bilda namn på

		s		
				r
	o			
			j	
n				

en stad i Schweiz,
en stad i Afrika,
en stad i England,
en stad i Sverige,
en stad i Frankrike,

och så, att begynnelsebokstäfverna, lästa uppifrån och ned, bilda namnet på en af Tysklands större stater.

145. Dolda djurnamn.

Bland tufvor och strå
en blomma sågs stå
och buga för sommarens vindar
och smekas af solstrålar ljufva.

Uppsök i denna vers *sju* olika dolda djurnamn!

Lösningar.

141. Skatan.

142. Bättre tiga än illa tala.

143. Korkskruf.

Älfvorna och den afundsjuke grannen.

Japansk saga.

Det var en gång en yngling, som under en vandring längs sjöstranden öfverraskades af mörkret och nödgades söka skydd i ett ihåligt träd. Här slumrade han in men väcktes vid midnatt af att man dansade och sjöng någonstädes i närheten. Han smög då sakta ut ur sitt gömställe och fick så se, huru en flock älfvor dansade och lekte på stranden midt framför honom. Han blef rädd och sökte draga sig undan. Men då kom en älfva fram, tog honom vid handen och ledde honom in i ringen. Där gaf hon honom att dricka ur en stor, röd pokal. Drycken upplifvade honom, så att han glad och munter deltog i dansen ända till morgongryningen. Då sade en af älfvorna till honom:

— Nu få vi att lof sluta med leken för denna gång, men eftersom du är en så munter och glad gosse, måste du lofva att komma hit och dansa med oss en annan natt, när helst du vill. Ynglingen lofvade också att snart komma igen, och för att försäkra sig om, att han skulle hålla sitt löfte, togo älfvorna såsom pant en stor vårta, som växte på hans panna.

Sedan skildes de åt, och ynglingen vände hemåt, högst belåten med sitt nattliga äfventyr. Därtill hade han också alla skäl, ty han hade ju icke blott roat sig af hjärtans lust utan äfven blifvit af med sin stora, fula vårta. Han berättade också historien för alla sina vänner, hvilka lyckönskade honom till att så lyckligt hafva kommit ifrån

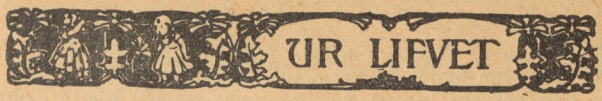
äfventyret, ty det hörde minsann inte till vanligheten att blifva så väl behandlad af de små listiga älfvorna.

Men ynglingen hade en jämnårig granne, som likaledes var utrustad med en stor, ful vårta i pannan. När han nu fick veta, hvad som händt, blef han så upptänd af afund, att han icke som de andra kunde förmå sig att lyckönska honom. Men han hörde noga på allt, hvad denne berättade. Och redan samma kväll begaf han sig ner till stranden och sökte upp det ihåliga trädet, där han strax tog sitt nattkvarter. När det led mot midnatt, kommo, alldeles som han väntat, älfvorna fram och började sjunga och dansa rundt omkring trädet. Förtjust öfver att allt tycktes gå så väl för honom, skyndade han genast ut ur sitt gömställe, trädde midt in i ringen, drack ur den stora, röda pokalen och dansade och sjöng, så att han öfverröstade hela flocken. Älfvorna togo honom för den samme unge mannen, som varit hos dem föregående afton, och då de skulle skiljas åt i morgongryningen, sade en af dem:

— Nu träffas vi säkert aldrig mer, ty jag inser nog, att den, som kan dansa och sjunga säsom du, ej kan ha något varaktigt nöje af att leka med oss. Men tack skall du ha, för att du uppfyllde ditt löfte! Här har du också tillbaka panten.

Härmed tog hon upp vårtan ur fickan och satte den på ynglingens panna.

Och den afundsamme grannen gick så hem, gråtande af grämelse, med två vårtor i stället för en.

Fyra knappnålar.

En fransk tidning berättar följande lilla historia om fyra knappnålar.

Det är en polsk grefvinna i Paris, som äger dem. Hon bär de fyra, till hälften sönderrostade oansenliga nålarna i en brosch. Nålarna sitta så, att de bilda en stjärna, och rundt om den glimmar och blixtrar en krans af de dyrbaraste ädelstenar. Och om detta egendomliga smycke berättar den polska grefvinnan följande.

Grefvinnans gemål blef en gång af de ryska myndigheterna misstänkt för att hafva deltagit med i en polsk sammansvärjning mot ryssarna, och en natt blef han arresterad och bortsläpad. Utan ransakning och dom kastades han genast in i en mörk och dyster fängelsehåla, dit aldrig en solstråle inträngde. Han märkte snart, att han här inom kort skulle duka under. Han kände, huru icke blott hans kroppskrafter liksom vissnade bort, utan också huru vansinnets mörker var nära att omtöckna hans hjärna. Det enda, som kunde rädda honom, vore, om han kunde skaffa sig någon svsselsättning, något att fästa tankarna vid. Men i sin fängelsecell hade han ju ingenting, som han kunde begagna därtill.

Då han var nära att förtvifla, fann han plötsligt en oväntad hjälp. Han hade fått behålla en öfverrock, och i den fann han fyra knappnålar instuckna. För att få någon sysselsättning kastade han nu de fyra nålarna omkring på golfvet och gaf sig därefter till att leta reda på dem. När han hade funnit dem, kastade han dem åter från sig, och så höll han på från morgonen och till aftonen, hela dagen igenom, ända tills han alldeles utmattad föll i sömn. Nästa morgon fortsatte han på samma sätt och höll på så dag efter dag. I sex år satt han i sin underjordiska fängelsehåla, och i dessa sex år räddade dessa fyra oansenliga knappnålar den stackars mannen från att mista sitt förstånd.

Efter sex års förlopp öppnades ändtligen dörren till hans fängelsecell. Då hans ovana ögon hade vant sig något vid det inströmmande solljuset, bad han om lof att ännu en gång

få leta reda på sina fyra nålar. När han denna gång funnit dem, lämnade han fängelset som fri man.

Han gaf sin hustru nålarna, och hon lät infatta dem i sin dyrbara brosch. Frågar någon henne, hvarför hon bär ett så ovanligt smycke, så svarar hon:

— Därför att dessa nålar hafva räddat min mans lif och förstånd.

TANKEÖFNINGAR

146. Bokstafsändringsgåtor.

1

Med *r* matnyttig växt,
med *s* ett redskap,
med *v* användes i handel.

2.

Med *l* en fisk
med *s* ett verktyg,
med *M* ett gossnamn.

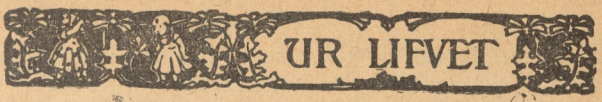
147. Charad.

De flesta, som i världen vandra,
ha af *mitt första* nog ett par.
På alla orter finns *mitt andra*,
än skrofligt grof än glitterklar.
Mitt hela tillhör hvarje hus,
där härdens låga flammar ljus.

Lösningar:

144. Basel,
Alger,
Dover,
Eksjö,
Nizza,
Baden.

145. And, uf, lo, ren, svin, so, ål.

En djurvän.

Af *Johan Keller.*

Två unga studenter, som voro ute på fotvandring, kommo en dag till en gammal gästgifvaregård. De gingo in för att få litet mat, och medan den dukades fram, slogo de sig ner vid ett af fönstren, hvarifrån de kunde se ut på gården utanför.

De hade endast suttit där några minuter, då ett underligt gammaldags åkdon svängde fram på gården och stannade utanför dörren. Så snart gästgifvaren fick se skjutsen, skyndade han ut, hälsade vördnadsfullt på mannen, som körde, och gaf hästen ett stycke bröd. När det var uppätet, skramlade vagnen åter i väg.

— Hvem var den mannen? frågade den ena af studenterna nyfiket, när gästgifvaren kom in.

— Hvem det var? Känner ni inte »vår Herre»?

— Vår Herre? Hvad menar ni med det?

— Jo, så kalla vi honom allmänt här på trakten.

— Det var också ett besynnerligt namn! Hvarför kalla ni honom så?

— Det kommer sig af det, sade värden och slog sig ner bredvid studenterna vid det dukade bordet, att vi allesamman tycka så mycket om honom, att vi allesamman liksom se upp till honom.

— Jaså, hvad har han då gjort för storverk?

— Han är den bästa människa på jorden. Sjuknar något af våra djur, så går man aldrig förgäfves till honom — vare sig det är natt eller dag. Så gammal han än är, kommer han strax med. Och han frågar aldrig efter betalning.

— Är han djurläkare?

— Ja, och han älskar djuren, rent af. Ni skulle höra honom, när han håller på med en häst eller en ko eller en hund, hur han talar till dem. Man får tårar i ögonen, så rörande är det.

Gästgifvaren satt tyst en stund och stirrade tankfullt framför sig.

— Jag kunde ha lust, började han åter, att berätta för er, hur det kom sig, att han blef en sådan djurvän. Han har själf berättat det för mig. Skulle ni vilja höra det?

Det ville de förstås gärna.

— Han var tio år den gången, och en riktig vildbasare. Tillsamman med några andra gossar hade han varit ute i skogen och lekt. De hade varit ensamma för sig själfva hela dagen. Ni kan förstå, huru uppspelta och begifna på upptåg de då skulle vara. De skreko och skrattade och sjöngo, och kände sig som hela världens herrar, allraminst.

Så fingo de plötsligt på skogsstigen se en tjock, klumpig padda, som hoppade i väg med löjliga skutt. Allesamman störtade efter henne, dansade omkring henne och roade sig med att peta till henne med sina käppar, så att hon föll på ryggen. Och när hon hade legat så en stund stilla med benen uppdragna, vände de henne rätt igen och läto henne krafla ett stycke. Så höllo de på en god stund, vildare och vildare, till dess *han* slutligen störtade fram och borrade sin spetsiga käpp tvärt igenom hennes kropp.

— Du fräcka kräk, ropade han, du har vågat gå i vägen för oss, därför skall du dö!

De andra ropade hurra, svängde sina mössor och, jublande som öfverlägsna segerherrar, lämnade de sin slagna fiende.

Men när det blef afton, och vildbasaren — segerherren — kom i säng, och lampan släcktes, så att det blef mörkt i rummet, då kunde han omöjligt somna. Han kom plötsligt att tänka på paddan, och han kände sig därvid helt kuslig till mods.

— Jag undrar, om hon var riktigt död?

Den frågan flög gång på gång genom hans hjärna. Han vände och vred sig i bädden och kunde icke få någon ro, medan stora, klara svettdroppar pärlade fram på hans panna.

Till sist föll han dock i sömn, en besynnerlig, orolig slummer. Han sof, ända tills tuppen började gala och solen tittade in på honom genom fönstret och gaf bud om, att det nu var morgon. Han steg upp. Solskenet jagade bort hans ängslan. Han kände sig åter kry och munter.

Och så gick dag efter dag.

Efter en veckas tid gick han åter ut i skogen. Han var då i sällskap med sina föräldrar, och det hände sig, att de kommo att gå alldeles samma väg, som då han var ute med kamraterna.

Skogen var så vacker, den doftade så friskt efter nattregnet. Fåglarna sjöngo, och insekterna surrade. Naturen

(Forts. på omslagets V:e sida.)

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

visade sig i sin skönaste prakt. Hvarje ögonblick utropade den ena eller den andra af dem i hänryckning: Å, hvad här ändå är vackert!

Men plötsligt stannade *han* och skrek till. Han måste skrika, han kunde icke annat. Hans strupe snördes samman, det blef svart för hans ögon, små svarta prickar syntes dansa i luften framför honom, allting svängde rundt, och han hade säkert fallit, om icke fadern gripit honom i armen.

Framför honom på vägen satt paddan med käppen genom kroppen, och det förekom honom, som om hon stirrade på honom i stum förtviflan. Det var, som om hon ville säga: Hur kunde du, hur kunde du göra det?

Då han återfått medvetandet, hörde han fadern säga:

— Det är då bra skamligt att på det viset misshandla ett stackars värnlöst djur. En sådan råhet!

Gossen ryste vid faderns ord. Men hastigt ryckte han loss käppen och lade paddan in i gräset mellan de vissna löfven. Därpå brast han i gråt, och under det hela hans lilla kropp darrade af rörelse, tillstod han för föräldrarna, att det var han, som gjort det.

Han var så medtagen, att föräldrarna genast förde honom hem. Han insjuknade, och i öfver en månads tid sväfvade han mellan lif och död.

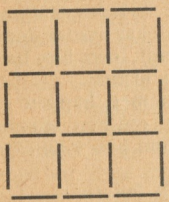
Men då han åter blef frisk, lofvade han sig själf, att han ville offra hela sitt lif åt att göra godt mot djuren. Kanske han därigenom kunde få förlåtelse för den stora förbrytelse, han hade begått.

— Den förlåtelsen har han väl också fått, inföll en af studenterna.

— Ja, den har han säkert fått för länge sedan, men så finns det heller icke en bättre människa än vår gamle djurläkare i hela den vida världen.

TANKEÖFNINGAR

148. Tändsticksuppgift.

Lägg af 24 tändstickor vidstående figur! Tag sedan bort 8 stickor så, att endast 2 kvadrater återstå!

149. Räknegåta.

En fader är 25 år äldre än sin son. För tre år sedan var han precis dubbelt så gammal som sonen. Hur gammal är fadern nu?

150. Omflyttningsgåta.

Ni stuga = stad i Sverige,
Trupp ro = fågel,
Al vi os = flicknam,
Ar garn = gossnamn,
Kex ost = maträtt,
Nos gal = rum.

Begynnelsebokstäfverna till de nybildade orden utgöra, lästa uppifrån och ned, namnet på en blomma.

Lösningar.

146. 1. råg, såg, våg.
2. lax, sax, Max.

147. Skor-sten.

Rättelse: I tankeöfningen 139 står: ett *konungarike* i Europa; bör vara: ett *rike* i Europa.

Bref från Nils i Småland till Sven i Stockholm.

Käre Sven!

Tack, hedersbror, för ditt bref! Det var hyggligt att du skref till sist.

Nu äro vi inne i staden igen och plugga, Svante och jag, som du kan förstå.

Du lyckliga ost, som var och tog emot Sven Hedin och som fick se ballonguppstigningen.

Ja, nog skulle det vara roligt att vara upptäcktsfarare eller luftseglare eller något annat sådant där vikingaaktigt. Och det skulle vara väldigt styft, om du kunde upptäcka det styrbara luftskeppet.

Ja, det är verkligen på tiden nu, att man börjar tänka på hvad man skall bli. Ibland har jag tänkt, att jag skulle vilja bli jägmästare eller skogvaktare för att få gå och drifva i skogarna, så mycket jag har lust till. Och ibland har jag tänkt, att jag skulle vilja bli »frivillig», jag menar, jag skulle gå ut i krig och hjälpa alla svaga, som de starka gjorde orätt. I ett sådant krig som boernas till exempel. Jag har också tänkt lite på att bli astronom.

Nej, nu skall jag väl berätta litet om hvad jag gjorde i somras. Kallt hade vi det förstås, så vi till och med eldade i kakelugnarna emellanåt midt i sommaren.

Men vi njöto väldigt af vår sommar ändå.

Du vet kanske inte, att Svante fick en cykel vid slutet af vårterminen. Far hade lofvat honom en, ifall han gick klar i alla ämnen, och så gick han klar, och så fick han cykeln. Så nu ha vi hvar sin.

Till en början ville Svante inte göra annat än cykla. Vi gjorde ganska långa turer tillsamman. En gång foro vi till Taberg, och en annan gång foro vi till Omberg. Har du varit vid Taberg och Omberg? Det är storståtliga berg, båda två. Det finns rara växter på dem båda, men man får akta sig att komma för nära det tvärbranta stupet på Taberg. För en femton år sedan var det en skolpojke från Jönköping, som stupade ner där och slog ihjäl sig, då han gick invid branten och botaniserade.

Från Ombergs topp har man en oerhördt vidsträckt utsikt. Jag räknade ända till 26 kyrkor.

Du kan tro vi passade på och njöto de sista dagarna af lofvet. Det var knappt vi gåfvo oss ro med att äta och sofva.

Det finns väl intet berg hemma, som vi inte äntrat uppför, Svante och jag, ingen skog, som vi inte strövat igenom, ingen mosse, som vi inte klifvit ner oss i.

Litet innan vi foro in, voro vi på kräftfångst en dag. Kräftfångststället ligger mer än en mil hemifrån, och vi åkte dit hela bunten på »remmalag» eller »skak», som det också kallas. Kanske du inte vet hvad »remmalag» är för något? Det är en höskrindsbotten, hvarpå man lagt madrasser, som man binder fast med rep eller remmar. Däraf namnet. Hvad det andra namnet innebär, kan du kanske räkna ut. Ofvanpå madrasserna breder man ut filtar, och så har man det utmärkt, kan sitta eller ligga allt efter behag.

Nå, i midten af »skaket» satte vi matsäckskorgen och en tomkorg för kräftorna, och så slängde vi oss upp däromkring, far, mor, Svante, Kerstin, Greta, Åke, Lillan, Fylax och jag. Och så bar det af. Det är så med »remmalag», att man blir glad, med detsamma man sätter sig upp på det. Det är alls inte som att åka på vanligt ordentligt vis.

Ja, så kommo vi fram till kräftfångststället borta vid Ramsjöån och gjorde i ordning våra don. Det är grundt

(Forts. på omslagets V:e sida.)

(Forts. fr. omslagets IV:e sida.)

vatten där och lätt att se kräftorna, där de komma vandrande på bottnen. Du vet ju, att man brukar meta med sänkhåfvar på grundt vatten. Men är man kvick i vändningarna, kan man också meta med bara spön, som man knutit fast en bit rått kött på. Så fort man ser, att en kräfta huggit sig ordentligt fast i köttbiten, slänger man upp spöet i en fart. Jag har tagit många kräftor på det sättet. Ett annat sätt är att gå barfota ut i vattnet och använda tårna till lockbete, men jag har ingen vidare lust att försöka det sättet.

Nu hade jag tre sänkhåfvar och sex spön, och jag fick litet öfver två tjog kräftor. Men du kan begripa, att jag fick kila ideligen mellan mina don. Bäst jag sprang där och vittjade, hände mig det missödet, att jag slant och for framstupa i vattnet. Djupt var det ju inte, men genomblöt blef jag och fick gå upp till en bondgård och låna torrt. Så fortsatte jag igen. Sedan åto vi middag på strandsluttningen, och så fortsatte vi igen, ända tills det begynte skymma och vi måste ge oss af hem.

Makligt utsträckta på vårt »skak» ruskade vi så hemåt i den vackra sommarkvällen med vår fångst väl instufvad i midten på »åket». Ljufligt halfsofvande lågo vi och lyddes på hästhofvarnas tramp och kisade inåt de mörknande skogarna på sidorna om vägen, tills vi då och då väcktes upp vid ropet: »En grind, Nils! En grind, Svante!»

Ja, så var det med den färden. Nu är det slut med allt sådant där för en tid.

Oj, hvad mitt bref blifvit långt, jag måste sluta i rappet.

Adjö med dig! Skrif snart!

Vännen
Nils.

TANKEÖFNINGAR

151. Omflyttningsgåta.

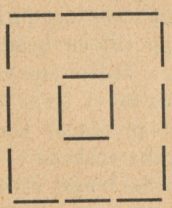
Omflytta bokstäfverna, så att samma ord erhållas i motsvarande vågräta och lodräta rader!

a	a	a	a
a	a	a	a
g	g	g	r
s	s	s	t

Orden äro:
1. Hvad barn tycka om.
2. Hvad barn ibland förtjäna.
3. Finnes i hvarje stad.
4. Fornnordiska gudar.

Lösningar.

148.

149. Eftersom fadern är 25 år äldre än sonen, så måste fadern, då han var dubbelt så gammal som sonen vara 50 år, och sonen var då 25 år. Då detta inträffat för 3 år sedan, så är fadern nu 53 år.

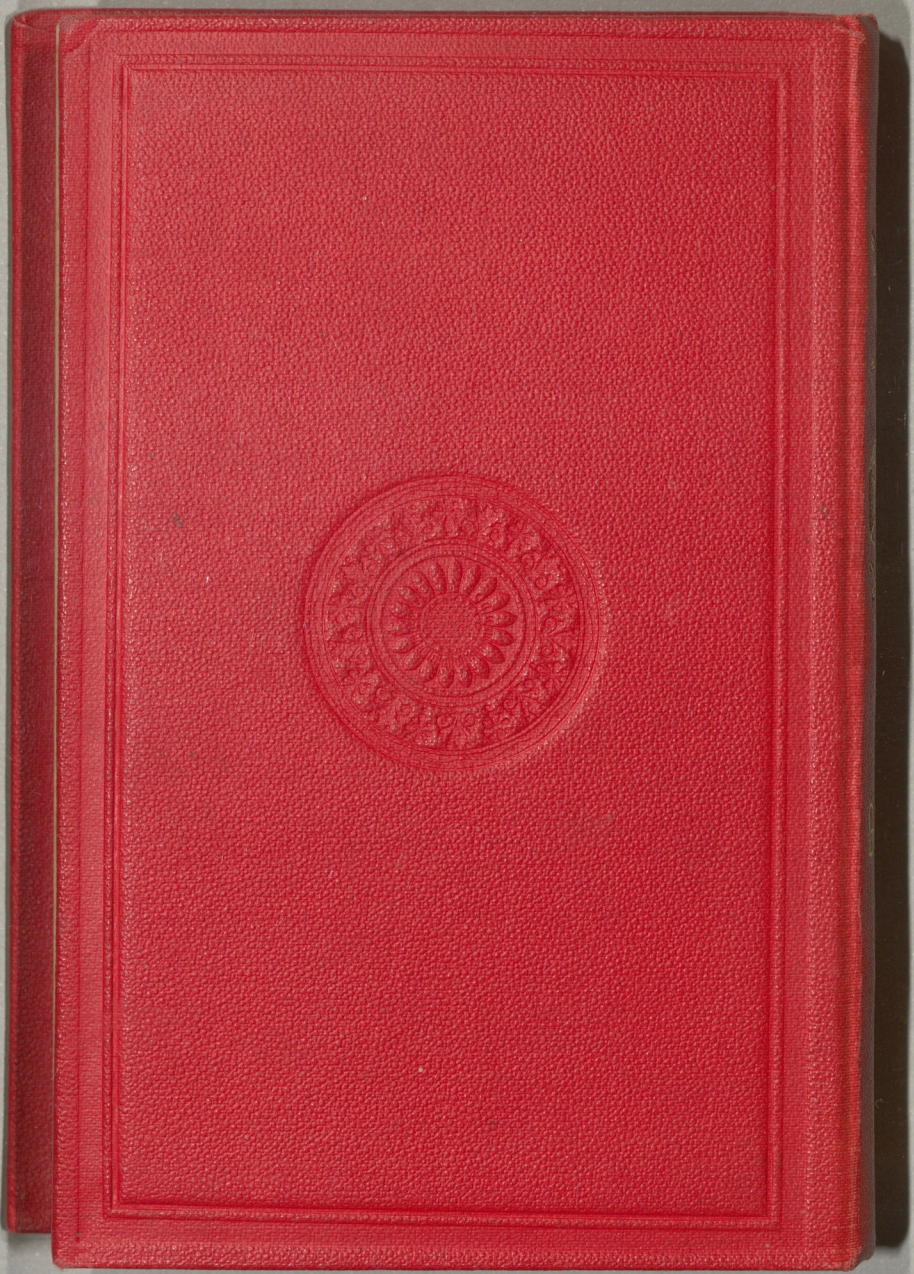
150. Sigtuna
Orrtupp
Lovisa
Ragnar
Oxstek
Salong

——

Solros.

Svenska
Barnboks-
Institutet
STOCKHOLM

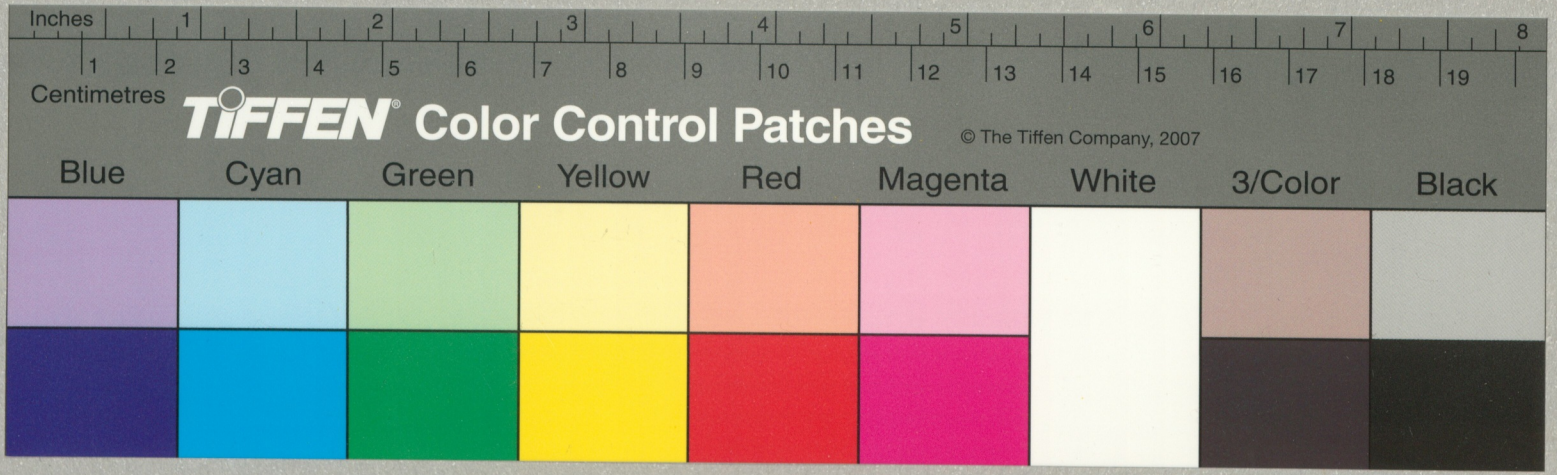

10

GULLIVERS
RESOR

Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black